

03.06.2019

Kokousaika 03.06.2019 16:00 - 16:12

Kokouspaikka Kaupunginhallituksen istuntosali

Läsnä

Jäsenet

Vapaavuori, Jan	pormestari
Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja
	esteellinen: 418 §
Arhinmäki, Paavo	kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja
Hernberg, Kaisa	
Koulumies, Terhi	
Pakarinen, Pia	apulaispormestari
Raatikainen, Mika	
Rantala, Marcus	
Razmyar, Nasima	apulaispormestari
Rydman, Wille	
Sazonov, Daniel	
Sevander, Tomi	
Vesikansa, Sanna	apulaispormestari
Said Ahmed, Suldaan	varajäsen

Muut

Kivekäs, Otso	kaupunginvaltuuston puheenjohtaja
Bogomoloff, Harry	kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtaja
Sarvilinna, Sami	kansliapäällikkö
Aho, Mikko	kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Jolkkonen, Juha	sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Laitio, Tommi	kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Pohjolainen, Liisa	kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Gros, Nina	henkilöstöjohtaja
Kivelä, Liisa	viestintäjohtaja
Rinkineva, Marja-Leena	elinkeinojohtaja
Rope, Jenni	kaupunginlakimies

03.06.2019

	Saxholm, Tuula	rahoitusjohtaja esteellinen: 418 §
	Summanen, Juha Menna, Lauri	hallintojohtaja johtava asiantuntija poistui 16:10, poissa: 419 - 423 §
	Katajamäki, Paula Björksten, Jenni	tiedottaja hallintoasiantuntija
Puheenjohtaja		
	Jan Vapaavuori	pormestari 411 - 423 §
Esittelijät		
	Jan Vapaavuori	pormestari 411 §
	Sami Sarvilinna	kansliapäällikkö 412 - 415 §, 417 - 423 §
	Juha Summanen	hallintojohtaja 416 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Jenni Björksten	hallintoasiantuntija 411 - 423 §

03.06.2019

§	Asia	
411	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
412	Asia/2	V 19.6.2019, Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen
413	Asia/3	V 19.6.2019, Ruskeasuon Tenholantie 10:n ja 12:n asemakaavan muuttaminen (nro 12482)
414	Asia/4	V 19.6.2019, Itäkeskuksen kauppakeskus Itiksen vanhimman osan asemakaavan muuttaminen (nro 12535, julkisivujen suojelu)
415	Asia/5	V 19.6.2019, Itäisen saariston asemakaava (nro 12300)
416	Asia/6	V 19.6.2019, Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen valinta
417	Asia/7	Suutarilasta Y-säätiölle varattua tonttia koskevat oikaisuvaatimukset
418	Asia/8	Asuntotonttien varaaminen asuntohankkeita varten
419	Asia/9	Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan ja ratasähkötoiden hanke-suunnitelmat
420	Asia/10	Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi pilottihankkeesta kaupungin samanarvoisten työtehtävien perusteettomien palkkaerojen tasaamiseksi naisten ja miesten välillä
421	Asia/11	Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi kaupungin ruokapalveluiden ruokalistan ilmastokuormituksen ja ruokahävikin vähentämisestä
422	Asia/12	Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi ruokakulttuuristrategian toteutumisen selvittämisestä
423	Asia/13	Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

§ 411

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunginhallitus päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Wille Rydmanin ja Tomi Sevanderin sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Suldaan Said Ahmedin.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti puheenjohtajan ehdotuksesta valita varatarkastajaksi Veronika Honkasalon sijasta Suldaan Said Ahmedin.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Wille Rydmanin ja Tomi Sevanderin sekä varatarkastajiksi Sanna Vesikansan ja Veronika Honkasalon.

Esittelijä

pormestari
Jan Vapaavuori

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.06.2019

Asia/2

§ 412

V 19.6.2019, Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen

HEL 2019-002278 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää muuttaa luottamushenkilöiden taloudellisia etuuksia seuraavasti:

Ansionmenetyksen ja lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneiden kustannusten korvaaminen

Luvun ensimmäisen kappaleen viimeiseksi kohdaksi lisätään:

Ansionmenetyksen korvausta tai lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia maksetaan
[...]

- valtuustoryhmän puheenjohtajalle osallistumisesta kaupunginhallituksen kokousta edeltävään ryhmäkokoukseen

Kaupungin toimielinten palkkiot

Hallintosäännössä määrättyjä muita toimielimiä koskeva kappale korvataan seuraavilla kappaleilla:

Toimialalautakuntien jaostot

- Kokouspalkkio: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 4 480 euroa (puheenjohtaja), 2 240 euroa (varapuheenjohtaja)

Pelastuslautakunta

- Kokouspalkkio: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)
- Vuosipalkkio: 4 480 euroa (puheenjohtaja), 2 240 euroa (varapuheenjohtaja)

Liikelaitosten johtokunnat

- Kokouspalkkio: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

03.06.2019

Asia/2

- Vuosipalkkio: 4 480 euroa (puheenjohtaja), 2 240 euroa (varapuheenjohtaja)

Koulujen ja lukioiden johtokunnat

- Kokouspalkkio: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Kaupunginhallituksen asettamia toimielimiä koskeva kappale muutetaan seuraavasti:

Toimivaltaisen toimielimen asettamat toimielimet

- Toimivaltaisen toimielimen asettaman toimikunnan, neuvottelukunnan, vaikuttamistoimielimen tai muun vastaavan kokouspalkkio, jos asettamispäätöksessä todetaan tätä päätöstä sovellettavan: 150 euroa (puheenjohtaja), 130 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Vaaleihin liittyvät palkkiot

Luvun ensimmäiseen kappaleeseen lisätään maininta siitä, että vaaleihin liittyvät kokonaispalkkiot kattavat korvauksen vaalimateriaalien kuljettamisesta ja muusta valmistelutyöstä seuraavasti:

Vaalilautakunnan sekä vaalitoimikunnan puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle, jäsenelle ja vaalitoimitsijalle maksetaan toimituspäivältä seuraavan suuruiset palkkiot, joihin sisältyy korvaus vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatyöstä, vaalimateriaalin kuljetuksesta kaupungin alueella, vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä ja vähäisestä oman matkapuhelimen käytöstä:

Lisäksi lukuun lisätään seuraavat kappaleet:

Vaalilautakunnan sekä vaalitoimikunnan puheenjohtajalle, varapuheenjohtajalle, jäsenelle ja vaalitoimitsijalle maksetaan ansionmenetyksen korvausta tai lastenhoidon järjestämisestä aiheutuneita kustannuksia sekä matkakustannusten korvausta vaalimateriaalin kuljettamiseen ja äänestyksen suorittamiseen liittyvien tehtävien hoitamisesta.

Keskusvaalilautakunnan kokouksista maksetaan luottamushenkilöille seuraavat palkkiot:

- Kokouspalkkio: 160 euroa (puheenjohtaja), 140 euroa (varapuheenjohtaja, jäsenet)

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ansionmenetyksen ja lastenhoidon järjestämisestä korvaaminen

Luottamushenkilöiden taloudellisissa etuuksissa on mahdollistettu ansionmenetyksen ja lastenhoidon kustannusten korvaaminen kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston kokouksia edeltävien ryhmäkokousten osalta kyseisen toimielimen kokoukseen osallistuville jäsenille.

Valtuustoryhmän puheenjohtajat eivät kaikissa tilanteissa ole oikeutettuja korvaukseen. Valtuustoryhmän puheenjohtajalle esitetään lisättäväksi oikeus saada korvausta ryhmäkokouksen ajalta riippumatta siitä osallistuuko hän ryhmäkokousta seuraavaan toimielimen kokoukseen.

Kokous- ja vuosipalkkiot

Luottamushenkilöiden taloudellisista etuuksista on virheellisesti jäänyt edellisen muutoksen yhteydessä puuttumaan maininnat eräiden toimielinten kokous- ja vuosipalkkiosta. Luottamushenkilöiden taloudellisiin etuuksiin on tarkoitus lisätä määräykset toimialalautakuntien jaoston ja pelastuslautakunnan vuosipalkkioista sekä selkeyttää taloudellisten etuuksien luettavuutta kokous- ja vuosipalkkioiden osalta.

Vaaleihin liittyvät palkkiot

Vaaleista maksettavia palkkiota esitetään selkeytettävän lisäämällä maininnat siitä, että kokonaispalkkio sisältää korvauksen vaalimateriaalin kuljetuksesta kaupungin alueella ja vaaleihin liittyvästä valmistelutyöstä. Lukuun lisättäisiin myös nykyistä käytäntöä selkeyttävät maininnat ansionmenetyksen ja lastenhoidon järjestämisen korvauksesta, vaalimateriaalin kuljettamiseen ja äänestyksen suorittamiseen liittyvien kustannusten korvaamisesta sekä keskusvaalilautakunnan kokouspalkkioista.

03.06.2019

Asia/2

Ehdotetut uudet taloudelliset etuudet ovat liitteenä 1.

Toimivalta

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien perusteista. Hallintosäännön 31 luvussa määrätään kuntalain edellyttämistä luottamushenkilöille maksettavista taloudellisista etuuksista ja korvauksista. Hallintosäännön mukaan kaupunginvaltuusto päättää perusteiden lisäksi myös palkkioista ja korvausten suuruudesta ja rajoituksista.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Lauri Menna, johtava asiantuntija, puhelin: 310 36012
lauri.menna(a)hel.fi

Liitteet

1 Luottamushenkilöiden taloudelliset etuudet

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Toimialat, liikelaitokset ja virastot

Päätöshistoria

Kaupunginvaltuusto 24.04.2019 § 132

03.06.2019

Asia/3

§ 413

V 19.6.2019, Ruskeasuon Tenholantie 10:n ja 12:n asemakaavan muuttaminen (nro 12482)

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 16. kaupunginosan (Ruskeasuo) korttelin 16729 tonttien 10 ja 20 asemakaavan muutoksen 12.12.2017 päivätyn ja 10.12.2018 muutetun piirustuksen numero 12482 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12482 kartta, päivätty 12.12.2017, muutettu 10.12.2018 (nimiö päivitetty 6.5.2019)
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12482 selostus, päivätty 12.12.2017, muutettu 10.12.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 12.12.2017, täydennetty 10.12.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes),
Helsinki
Uudenmaan elinkeino-,

Otteen liitteet

Esitysteksti

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

liikenne- ja ympäristö- keskus	Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4
Invalidisäätiö	Esitysteksti Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen Liite 1 Liite 2 Liite 3 Liite 4

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutos koskee Vanhan Ruskeasuon pohjoisosassa, Keskuspuiston laidalla sijaitsevaa sosiaalitointa ja terveydenhuoltoa palvelevien rakennusten tonttia (YS). Kaavaratkaisu mahdollistaa tontin muuttamisen asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK). Tontilta purettavan liikerakennuksen (ns. proteesipaja) tilalle rakennetaan kolme uutta asuinkerrostaloa ja maanalainen paikoitushalli. Alueella sijaitseva asuntolarakennus lähialueineen liitetään osaksi uutta asuinkerrostalotonttia. Asuntolarakennus muutetaan asuinrakennukseksi ja sen julkisivut suojellaan merkinnällä sr-2. Eteläosan veistospiha ja sen arvokas puusto suojellaan määräyksellä s-1.

Tontin 16729/20 rakennuksia kehitetään monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelukeskuksena. Invalidisäätiön päärakennuksen suojelumääräyksiä on ajanmukaistettu ja tontin käyttämättömän rakennusoikeuden sijoittaminen on tarkistettu. Päärakennuksen sisääntulopihaa sekä asiakaspysäköinnin ja tontilla sijaitsevan linja-auto 23:n päätepyräkin alueita on selkeytetty.

Uutta asuntokerrosalaa on 10 720 k-m², josta 9 550 k-m² sijoittuu uudisrakennuksiin ja 1 170 k-m² muutettavaan asuntolarakennukseen. Asukasmäärän lisäys on noin 270. Sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kerrosalaa (YS) on 33 850 k-m². YS-rakennusoikeus vähenee 5 900 k-m²:llä proteesipajan purkamisen ja asuntolarakennuksen muutoksen myötä. Asuinkerrostalojen korttelialueen tehokkuusluku on e=2.1 ja koko muutosalueen tehokkuusluku on e=1.7.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen ja voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan mukainen. Kaavaratkaisu toteuttaa kaupungin strategiaa täydennysrakentamisen edistämisestä ja AM-ohjelman asuntotuotantotavoitteiden toteuttamisesta.

Alueella sijaitsee arkkitehti Eino Forsmanin suunnittelemat Invalidisäätiön päärakennus ja asuntolarakennus, joiden alkuperäiset osat ovat vuodelta 1943. Proteesipaja on valmistunut vuonna 1973. Päärakennusta ja proteesipajaa on korotettu ja laajennettu useammassa eri vaiheessa. Päärakennuksen eteläpuolelle on louhittu kaksikerroksinen paikoitusluola vuonna 1988. Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1996. Päärakennuksen ensimmäiseen rakennusvaiheeseen kuuluvat osat on suojeltu nykyisessä asemakaavassa. Päärakennuksen myöhemmin rakennettuja laajennusosia, asuntolaa ja proteesipajaa ei ole suojeltu. Päärakennuksessa on toiminut Keskuspuiston ammattiopisto, joka on siirtymässä uusiin tiloihin Leppävaaraan.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 12.1.–12.2.2018. Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Helen Sähköverkko Oy:n, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), turvallisuus- ja kemikaaliviraston sekä kaupunginmuseon lausunnot.

Helen Sähköverkko Oy huomauttaa purettavaksi osoitetussa liikerrakennuksessa sijaitsevasta jakelumuuntamosta, joka muutosalueen ohella palvelee myös koulurakennusta osoitteessa Tenholantie 15. Lausunnossa esitetään, että korvaavan muuntamon paikka ja johtoalue tulee esittää asemakaavakartassa.

Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että sen asettamat suojelutavoitteet Invalidisäätiön alkuperäiseen kokonaisuuteen kuuluvien rakennusten osalta on riittävästi otettu huomioon. Lausunnossa todetaan, että kaava mahdollistaa päärakennuksen alkuperäisen kokonaisuuden ja

03.06.2019

Asia/3

hahmon säilymisen alueen tunnistettavana ja maisemassa keskeisenä dominanttina siitä huolimatta, että AK-korttelin uusien asuinrakennusten ja päärakennuksen laajennusosien toteuttaminen täysmittaisina väistämättä tulee muuttamaan kokonaisuuden ilmettä tiiviimmäksi ja rakennetummaksi.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin. Kaavaehdotukseen tehdyt muutokset on esitetty yksityiskohtaisesti kaavaselostuksen toiseksi viimeisessä luvussa. Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunginhallitus hyväksyi 27.5.2019 (400 §) kaavamuutokseen liittyvän maankäytösopimuksen, joka on allekirjoitettu 17.4.2019.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelun tarkistetun esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutoksen nro 12482 kartta, päivätty 12.12.2017, muutettu 10.12.2018 (nimiö päivitetty 6.5.2019)
- 2 Asemakaavan muutoksen nro 12482 selostus, päivätty 12.12.2017, muutettu 10.12.2018
- 3 Vuorovaikutusraportti 12.12.2017, täydennetty 10.12.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta
- 2 Ilmakuva
- 3 Havainnekuva, 12.12.2017
- 4 Kuvaliite suojelukohteista
- 5 Maankäytösopimus

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hy-

03.06.2019

Asia/3

väksyminen

Otteet

Ote

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Invalidisäätiö

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4

Tiedoksi

Kaupunkiympäristön toimiala
Kaupunginmuseo
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto
Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto
Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 12.03.2019 § 129

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Tenholantie 10 ja 12

Esitys

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Helsingin kaupungin 16. kaupunginosan (Ruskeasuo, Vanha Ruskeasuo) kiinteistöjen 91-16-729-10 ja 91-16-729-20 omistajan Invalidisäätiön (Y-tunnus 0201375-3) kanssa solmittavan liitteen nro 2 mukaisen sopimuksen hyväksymistä.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että tonttipäällikkö oikeutetaan tekemään päätöksellään sopimukseen tarvittaessa vähäisiä muutoksia.

(MA116-6)

12.12.2017 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Kirsi Federley, tonttiasiamies, puhelin: 09 310 36451
kirsi.federley(a)hel.fi
Esko Patrikainen, yksikön päällikkö, puhelin: 09 310 36471
esko.patrikainen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Asemakaavoitus 10.12.2018

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Hankenumero 0740_42

Asemakaavoituspalvelu on tarkistanut 12.12.2017 päivätyn 16. kaupunginosan (Ruskeasuo) korttelin 16729 tonttien 10 ja 20 asemakaavan muutosehdotuksen nro 12482. Kaavakartan merkintöihin tai määräykseen ja muuhun aineistoon tehdyt muutokset ilmenevät yksityiskohdaisesti liitteestä ja kaavaselostuksesta.

Asemakaavoituspalvelun mielestä julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset kaavakartan merkintöihin tai määräykseen ja muuhun aineistoon eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Kaavaratkaisun keskeinen sisältö

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee korttelin 16729 tontteja 10 ja 20. Tontit sijaitsevat Vanhan Ruskeasuon pohjoisosassa Keskuspuiston laidalla.

Kaavaratkaisu mahdollistaa YS-tontin 16729/10 muuttamisen asuinkerrostalojen korttelialueeksi (AK), lukuun ottamatta tontilla sijaitsevaa bussin kääntöpaikkaa ja Invalidisäätiön asiakaspysäköintipaikkoja. Tontilta purettavan liikerakennuksen (ns. proteesipaja) tilalle rakennetaan kolme uutta asuinkerrostaloa ja maanalainen paikoitushalli. Tontilla 16729/20 sijaitseva asuntolarakennus lähialueineen liitetään osaksi uutta asuinkerrostalotonttia. Asuntolarakennus muutetaan asuinrakennukseksi ja sen julkisivut suojellaan merkinnällä sr-2. Uuden AK-korttelin asukasmäärä on n. 270.

Tontin 16729/20 rakennuksia kehitetään monipuolisena terveys- ja hyvinvointipalvelukeskuksena. Invalidisäätiön päärakennuksen suojelemääräyksiä on ajanmukaistettu ja tontin käyttämättömän rakennusoikeuden sijoittaminen on tarkistettu. Päärakennuksen sisääntulopihaa sekä asiakaspysäköinnin ja tontilla sijaitsevan linja-auto 23:n päätepyräkin alueita on selkeytetty.

Uutta asutokerrosalaa AK-tontilla 16729/21 on 10 720 k-m², josta 9 550 k-m² sijoittuu uudisrakennuksiin ja 1 170 k-m² muutettavaan asuntolarakennukseen. YS-rakennusoikeus vähenee 5 900 k-m²:llä proteesipajan purkamisen ja asuntolarakennuksen muutoksen myötä. AK-korttelialueen tehokkuusluku on e=2.1 ja koko muutosalueen tehokkuusluku on e=1.7.

Kaavaratkaisun toteuttaminen vaikuttaa erityisesti siten, että kaavaratkaisu täydentää alueen kaupunkirakennetta sekä lisää asuntotarjontaa ja palveluita. Kaavaratkaisu toteuttaa kaupungin strategiaa täydennysrakentamisen edistämisestä ja AM-ohjelman asuntotuotantotavoitteiden toteuttamisesta.

Päätökset kaavaratkaisun pohjana

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Asemakaavan muutos on voimassa olevan oikeusvaikutteisen Helsingin yleiskaavan (2016) mukainen.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue sijaitsee Vanhan Ruskeasuon pohjoisosassa ja rajautuu Kiskon-tiehen ja Tenholantiehen, Keskuspuistoon sekä eteläpuolen asuinkerrostalojen tonttiin.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Alueella sijaitsee Invalidisäätiön päärakennus ja asuntolarakennus, joiden alkuperäiset osat ovat vuodelta 1943 sekä proteesipaja vuodelta 1973. Päärakennusta ja proteesipajaa on korotettu ja laajennettu useammassa eri vaiheessa. Päärakennuksen eteläpuolelle on louhittu kaksikerroksinen paikoitusluola vuonna 1988.

Alueella on voimassa asemakaava vuodelta 1996. Päärakennuksen ensimmäiseen rakennusvaiheeseen kuuluvat osat on suojeltu nykyisessä asemakaavassa. Päärakennuksen myöhemmin rakennettuja laajennusosia, asuntolaa ja proteesipajaa ei ole suojeltu.

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty hakuksen johdosta ja kaavaratkaisun sisältö on neuvoteltu hakijan kanssa.

Kaavaratkaisun kustannukset

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille kustannuksia. Asemakaavamuutos nostaa tontin arvoa ja aiheuttaa näin maanomistajalle merkittävää hyötyä. Hakijan kanssa tulee käydä maapoliittiset neuvottelut kaupunginhallituksen tekemän päätöksen (§ 685, 9.6.2014) mukaisesti ja sopia maankäyttösopimuksesta tai kehittämiskorvauksesta.

Kaavaehdotuksen julkinen nähtävilläolo (MRL 65 §) 12.1.–12.2.2018

Kaavaehdotus esiteltiin kaupunkiympäristölautakunnalle 12.12.2017 ja lautakunta päätti asettaa asemakaavan muutosehdotuksen nähtäville.

Kaavaehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Kaavaehdotuksesta saatiin viranomaisten lausuntoja sen ollessa julkisesti nähtävillä. Kaupunginmuseo toteaa lausunnossaan, että sen asettamat suojelutavoitteet Invalidisäätiön alkuperäiseen kokonaisuuteen kuuluvien rakennusten osalta on riittävästi otettu huomioon. Lausunnossa todetaan, että kaavaa mahdollistaa päärakennuksen alkuperäisen kokonaisuuden ja hahmon säilymistä alueen tunnistettavana ja maisemassa keskeisenä dominanttina siitä huolimatta, että AK-korttelin uusien asuinrakennusten ja päärakennuksen laajennusosien toteuttaminen täysmittaisina väistämättä tulee muuttamaan kokonaisuuden ilmettä tiiviimmäksi ja rakennetummaksi. Helen Sähköverkko Oy huomauttaa purettavaksi osoitetussa liikerakennuksessa sijaitsevasta jake-lumuuntamosta, joka muutosalueen ohella palvelee myös koulurakennusta osoitteessa Tenholantie 15. Lausunnossa esitetään, että korvaavan muuntamon paikka ja johtoalue tulee esittää asemakaavakartassa. Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa asemakaavan muutosehdotuksesta.

03.06.2019

Asia/3

Lausunnot saatiin seuraavilta tahoilta:

- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala/kaupunginmuseo
- Helen Sähköverkko Oy
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY)
- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto

Seuraavat tahot ilmoittivat, ettei ole lausuttavaa: Pelastuslaitos, Liikennelaitos (HKL).

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta saaduista viranomaisten lausunnoista sekä vastineet niissä esitettyihin huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin julkisen nähtävilläolon jälkeen muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohdaisesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt muutokset -liitteeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu asianomaisten tahojen kanssa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta asemakaavaselostuksesta.

Jatkotoimenpiteet

Kaava-alueeseen tai sen osaan liittyy maankäytösopimusmenettely, joka tulee saattaa päätökseen ennen kaavan hyväksymistä.

Lisätiedot

Marina Fogdell, arkkitehti, puhelin: 310 64271
marina.fogdell(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 06.11.2017 § 52

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12482 pohjakartan kaupunginosassa 16 Ruskeasuo. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittauspalvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12482

Kaupunginosa: 16 Ruskeasuo

Kartoituksen työnumero: 49/2016

Pohjakartta valmistunut: 2.11.2017 (uusintakartoitus, ensitilaus ollut 2016)

Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25

Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus
Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö
06.09.2017 § 18

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 2.11.2016

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto on lähettänyt tiedon Ruskeasuolla osoitteessa Tenholantie 10 ja 12 sijaitsevia Invalidisäätiö Ortonin tontteja 10 ja 20 koskevan asemakaavamuutoksen käynnistymisestä ja osallistu-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

mis- ja arviointisuunnitelman esillä olosta. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuurihistorian ja rakennetun kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja esittää kantanaan seuraavaa.

Asemakaavamuutoksen kohteena oleva alue sijaitsee Ruskeasuolla, Tenholantien ja Kiskontien kulmauksessa Keskuspuistoon rajautuvalla vyöhykkeellä. Asemakaavan muutoksen tavoitteeksi on asetettu kolmen uuden asuinkerrostalon rakentaminen Tenholantie 12:n tontille, jolta purettaisiin Invalidisäätiö Ortonin käytössä ollut, Proteesipajana tunnettu toimitilarakennus. Tontilla sijaitseva linja 23:n päätepysäkki säilyisi paikalla jatkossakin. Invalidisäätiö Ortonin alkuperäiseen rakennuskokonaisuuteen kuulunut asuntola sairaalarakennuksen pohjoispuolella on tarkoitus muuttaa asuinkerrostaloksi. Invalidisäätiö Ortonin päärakennus säilyy nykyisenkaltaisessa käytössään. Asemakaavamuutoksen yhteydessä myös alueen piha- ja paikoitusratkaisuja on tarkoitus selkiyttää.

Kaupunginmuseo on 7.12.2015 antanut ennakkolausunnon nyt esillä olevasta asemakaavan muutoshankkeesta. Kyseisessä lausunnossa kaupunginmuseo piti mahdollisena Tenholantie 12:ssa sijaitsevan arkkitehti Robert Gunstin / Arkkitehtitoimisto Gripenberg & co suunnitteleman Proteesipajan purkamista. Yksikerroksinen, kellarillinen rakennus valmistui vuonna 1974. Tasakattoinen, sekä hallimaisia tiloja että toimistohuoneita käsittänyt rakennus oli alun perin julkisivuiltaan pesubetonia. Toiminnan laajetessa rakennusta laajennettiin arkkitehti Miguel Vadellin/Arkkitehtitoimisto Gripenberg & Co suunnitelmien mukaan vuosina 1992-1993 lisäämällä siihen toinen kerros, minkä jälkeenkin rakennuksessa on tehty muutoksia. Eri muutosvaiheet ovat siten voimakkaastikin muokanneet rakennuksen alkuperäisiä ominaispiirteitä. Proteesipajan rakennus ei arkkitehtonisilta ominaisuuksiltaan kaupunginmuseon näkemyksen mukaan nouse suojeltavien ja sitä kautta säilytettävien rakennusten joukkoon ja voi siten korvautua uudella rakentamisella.

Invalidisäätiön alkuperäiseen rakennusvaiheeseen kuuluvan, arkkitehti Eino Forsmanin suunnitteleman asuintalon eli F-rakennuksen säilyttämistä ja suojelua kaupunginmuseo on esittänyt 1990-luvun puolivälistä asti. Kyseinen yhden porrashuoneen ympärille rakentunut kuusikerroksinen pistetalo valmistui päärakennuksen tavoin vuonna 1943. Rakennus kuuluu kiinteänä osana Invalidisäätiön huoltolaitoskokonaisuuteen ja toimii Tenholantieltä mäelle noustaessa rakennusryhmän visuaalisena ja kaupunkikuvallisena päätteenä. Se reunustaa aluetta myös koilliseen Keskuspuiston suunnalle. Rakennus F on osa alkuperäistä kokonaisuutta ja edustaa vaatimattomampaa arjen arkkitehtuuria monumentaalisen päärakennuksen rinnalla. Rakenne- ja taloteknisen kuntoarvion

(IdeaStructura Oy 30.10.2015) mukaan tämän jyrkän tiilirakennuksen perustukset ja rakennusrunko sekä julkisivut ovat pääosin kunnossa ja kunnostettavissa. Nyt esillä olevan asemakaavan muutoksen tavoitteena on säilyttää tämä asuntolarakennus ja muuttaa se asuinkerrostaloksi. Kaupunginmuseo pitää rakennuksen säilymistä tärkeänä alueen kulttuurihistoriallisia arvoja vaalivanana ratkaisuna, etenkin alueen täydentyessä uudisrakentamisen myötä.

Aiemman kannanottonsa mukaisesti kaupunginmuseo pitää Invalidisäätiö Ortonin omistuksessa olevan, osoitteessa Tenholantie 12 sijaitsevan tontin täydennysrakentamista mahdollisena. Kaupunginmuseo toistaa aiemmin esittämänsä kannan, että uudisrakentamisen mitoituksessa ja ilmeessä tulee ottaa huomioon rakennusten paikka niin Invalidisäätiön kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten läheisyydessä kuin aivan Keskuspuiston rajalla. Kaupunginmuseo pitää tärkeänä, että etenkin lähimmäksi Invalidisäätiön päärakennusta ja asuntolarakennusta F sijoitettavat asuinkerrostalot sopeutetaan olemassa olevien rakennusten korkeusasemiin.

Invalidisäätiö Ortonin päärakennus on jo voimassa olevassa, vuodelta 1997 olevassa asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-2: ”Rakennus on kaupunkikuvallisesti arvokas. Rakennusta ei saa purkaa, eikä siinä saa suorittaa sellaisia lisärakentamis- tai muutostöitä, jotka tarvelevät julkisivujen tyyliä tai veskikaton perusmuotoa. Mikäli rakennuksessa on aikaisemmin suoritettu tällaisia toimenpiteitä, rakennus on lisärakentamis- tai muutostöiden yhteydessä pyrittävä korjaamaan rakennuksen tyyliin hyvin soveltuvalla tavalla.” Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan Invalidisäätiö Ortonin päärakennuksella tulee säilyttää sen korjaamista ohjaava suojelumääräys, mutta se tulee päivittää sisällöltään tämänhetkisiä vaalimistavoitteita vastaavaksi. Vastaavalla tavalla myös rakennukselle F eli asuntolarakennukselle tulee nyt asemakaavamuutoksen yhteydessä määritellä suojelumerkintä ja -määräys, jolla ohjataan rakennuksen säilyttämistä ja siinä tehtäviä korjaus- ja muutostöitä. Lisäksi kaupunginmuseo pitää tärkeänä päärakennuksen pääsisäänkäyntiaukion samoin kuin rakennuksen eteläpuolen kallioisen tontin ominaisuutensa säilymistä ja esittää myös näiden ympäristöjen vaalimista ohjaavia määräyksiä asemakaavaan. Suojelumääräysten sisältöjen määrittämiseen antaa tukea alueesta tehty rakennushistoriallinen selvitys Invalidisäätiö Ortonin Ruskeasuon laitokset (Arkkitehtitoimisto ark-byroo 30.10.2015).

Kaupunginmuseo pitää Ruskeasuon Tenholantie 10 ja 12 koskevan asemakaavamuutoksen eteenpäin viemistä mahdollisena edellä mainituin huomautuksin. Kaupunginmuseo haluaa olla asemakaavamuutoksen jatkotyössä mukana. Ennen asemakaavaehdotuksen esille tuloa kaupunginmuseo toivoo neuvottelua ainakin asemakaavamuutokseen

03.06.2019

aiotuista, etenkin suojeluun ja vaalimiseen liittyvistä kaavamääräyksistä. Asianmukaisilla määräyksillä ja reunaehtoja määrittelemällä mahdollistetaan suunnittelualueen kehittäminen sen eri osa-alueille ominaisia piirteitä ja historiaa kunnioittaen.

Lisätiedot

Anne Salminen, tutkija, puhelin: +358931036501
anne.salminen(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Geotekninen osasto 1.11.2016

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Geoteknisellä osastolla ei ole huomauttamista koskien osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa 1266-00/16 asemakaavan muutokseen osoitteessa Tenholantie 12.

Lisätiedot

Ilkka Satola, toimistopäällikkö, puhelin: 310 37817
ilkka.satola(a)hel.fi

Rakennusvirasto 11.10.2016

HEL 2015-007624 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1266-00/16. Määräaika on 11.11.2016.

Asemakaavan muutos koskee kolmen uuden asuinkerrostalon ja maanalaisen paikatuhallin rakentamista tontille 16729/10. Tontilla 10 sijaitseva ns. proteesipajarakennus puretaan. Tontilla 16729/20 sijaitseva asuntolarakennus muutetaan asuinkerrostaloksi.

Rakennusvirastolla ei ole huomauttamista osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Rakennusviraston yhteyshenkilöinä kaavahankkeessa ovat lisätiedonantajat.

Lisätiedot

Jere Saarikko, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39857
jere.saarikko(a)hel.fi
Olli Haanperä, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
olli.haanpera(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Asia/4

§ 414

V 19.6.2019, Itäkeskuksen kauppakeskus Itiksen vanhimman osan asemakaavan muuttaminen (nro 12535, julkisivujen suojele)

HEL 2017-007993 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Itäkeskus) korttelin 45173 tontin 5 sekä liikenne- ja katualueiden asemakaavan muutoksen 13.11.2018 päivätyn piirustuksen numero 12535 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Tiivistelmä

Asemakaavan muutoksen tavoitteena on turvata kauppakeskus Itiksen vanhimman osan rakennustaiteellisesti arvokkaiden julkisivujen ja keskeisten sisätilojen säilyminen. Vuonna 1984 valmistunut rakennus on merkittävä sekä osana arkkitehti Erkki Kairamon tuotantoa että osana Itäkeskuksen kaupunkirakenteellista kokonaisuutta. Itäkeskus on ollut esikuvana myöhemmille suomalaisille kauppakeskuksille.

Esittelijän perustelut

Alueella on voimassa useita asemakaavoja vuosilta 1982–2005. Kaavamuuotos koskee Itiksen vanhinta rakennusosaa, joka on liitoksissa kauppakeskuksen uudempaan rakennusosiin, Hansa-siltaan sekä met-

roaseman sisäänkäyntihalliin. Osa kauppakeskusrakennuksen rakennusosista sijaitsee pilarein kannatettuina ulokkeina tontin ulkopuolella Tallinnanaukioon sekä metro- ja bussiterminaalin aukioon kuuluvilla, kaupungin hallinnassa olevilla alueilla.

Julkisivuja ja ns. pasaasin valokattoa koskeva suojelumääräys (sr-2) on ainoa merkittävä voimassa olevaan asemakaavaan esitetty muutos. Alueelle ei esitetä rakennusoikeuteen, rakennusalueen rajaukseen tai tilojen käyttöön liittyviä muutoksia. Suojelumääräyksen lisäksi vähäiset voimassa olevaan kaavaan tehtävät kaavamerkintöjen ja -määräysten muutokset ovat luonteeltaan teknisiä ja ajanmukaistavia.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Korttelialueet ovat yksityisomistuksessa. Kaavaratkaisu on tehty kaupungin aloitteesta ja kaavaratkaisun sisällöstä on neuvoteltu kiinteistön omistajan kanssa.

Kaavan laatimisen taustalla on rakennuksen omistajan, viranomaisten ja järjestöjen välinen erimielisyys julkisivujen suojelun tavoitteista. Rakennustaiteen seura teki lokakuussa 2015 Uudenmaan ELY-keskukselle suojeluesityksen rakennuksen julkisivuista, joihin oltiin silloin suunnittelemassa muutoksia. Uudenmaan ELY-keskus ei ratkaisussaan alkuvuodesta 2017 määrännyt kauppakeskuksen vanhimman osan julkisivuja suojeltaviksi rakennusperintölailla ja vaan katsoi, että suojelu tapahtuu asemakaavoituksen keinoin.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavan muutosehdotus on pidetty yleisesti nähtävillä 28.8–26.9.2018. Kaavaehdotuksesta tehtiin yksi muistutus.

Muistutus

Muistutuksessa esitetyt huomautukset kohdistuivat mm. pasaasikäytävä suojeluun, suojelumääräyksen tulkintaan ja suojelusta aiheutuvaan haittaan.

Lausunnot

Kaavaehdotuksesta saatiin Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY-keskus), museoviraston ja kaupunginmuseon lausunnot.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan suojelumääräys on asianmukainen ja se turvaa arkkitehtuurihistoriallisesti arvokkaan kauppakeskuk-

sen vanhimman osan arvot maankäyttö- ja rakennuslain sekä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain tarkoittamalla tavalla.

Museoviraston lausunnossa kiinnitettiin huomiota olennaisten muutosten arviointiin ja museoviranomaisten kuulemiseen.

Kaupunginmuseon lausunnossa huomautettiin kaavamääräyksen suhteesta alkuperäiseen konstruktion sekä rakennustavan ja alkuperäisen värityksen säilyttämisestä.

Lausunnot ilmenevät kokonaisuudessaan päätöshistoriasta ja niiden referaatit sekä niihin annetut vastineet ovat vuorovaikutusraportissa.

Asemakaavan muutosehdotukseen tehdyt muutokset

Kaavan tavoitteet huomioon ottaen, kaavaehdotusta ei ole tarkoituksenmukaista muuttaa julkisen nähtävilläolon yhteydessä esitettyjen huomautusten johdosta. Kaavakartan merkintöihin tai määräyksiin ja muuhun aineistoon tehtiin nähtävilläolon jälkeen muutoksia: Suojelumääräyksessä sana "suojeluviranomainen" on korvattu sanalla "museovirasto". Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle kaavan hyväksymistä äänin 7 - 5 (1 tyhjä) päättyneen palautusäänestyksen jälkeen. Palautusehdotuksen puolesta äänestäneet viisi jäsentä jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 kartta, päivätty 13.11.2018
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 selostus, päivätty 13.11.2018, päivitetty Kylk:n 20.11.2018 päätöksen mukaiseksi
- 3 Vuorovaikutusraportti 20.8.2018, täydennetty 13.11.2018
- 4 Osa päätöshistoriaa

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta 13.11.2018
- 2 Ilmakuva 13.11.2018

Muutoksenhaku

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Kauppakeskus Itäkeskus Oy

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Tiedoksi

Kaupunginmuseo

Kaupunkiympäristölautakunnan ympäristö- ja lupajaosto

Kaupunkiympäristölautakunta

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 20.11.2018 § 577

HEL 2017-007993 T 10 03 03

Hankennumero 0750_12

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 13.11.2018 päivätyn asemakaavan muutosehdotuksen nro 12535 hyväksymistä. Asemakaavan muutos koskee 45. kaupunginosan (Vartiokylä, Itäkeskus) korttelin 45173 tonttia 5 sekä liikenne- ja ka-tualueita.

Lisäksi lautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet valmisteluajana esitettyihin mielipiteisiin, kannanottoihin sekä julkisena nähtävillä-oloajana saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkiympäristön toimialan asiakaspalvelussa, Sörnäistenkatu 1, sekä internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Käsittely

20.11.2018 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavina olivat arkkitehti Sakari Mentu ja arkkitehti Mikko Näveri. Asiantuntijat poistuivat kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Palautusehdotus:

Risto Rautava: Asia palautetaan uuteen valmisteluun niin, että suojelulla ei vaikeuteta kauppakeskuksen elinkaaren edellyttämiä tavanomaisia ylläpito- ja peruskorjaustoimenpiteitä eikä estetä kauppakeskuksen tarvitsemia muutostöitä toiminnallisuuden ja turvallisuuden parantamiseksi eikä vaikeuteta Tallinnanaukion kehittämistä alueen asukkaille viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi.

Kannattaja: Laura Rissanen

Asian käsittelyn palauttamisesta äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Asia palautetaan uuteen valmisteluun niin, että suojelulla ei vaikeuteta kauppakeskuksen elinkaaren edellyttämiä tavanomaisia ylläpito- ja peruskorjaustoimenpiteitä eikä estetä kauppakeskuksen tarvitsemia muutostöitä toiminnallisuuden ja turvallisuuden parantamiseksi eikä vaikeuteta Tallinnanaukion kehittämistä alueen asukkaille viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi.

Jaa-äännet: 7

Kaisa Hernberg, Mai Kivelä, Antti Koskela, Silvia Modig, Tuomas Rantanen, Anni Sinnemäki, Jaana Susanna Ylitalo

Ei-äännet: 5

Sirpa Asko-Seljavaara, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Risto Rautava, Laura Rissanen

Tyhjä: 1

Osmo Soininvaara

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 7-5 (1 tyhjä).

Palautusehdotuksen puolesta äänestäneet Risto Rautava, Laura Rissanen, Sirpa Asko-Seljavaara, Atte Kaleva ja Nuutti Hyttinen jättivät päätöksestä samansisältöisen eriävän mielipiteen seuraavin perusteluin: Asia palautetaan uuteen valmisteluun niin, että suojelulla ei vaikeuteta kauppakeskuksen elinkaaren edellyttämiä tavanomaisia ylläpito- ja peruskorjaustoimenpiteitä eikä estetä kauppakeskuksen tarvitsemia muutostöitä toiminnallisuuden ja turvallisuuden parantamiseksi eikä vaikeuteta Tallinnanaukion kehittämistä alueen asukkaille viihtyisämmäksi ja turvallisemmaksi.

13.11.2018 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Mikko Näveri, arkkitehti, puhelin: 310 37331
mikko.naveri(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimitauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 22.08.2018 § 31

HEL 2017-007993 T 10 03 03

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12535 pohjakartan kaupunginosassa 45 Vartiokylä. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

03.06.2019

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan kaupunkimittaus-
palvelut on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12535
Kaupunginosa: 45 Vartiokylä
Kartoituksen työnumero: 3/2018
Pohjakartta valmistunut: 29.1.2018
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n
asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden
asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön
16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten
valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -
palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot
-yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31967
merja.kyyro(a)hel.fi
Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

§ 415

V 19.6.2019, Itäisen saariston asemakaava (nro 12300)

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto hyväksyy 9.9.2014 päivätyn sekä 7.3.2017 ja 10.10.2017 muutetun piirustuksen numero 12300 mukaisen asemakaavan asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Asemakaava koskee retkeily- ja ulkoilualueita, loma-asuntojen korttelialuetta, kesämajojen korttelialuetta, matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta, yhteisötoimintaa palvelevien rakennusten korttelialuetta, venesatamaa, luonnonsuojelualuetta, puutarha- ja kasvihuonealuetta, metsätalousaluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarve, metsätalousaluetta, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, vesialuetta seuraavissa kortteleissa:

48. kaupunginosan (Vartiosaari; Läntinen Villaluoto, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Kotiluoto) korttelin 48010,

49. kaupunginosan (Laajasalo),

50. kaupunginosan (Villinki; Villinki, Pukkiluoto, Tulikallio, Itä-Villinki, Harjaluoto, Tupsu, Pitkäpaasi, Kutupaasi, Varviluoto, Sikosaari, Maununkari) kortteleiden 50001–50023,

51. kaupunginosan (Santahamina; Hernesaari, Neitsytsaari, Kuusiluoto, Louesaari, Hintholma) kortteleiden 51001–51005,

53. kaupunginosan (Ulkosaaret; Pitkärivi, Hyljepaadet, Tammaluoto, Tammaluodonkari, Tammaletto, Nuottakari, Pihlajaluoto, Pihlajaluodonkupu, Kuminapaasi, Välikarit, Hattusaari, Kärkipaasi, Tiirapaasi, Viikaskivi, Kajuuttaluodot, Villinginluoto) korttelin 53001,

54. kaupunginosan (Vuosaari; Pikku Niinisaari, Niinisaarenkarit, Läntinen Neitsytsaari, Itäinen Neitsytsaari, Huomenlahja, Kalliosaari, Kalliosaarenluoto, Kallioluoto, Santinen, Iso Leikosaari, Pikku Leikosaari, Haapasaari, Kutusärkkä, Kivisaari, Kivisaarenluodot, Karhusaari, Iso Villasaari, Pieni Villasaari, Loppikari, Malkasaari, Läntinen Iiluoto, Itäinen Iiluoto, Iso Iiluoto, Satamasaari, Pikku Satamasaari) kortteleiden 54500–54517.

Käsittely

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Palautusehdotus:

Paavo Arhinmäki: Kaava palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten, että saaristoluonnon säilyminen turvataan esitettyä paremmin.

Jatkotyössä selvitetään seuraavien, rakentamisen ulkopuolelle kaavaehdotuksessa esitettyjen alueiden kaavamerkintöjen ja -määräyksien muuttaminen luonto- ja linnustoarvoja tehokkaammin suojaaviksi: Harjaluoto, Hattusaari, Hernesaaren MY-2-varaus, Huomenlahja, Itäinen Villaluoto, Itä-Villingin MY-2-varaus, Kutupaasi, Louesaaren itäosa, Läntinen Villaluoto, Pitkärivi, Pohjoinen Villaluoto, Tammaluoto, Tupsu ja Villingin keskiosan MU-1-alueet. Lisäksi tulee varmistaa se, että myös muut luontoarvoja omaavat alueet sekä linnustollisesti erityisen arvokkaat vesi- ja luotoalueet on huomioitu kaavassa riittävässä määrin.

Villingin osalta tulee lisäksi selvittää Helsingin saaren luoteisosassa sekä Kristallilahden itäpuolella omistamien palstojen sekä valtio-omistaisen itä-Villingin pohjoisosan rakentamattoman, yhtenäisen metsäisen alueen jättäminen rakentamisen ulkopuolelle.

Jatkotyöstössä yhtenä päämääränä tulee olla se, että kaava kokonaisuudessa saadaan mahdollisimman pian päätettäväksi.

Kannattaja: Suldaan Said Ahmed

Asian käsittelyn keskeyttämisestä äänestettiin ennen keskustelun jatkamista.

Äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Paavo Arhinmäen palautusehdotuksen mukaisesti

Jaa-äännet: 12

Kaisa Hernberg, Terhi Koulumies, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Marcus Rantala, Nasima Razmyar, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vapaavuori, Sanna Vesikansa

Ei-äännet: 2

Paavo Arhinmäki, Suldaan Said Ahmed

Poissa: 1

Maria Ohisalo

Kaupunginhallitus päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 12 - 2 (1 poissa).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 A kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 B kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 3 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 C kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 4 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 D kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 5 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 E kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 6 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 F kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 7 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 G kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 8 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 H kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 9 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 I kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 10 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 J kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 11 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 K kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 12 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 L kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 13 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 selostus, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017, päivitetty Kylk:n 10.10.2017 päätöksen mukaiseksi
- 14 Vuorovaikutusraportti I 9.9.2014, täydennetty 7.10.2014, keskustelutalouksien muistiot ja ensimmäisen viranomaisneuvottelun pöytäkirja
- 15 Vuorovaikutusraportti II 28.2.2017, täydennetty 26.9.2017 ja ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 21.9.2016
- 16 Tehdyt muutokset

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-,
liikenne- ja ympäristö-
keskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan,
rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Liite 4
Liite 5
Liite 6
Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Metsähallitus
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Puolustusvoimat Pääesikunta
Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta, Logistiikkaosasto
Muistutuksen tekijä

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Itäinen saaristo on tärkeä merellinen virkistysalue. Kaava-alueeseen kuuluu 36 saarta ja 22 asumatonta pikkusaarta tai luotoa sekä näitä ympäröivät vesialueet.

Kaavan tavoitteena on kehittää saariston monipuolista ympärivuotista käyttöä sekä lisätä virkistys- ja matkailun mahdollisuuksia. Saarien käyttömahdollisuuksien avoimuutta ja tavoitettavuutta parannetaan.

Asemakaava mahdollistaa itäisen saariston kehittämisen osana kaupunkia. Saariston merkittävimmät luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot ja soveltuvuus erilaisiin käyttötarkoituksiin otetaan huomioon.

Kaavoituksessa on otettu huomioon saarien erityispiirteet ja erilaiset käyttötarkoitukset. Natura-alue, luonnonsuojelualueet, luonnonsuojelulain nojalla rauhoitetut suojellut luontokohteet ja muut tärkeät luontokohteet on merkitty kaavaan. Useimmille saarille on osoitettu rantautumispaikkoja ja jalankululle kulkureitit. Reitistöä selkeyttämällä pyritään ohjaamaan kulkua, jotta saarien kulumista hallitaan. Saarien monipuolinen ympäristö huomioidaan ja rannat säilytetään mahdollisimman luonnonmukaisina.

Saarien kesähuvilakulttuuriin liittyvä ympäristö, kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennuskanta sekä sotahistorialliset ja muinaismuistokohteet säilytetään ja suojellaan. Myös saariston arvokkaat luonto- ja maisemakohteet sekä suojelualueet säilytetään.

Kaavaratkaisu sallii maltillisen rakentamisen, joka mahdollistaa saarten loma- ja virkistyskäytön ja saaristomatka- ja palveluiden toiminnan kehittämisen, mutta ei muuta oleellisesti saariston luonnetta.

Saarien käyttöä on profiloitu pyrkimyksenä muodostaa edellytyksiä keskitettyjen infrapalveluiden tuottamiselle.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 3 315 hehtaaria ennestään asemakaavoittamatonta aluetta. Alueesta noin 310 hehtaaria on maa-aluetta ja 3 005 hehtaaria merialuetta.

Esittelijän perustelut

Kaavaratkaisu on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan mukainen ja edesauttaa kaupungin strategisten tavoitteiden toteutumista.

Alueen lähtökohdat ja nykytilanne

Alue käsittää pääosan Helsingin itäisestä saaristosta. Aluetta rajaavat lännessä Laajasalo ja Santahamina sekä idässä Helsingin ja Sipoon välinen raja. Uloin merialue saarineen ja luotoineen jää kaava-alueen ulkopuolelle.

Suunnittelualueeseen kuuluu 36 saarta ja 22 asumatonta pikkusaarta ja luotoa sekä näitä ympäröivät vesialueet. Yli 3 hehtaarin suuruisia saaria on 16 kpl; suurimpia ovat Villinki, Itä-Villinki ja Pikku Niinisaari.

Itäsaariston maa- ja vesialueiden pääasialliset käyttömuodot liittyvät vapaa-ajanviettoon. Suurin osa Helsingin yksityisistä kesähuviloista sijaitsee itäisessä saaristossa. Alueella on myös kesämajayhdyskuntia sekä järjestöjen, yhdistysten ja yritysten virkistys- ja koulutuskeskuksia. Muita vapaa-ajan toimintoja ovat retkeily, veneily, telttailu ja harrastuskalastus. Puolustusvoimien saaret ovat suljettua sotilasaluetta, mutta

niillä on puolustusvoimien henkilökunnan käytössä olevia kesämökkejä. Vuosaaren satama sijaitsee kaava-alueen pohjoispuolella ja satamaan johtava laivaväylä sivuaa aluetta sen itäpuolella.

Alue on asemakaavoittamaton.

Kaavaratkaisun keskeisin sisältö

Asemakaava pohjautuu Helsingin yleiskaava 2002:een ja Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavaan vuodelta 1997. Asemakaava on uuden yleiskaavan mukainen.

Kaavaratkaisun tavoitteena on kehittää saariston ympärivuotista käyttöä ja lisätä virkistys- ja matkailun edellytyksiä. Kehittämisessä otetaan huomioon luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot.

Kaava-alueen pinta-ala on noin 3 315 hehtaaria ennestään asemakaavoittamatonta aluetta. Alueesta noin 310 hehtaaria on maa- aluetta ja 3 005 hehtaaria merialuetta.

Kaava-alueesta on

Vesialuetta (W)	2 742 ha
Suojelu- ja luonnonsuojelualuetta (SL, SL-1, S-1)	201 ha
Natura-vesialuetta (sl-nat, W-nat)	70 ha
Retkeily- ja ulkoilualuetta (VR, VR/s, VR/sr)	56 ha
Metsätalousaluetta (MU-1, MU-2, MY-1, MY-2)	49 ha
Katualuetta	4 ha
Puutarha-alue (MP/s, MP/RP)	4 ha
Venesatama-alue	4 ha
Korttelialuetta	185 ha

Kaava-alueesta on erilaisten virkistys-, metsätalous- ja suojelualueiden osuus 11,3 %, korttelialuetta 5,6 % ja vesialuetta 82,7 %.

Korttelialueesta on

loma-asuntojen korttelialuetta (RA, RA/s, RA/RM, RAH)	147 ha
yleisten rakennusten korttelialuetta (RY-1, RY-1/s)	22 ha
matkailua palvelevien rakennusten korttelialuetta (RM, RM/s)	14 ha
kesämajojen korttelialuetta (R-1/s)	2 ha

Yleisin tonttitehokkuus on $e=0,03$. VR-alueille tai metsätalousalueille ei ole osoitettu rakennusoikeutta.

Koko kaava-alueella rakennusoikeus on yhteensä 61 240 k-m², josta noin 40 640 k-m² on loma-asuntojen korttelialueella (RA, RA/s, RA/RM, RAH). Matkailu- ja yhteisötoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueella on noin 16 000 k-m² (RM, RM/s, RY-1, RY-1/s ja RY-1/RM). Eri inventointeihin perustuva tilastoitu oleva rakennuskanta on suuruusluokaltaan noin 27 000 k-m², sisältäen myös talousrakennuksia. Tämän lisäksi on tilastoimatonta rakentamista, jota on kantakartan ja maastokäyntien pohjalta arvioitu olevan 5 000 k-m².

Nykyiseen rakennuskantaan nähden uutta rakennusmahdollisuutta on karkean arvion mukaan yhteensä noin 28 000 k-m², mikä tarkoittaa, että rakennuskantaan voi kaavan myötä tulla noin 90 %:n lisäys, jos kaavan sallima rakennusoikeus toteutuisi täysimääräisenä.

Kaava-alueella olevia loma-asuntojen rakennuspaikkoja on tällä hetkellä noin 205 kappaletta. Asemakaavaa mahdollistaa noin 140 uutta loma-asuntojen rakennuspaikkaa.

Kaava-aineiston liitteenä olevissa havainnekuviissa on esitetty kaavan sallima enimmäisrakennusoikeus. Rakentaminen jakautuu pääosin pieninä yksikköinä loma-asuntojen korttelialueille eri saarilla.

Asemakaavalla on vaikutusta Helsingin toiminnalliseen kaupunkirakenteeseen. Kaava mahdollistaa saariston virkistys- ja matkailukäytön lisäämisen ja kehittämisen sekä liittää sen osaksi Helsingin laajempaa merellistä virkistysaluetta. Kun saarista avataan uusia alueita lähialueen asukkaiden käyttöön, saaristosta tulee myös kiinteämpi osa Itä-Helsingin viher- ja virkistysverkkoa. Rakentaminen mahdollistaa myös uusien virkistys- ja lähimatkailupalvelujen perustamisen Itä-Helsinkiin.

Kaava on luonteeltaan säilyttävä ja maltillisesti rakennusmahdollisuuksia lisäävä. Kaavan mahdollistama rakentaminen on pääosin loma-asuntorakentamista. Tämän johdosta kaavan toteuttamisella ei ole merkittävää vaikutusta yhdyskuntarakenteeseen, väestön taikka työpaikkojen määrään.

Nykyiset loma-asutussaarissa olevat tontit ovat suureksi osaksi yksityisomistuksessa. Kaupunki omistaa alueella 19 saarta ja luotoa sekä maa-alueita Villingin ja Pikku Niinisaaren saarissa. Lisäksi alueella on valtion sekä erilaisten yhteisöjen omistamia saaria. Puolustusvoimien saaret ovat valtion omistuksessa (Senaatti-kiinteistöt ja metsähallitus).

Kustannukset

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kaavaratkaisun toteuttamisesta ei aiheudu kaupungille merkittäviä kustannuksia. Luonnonhoidon kustannukset kasvavat mahdollisten maa-hankintojen myötä ja virkistyskäytön lisääntymisen vuoksi.

Rakennusvirasto arvioi antamassaan lausunnossa Villingin ja Itä-Villingin katualueiden kustannuksia seuraavasti: "Saaristopolulla on syytä tehdä pintavesijärjestelyjä ja pienehköjä kunnostustoimia. Kustannusarvio on 80 000 euroa, ylläpidon 6 000–10 000 euroa vuosittain."

Asemakaavan pohjaksi laaditun teknisen huollon periaatesuunnitelman pohjalta Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa 2017-2026 on tunnistettu kaava-alueen vesihuollon selvitystarpeet ja on annettu jatkosuunnittelusta toimenpide-ehdotus aikatauluineen. Vesihuollon toteuttamistapa ja ajankohta riippuvat vesihuollon tarpeesta, maankäyttötoimintojen kehittymisestä ja vesihuollon kustannuksista.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja vuorovaikutussuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 22.5–12.6.2013.

Muistutukset ja kirje

Tarkistetusta ehdotuksesta tehtiin 19 muistutusta ja nähtävillä oloajan ulkopuolella saapui 1 kirje. Suurin osa muistutuksista tuli yksityisiltä maanomistajilta.

Villinkiä koskevat muistutukset kohdistuivat polkujen ja katualueiden merkintöihin. Muistutuksissa vaadittiin katualueiden ja polkujen linjausten ja leveyden muuttamista sekä katualuemerkinnän poistamista. Tämän lisäksi muistutettiin, että Villingin saarella on moottoriajoneuvoilla ajaminen kielletty, ja toivottiin näin olevan myös tulevaisuudessa.

Rakentamista rajoittavien suojelualueiden rajauksista muistutettiin. Avokallioalueiden (slk) rajauksia pidettiin liian suurina sekä maisemakuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti tärkeiden alueiden (s-2) ehdotonta rakennuskieltoa pidettiin huonona asiana.

Yksittäisten loma-asuntojen suojelumääräyksiä pidettiin liian sitovina.

Rantaan rajautuvien VR-alueiden sijoittumista pidettiin ongelmallisina. Niihin liittyviä laituralueita toivottiin poistettavan kaavasta. Myös Laukonlahden laiturivarauksen vaikutuksista muistutettiin.

Loma-asuntojen korttelialueiden rakennustehokkuuden pudottamista $e=0,04 \rightarrow e=0,03$ pidettiin osassa muistutuksia hyvänä asiana ja osassa huonona.

Määräystä, jossa käsitellään suojellun rakennuksen yllättävää tuhoutumista ja uudelleen rakentamista, pyydettiin tarkentamaan.

Myös Kristallilahden veden vaihtumista koskeviin kaavamääräyksiin toivottiin muutoksia.

Yksittäisen kiinteistön kaavamerkintään toivottiin tarkennusta siten, että merkintä vastaisi nykyisin olevaa käyttötarkoitusta. Myös yksittäisiä loma-asuntojen rakennusaloja toivottiin laajennettavan retkeily- tai metsänhoitoalueille.

Myös Pikku-Niinisaaren kaavamerkinnöistä muistutettiin.

Pro Villinki Ry:n muistutus kohdistui rakennusoikeuteen, kaavassa esitettyihin kulkuväyliin, suojelumerkintöihin, rakentamistapaa koskeviin määräyksiin ja ohjeisiin, vesialueelle rakentamiseen ja ympäristön häiriötekijöihin.

Suomen arkkitehtiliitto SAFA:n muistutus koski sen Villingissä omistaman kiinteistön kaavamääräyksiä.

Puolustusvoimien muistutus koski puolustusvoimien käytössä olevien saarien (Hinholma, Neitsytsaari, Hernesaari ja Itä-Villinki) kaavamääräyksiä.

Villinge Gård och Trafikin muistutus koski Villingin saareen liittyvää kaavakarttaa ja määräyksiä. Muistutus koski polkuverkostoa, Kristallilahden aluetta, Myrskykallioita, Gårdin päärakennuksen piha-alueita ja telttailua.

Itä-Villingin lomanviettäjien muistutus koski Itä-Villingin kaavakarttaa ja määräyksiä.

Helsingin Seudun Lintutieteellisen Yhdistyksen Tringa ry:n ja Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry:n muistutukset koskivat tarkistetun asema-kaavaehdotuksen luontoarvojen puutteellisia selvityksiä ja inventointien puutetta koko saariston osalta. Lisäksi Tringa esitti tarkennuksia suojelumerkintöihin saarille: Pitkärivi, Itäisen Villaluodon eteläluoto ja Hattusaari. Myös luo-kaavamerkintään esitetään täsmennyksiä sekä merkittävän IBA-lintualueen huomioimista kaavaratkaisussa.

Lausunnot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Asiasta on saatu Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (ELY-keskus), Helsingin Sataman, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL), Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Museoviraston, kaupunginmuseon, yleisten töiden lautakunnan, ympäristölautakunnan, Etelä-Suomen sotilasläänin esikunnan, Pääesikunnan, Metsähallituksen ja liikuntalautakunnan lausunnot. Helen Sähköverkko Oy:llä ja pelastuslautakunnalla ei ollut kaavaehdotukseen huomautettavaa.

ELY-keskus totesi lausunnossaan, että ampumaratamelun ohjeavot ylittyvät Villingin saaren länsi- ja keskiosassa sekä Villingin saaren etelä- ja lounaispuolella sijaitsevilla saarilla. Uutta vapaa-ajan asumista Villinkiin tai sen etelä- ja lounaispuolen saarille melualueelle ei tule sallia. Lisäksi rannikko ja sen pienet saaret ovat tulvaherkkiä alueita ja harmaiden vesien suodatuspaikka on sijoitettava tarpeeksi kauas rantaviivasta. Tästä tulee antaa kaavamääräys. Kaavaehdotuksessa ei ole esitetty asianmukaista arviota kaavassa osoitetun rakentamisen vaikutuksista Kallahden harju-, niitty- ja vesialueet Natura 2000 -alueen suojelun perusteena oleviin luontoarvoihin. Kaavassa jää selvittämättä, täyttävätkö ranta-alueille kohdistuvan asemakaavan sisältövaatimukset tällä luonto- ja kulttuuriympäristön kannalta erityisen arvokkaalla alueella. Hyvin tehtyä kaavatyötä tulee vielä täydentää edellä mainituilla tiedoilla.

Helsingin Satama totesi lausunnossaan, että meriväylän vaikutuspiirissä olevien saarten rakentamista loma-asutuksen tarpeisiin ei voisi lisätä, vaan täydennysrakentamista ja rakennuspaikkoja olisi arvioitava tarkemmin huomioiden Vuosaaren sataman läheisyys. Itäisen saariston asemakaava on valmisteltava siten, ettei sen toteuttaminen pitkällä tähtäimellä estä Suomen ulkomaankaupan pääsataman toiminnan kehittämistä kasvavan laivaliikenteen tarpeisiin.

HSY totesi lausunnossaan, että Itäisen saariston kaava-alue ei tällä hetkellä kuulu HSY:n toiminta-alueeseen. Neitsytsaaret on liitetty yleiseen vesihuoltoverkostoon yksityisin liittymäjohdoin ja Villingin vesihuollosta vastaa Villingin vesiosuuskunta. Kaavaselostuksen mukaan asemakaava edellyttää vesi- ja jäteviemärijärjestelmien rakentamista osaan saarista. Osassa saaria käsittelyksi riittävät erilaiset harmaiden vesien käsittelyratkaisut. Helsingin vesihuollon kehittämissuunnitelmassa 2013–2022 kaava-alue on vesihuollon selvitysalue. Toteutustavasta, aikataulusta ja kustannusjaosta tulee neuvotella ja sopia HSY:n kanssa. Jättemäärän lisääntyessä tulisi huomioida jätteiden lajittelu erityisesti pakkausjätteiden osalta.

HSL totesi lausunnossaan, että asemakaava-alueelle ei ole katuyhteyttä mantereelta ja aluetta suunnitellaan virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Tä-

män vuoksi HSL ei järjestä julkista liikennettä kaava-alueelle. Julkiset vesiliikenneyhteydet saarille tulee järjestää joko markkinaehtoisesti tai Helsingin kaupungin järjestämänä. Saariston yhteyksiä tarjoavat mantereeseen venepaikat ja etenkin julkisten vesiliikenneyhteyksien lähtöpaiikat tulisi sijoittaa hyvien kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenneyhteyksien päähän.

Museovirasto totesi lausunnossaan, että valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä Itäisen saariston asemakaavaehdotuksen alueella ovat Helsingin höyrylaivareittien kesäasutukseen kuuluva Villinki ja pääkaupunkiseudun I maailmansodan linnoitteisiin kuuluva Itä-Villinki. Asemakaavaehdotus on lähtökohdiltaan alueen kulttuuriympäristöä vaaliva. Myös nuoremmilla (esim. toisen maailmansodan ilmapuolustusrakenteilla) on usein huomattava historiallinen merkitys ja suojelua on syytä ohjata. Kaava-alueen tunnetut muinaismuistolain rauhoittamat vedenalaiset muinaisjäännökset tulee merkitä kaavakarttaan sm -merkinnällä. Kaavaselostukseen olisi syytä merkitä tieto kahdesta alueen vedenalaisesta muinaisjäännöksestä (Kalliosaari Bergholmen nro 1280 ja Pukkiluoto 1/nro 1310).

Kaupunginmuseo totesi lausunnossaan, että kaavaehdotuksessa maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja merelliset arvot tunnustettu ja niitä on otettu huomioon. Arkeologisen perinnön osalta kaavan suojelumerkinnöissä on puutteita. Puolustusvaraukset ovat muinaismuistolain rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka tulisi lisätä aluerajauksina kaavakarttaan katkoviivalla ja sm -merkinnällä. Rakennusoikeuden sijoittaminen siten, etteivät kulttuuriympäristön ja maiseman arvot vaarannu, on ohjattu kaavakarttaan sanallisoin määräyksin. Uudet rakennukset pitää muotonsa ja sijoituksensa puolesta sovittaa olemassa oleviin rakennuksiin, maastoon ja kasvillisuuteen. Herkässä saaristomaisemassa uudisrakennukset tulee sijoittaa siten, etteivät maiseman ja kulttuuriympäristön arvot heikkene.

Pääesikunnan logistiikkaosasto ja Etelä-Suomen sotilasläänin esikunta totesivat lausunnoissaan, että puolustusvoimien suunnitelmissa ei ole luopua asemakaavaehdotuksen alueella olevien alueiden käytöstä. Lisäksi kaikista asemakaavaa koskevista asiakirjoista poistetaan viittaukset Santahaminan ampumatoiminnan loppumisesta ja päättymisestä.

Metsähallitus totesi lausunnossaan, että Metsähallituksen luontopalveluilla on hallinnassa Hinholman, Neitsytsaaren ja Kuusiluodon saaret sekä vesialuetta. Lisäksi yleisen vesialueen Hyljepaadet, Tammaletto, Tammaluoto, Tammaluodonkari ja vesialue. Kaikki edellä mainitut alueet paitsi kaava-alueen yhteisillä vesialueella sijaitsevat saaret on vuokrattu puolustusvoimien käyttöön. Kaavan määräyksillä ei tulisi vaarantaa tai estää tätä käyttöä. Metsähallitus esittää, että kaavamerkintää

muutettaisiin siten, että etumerkintänä olisivat puolustusvoimien alue EP/ ja tarkennukseen kaavaehdotuksen mukaiset asemakaavamerkin-
nät. Ympäristöministeriö on käynnistänyt luonnonsuojelualuiden sää-
dösvalmistelun suojelualueiden perustamisen edistämiseksi valtion
omistuksessa olevilla alueilla.

Toimenpiteet julkisen nähtävilläolon jälkeen

Vuorovaikutusraportissa on esitetty yhteenvedot kaavaehdotuksesta
saaduista muistutuksista ja kirjeestä sekä vastineet niissä esitettyihin
huomautuksiin.

Huomautuksissa esitetyt asiat on otettu huomioon, kaavan tavoitteet
huomioon ottaen, tarkoituksenmukaisilta osin.

Kaavaehdotukseen tehtiin muutoksia, jotka on esitetty yksityiskohtai-
sesti kaavaselostuksen viimeisessä luvussa. Ne on myös koottu Tehdyt
muutokset –liitteeseen. Kaavakarttaa ja -selostusta on ampumamelun
osalta tarkistettu ja tehty muitakin muutoksia ELY-keskuksen lausun-
non johdosta. Tehdyt muutokset on myös koottu Tehdyt muutokset -liit-
teeseen.

Julkisen nähtävilläolon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu
asianomaisten tahojen kanssa. Tämän lisäksi muutokset on käyty läpi
Uudenmaan ELY-keskuksen kanssa 31.8.2017 pidetyssä palaverissa.

Tarkemmat perustelut

Tarkemmat kaavaratkaisun perustelut ilmenevät liitteenä olevasta
asemakaavaselostuksesta.

Lopuksi

Helsingin kaupunginhallituksen 11.3.2019 § 188 hyväksymän Helsingin
merellisen strategian tavoitteena on muun muassa kestävyys sekä se,
että pitkän tähtäimen suunnittelu toteutuu merellisissä toiminnoissa.
Tämä tarkoittaa erityisesti juuri ranta-alueiden ja saariston kaavoitusta.
Merellisen strategian tavoitteet ovat lähtökohtaisesti yleiskaavan toteut-
tamisohjeiden mukaisia. Asemakaavoituksella tulee jatkossa vahvasti
ohjata ja mahdollistaa toimintoja rannoilla ja saaristossa. Tärkeää on,
että merellisten sisältöjen kehittäminen tulee sisällyttää kaavoituspro-
sesseihin alusta lähtien niin, että asukkaita ja yrittäjiä kuullaan.

Helsingin merellisen strategian tavoite on, että merelliset palvelut ja vir-
kistysmahdollisuudet ovat kaikkien ulottuvilla. Helsingin kaupunkistra-
tegian mukaisesti lähisaariston avaamista edelleen yleiseen käyttöön
jatketaan. Itäinen saaristo on tärkeä merellinen virkistysalue. Kaavan
tavoitteet ovat Helsingin merellisen strategian mukaisia erityisesti liit-

tyen tavoitteisiin kehittää saariston monipuolista ympärivuotista käyttöä, lisätä virkistys- ja matkailun mahdollisuuksia sekä parantaa saarien käyttömahdollisuuksien avoimuutta ja tavoitettavuutta.

Neuvottelut Senaatti-kiinteistöjen kanssa ovat alkaneet vuoden 2017 lopussa ja maankäyttösopimus on allekirjoitettu 18.4.2018.

Päätösehdotus on kaupunkiympäristölautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 A kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 2 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 B kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 3 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 C kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 4 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 D kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 5 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 E kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 6 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 F kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 7 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 G kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 8 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 H kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 9 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 I kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 10 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 J kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 11 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 K kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 12 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 L kartta, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017
- 13 Asemakaavaehdotuksen nro 12300 selostus, päivätty 9.9.2014, muutettu 7.3.2017 ja 10.10.2017, päivitetty Kylk:n 10.10.2017 päätöksen mukaiseksi
- 14 Vuorovaikutusraportti I 9.9.2014, täydennetty 7.10.2014, keskustelutilaisuuksien muistiot ja ensimmäisen viranomaisneuvottelun pöytäkirja
- 15 Vuorovaikutusraportti II 28.2.2017, täydennetty 26.9.2017 ja ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelun muistio 21.9.2016
- 16 Tehdyt muutokset

Oheismateriaali

- 1 Sijaintikartta 28.2.2017
- 2 Havainnekuva, karttalehti A 28.2.2017
- 3 Havainnekuva, karttalehti B 28.2.2017
- 4 Havainnekuva, karttalehti C 28.2.2017
- 5 Havainnekuva, karttalehti D 28.2.2017
- 6 Havainnekuva, karttalehti E 28.2.2017
- 7 Havainnekuva, karttalehti F 28.2.2017
- 8 Havainnekuva, karttalehti G 28.2.2017
- 9 Havainnekuva, karttalehti H 28.2.2017
- 10 Havainnekuva, karttalehti I 28.2.2017
- 11 Havainnekuva, karttalehti J 28.2.2017
- 12 Havainnekuva, koko kaava-alue kartta L 28.2.2017
- 13 Helsingin Itäinen saaristo arvokkaat luontokohteet -kartta
- 14 Itäisen saariston rauhoitetut ja arvokkaat luontokohteet
- 15 Helsingin Itäinen saaristo kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet, kaupunkisuunnitteluvirasto 3.2.2017
- 16 Itä-Villinki arkeologisen kulttuuriperinnön inventointi 7.-9.9.2016, Museovirasto, arkeologiset kenttäpalvelut 2016
- 17 Itäisen saariston maisema- ja luontokohteet. Saarikohtainen selostus kaavalehdittäin, kaupunkisuunnitteluvirasto 2014/2017
- 18 Helsingin Itäisen saariston asemakaava-alueen tärkeimmät saaristolintujen pesimäluodot, yhteenveto 14.2.2014, Helsingin kaupungin ympäristökeskus
- 19 Villingin saari, Kantatilaselvitys ja mitoitustarkastelu, Ramboll 2016
- 20 Iso Villasaari, Kantatilaselvitys ja mitoitustaulukko, Ksv 2016
- 21 Metsähallituksen Luontopalveluiden suorittama sukellustarkastus/Kallahdenharjun Natura-alueen kohteen inventointi (Suojelubiologi Mats Westerborn 18.10.2012), rajauskartat
- 22 Villingin vesiosuuskunta ja vesihuolto, Airix 2012
- 23 Teknisen huollon periaatesuunnitelma, kaupunkisuunnitteluvirasto / rakennuttajatoimisto HTJ Oy 4.9.2011
- 24 Maankäyttösopimus 18.4.2019

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Liite 7

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Asia/5

Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11
Liite 12
Liite 13
Liite 14
Liite 15
Liite 16

Helen Sähköverkko Oy
Helsingin Satama Oy
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Metsähallitus
Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Puolustusvoimat Pääesikunta
Etelä-Suomen Sotilasläänin Esikunta, Logistiikkaosasto
Muistutuksen tekijä

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta
Asemakaavoitus
Pelastuslautakunta

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 390

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuus
Maaomaisuuden kehittäminen ja tontit Tonttipäällikkö 05.03.2019 § 17

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Päätös

Tonttipäällikkö päätti tehdä liitteen nro 1 mukaisen maankäyttö- ja kiinteistökaupan esisopimuksen ja siihen liittyvän liitteen nro 2 mukaisen maanvuokrasopimuksen Suomen valtiota edustavan Senaatti-kiinteistöjen (Y-tunnus 1503388-4) kanssa.

Samalla tonttipäällikkö päätti oikeuttaa hallinto- ja tukipalveluiden kiinteistölakimiehen allekirjoittamaan edellä mainitut sopimukset sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä tarkennuksia.

(MA150-1 ja MA108-2)

Päätöksen perustelut

Asemakaava korottaa maanomistajan kiinteistökokonaisuuden arvoa merkittävästi, mikä kaupunginhallituksen 9.6.2014 tekemän maapolitiisen päätöksen mukaan edellyttää maankäyttösopimuksen tekemistä.

Sopimukset

Maanomistaja sitoutuu osallistumaan yhdyskuntarakentamisen kustannuksiin maksamalla yhteensä 395 000 euron korvauksen. Kiinteistökokonaisuus on sotilaskäytössä eikä siitä voi luovuttaa asemakaavan mukaisia yleisiä alueita. Edellä mainittuun kokonaiskorvaukseen sisältyy yleisten alueiden ilmaislouvutuksen sijaan maksettava 55 000 euron korvaus.

Osana korvausta maanomistaja luovuttaa kaupungille Laajasalon Tonttuvooresta noin 4 390 m²:n suuruisen puistoalueen ja Katajanokalta noin 400 m² katu- sekä noin 270 m² vesialuetta. Näiden kiinteistöluovutusten arvo on yhteensä 180 000 euroa. Toteuttaessaan edellä mainitun Katajanokan Kanavarannan kevyen liikenteen väylän maanomista-

jan maille kaupunki on sitoutunut varmistamaan laiturin ja neljän auto-paikan korvauksettoman käyttöoikeuden maanomistajalle merenkulku-laitoksen toiminnan turvaamiseksi. Liitteenä nro 2 olevalla maanvuok-rasopimukselle varmistetaan molemmille osapuolille tärkeän merialu-teen viranomaistoiminnan edellytykset (luotsaus, meripelastus tmv.).

Kohdetiedot

Itä-Villinki on asemakaavoittamaton sotilassaari, jossa sotilasrakentei-den lisäksi sijaitsee vajaat 50 pienehköä kesämajaa.

Asemakaavaehdotuksessa saaren rantaan on osoitettu 4 530 kem² ra-kennusoikeutta loma-asunnoille (RA) ja 3 750 kem² matkailua palvele-ville rakennuksille (RM). Lisäksi saareen on osoitettu jonkin verran ka-tu- ja retkeilyaluetta, pääosan ollessa metsätalousaluetta, johon liittyy suojeluarvoja (MY-2) ja jonka alueella olevia rakennuksia saa kunnos-taa muttei laajentaa. Ote asemakaavaehdotuksesta on liitteenä nro 3.

Hinnoittelu

Rakennettujen rakennuspaikkojen ja tonttimaan hinnoittelussa on hyö-dynnetty kauppahintatietoja. Yleisten alueiden ja raakamaiden hinnoi-telu perustuu kiinteistölautakunnan 23.3.2016 (§ 129) hyväksymään ns. katumaan hinnoittelumenetelmään.

Toimivalta

Kaupunkiympäristölautakunnan 26.9.2017 (§ 115) tekemän päätöksen mukaan tonttipäällikkö päättää maankäytösopimukseen ja siihen liittyy-vien aluejärjestelyjen hyväksymisestä 1 500 000 euroon asti.

Lisätiedot

Peter Haaparinne, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 31864
peter.haaparinne(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 10.10.2017 § 141

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Hankennumero 0752_1

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 9.9.2014 päivätyn sekä 7.3.2017 ja 10.10.2017 muutetun asema-kaavaehdotuksen nro 12300 hyväksymistä. Asemakaava koskee

Helsingin kaupungin seuraavia alueita:

48. kaupunginosa Vartiosaari

Läntinen Villaluoto, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Kotiluoto, kortteli 48010

49. kaupunginosa Laajasalo

50. kaupunginosa Villinki

Villinki, Pukkiluoto, Tulikallio, Itä-Villinki, Harjaluoto, Tupsu, Pitkäpaasi, Kutupaasi, Varviluoto, Sikosaari, Maununkari, korttelit 50001–50023

51. kaupunginosa Santahamina

Hernesaari, Neitsytsaari, Kuusiluoto, Louesaari, Hintholma korttelit, 51001–51005

53. kaupunginosa Ulkosaaret

Pitkärivi, Hyljepaadet, Tammaluoto, Tammaluodonkari, Tammaletto, Nuottakari, Pihlajaluoto, Pihlajaluodonkupu, Kuminapaasi, Välikarit, Hattusaari, Kärkipaasi, Tiirapaasi, Vikiaskivi, Kajuuttaluodot, Villinginluoto, kortteli 53001

54. kaupunginosa Vuosaari

Pikku Niinisaari, Niinisaarenkarit, Läntinen Neitsytsaari, Itäinen Neitsytsaari, Huomenlahja, Kalliosaari, Kalliosaarenluoto, Kallioluoto, Santinen, Iso Leikosaari, Pikku Leikosaari, Haapasaari, Kutusärkkä, Kivisaari, Kivisaarenluodot, Karhusaari, Iso Villasaari, Pieni Villasaari, Loppikari, Malkasaari, Läntinen liluoto, Itäinen liluoto, Iso liluoto, Satamasaari, Pikku Satamasaari, korttelit 54500–54517

Retkeily- ja ulkoilualue, loma-asuntojen korttelialue, kesämajojen korttelialue, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue, yhteisötoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, venesatama, luonnonsuojelualue, puutarha- ja kasvihuonealue, metsätalousalue, jolla on ulkoilun ohjaamistarve, metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, vesialue.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti

- ettei ehdotusta aseteta uudelleen nähtäville.
- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa

kaupunkiympäristön toimialan info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2 sekä Internet-sivuilla: Päätöksenteko

www.hel.fi/kaupunkiymparisto/fi.

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

Hyväksyessään asemakaava-esityksen lautakunta edellyttää että sille tuodaan mahdollisimman pian kaava-alueen kaupungin maita koskeva hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa linjataan alueen luonnonsuojelun ja retkeilyn periaatteet, joissa varmistetaan metsäluonnon monimuotoisuuden ja lintujen pesintärauhan turvaaminen myös käytännössä. Villingin Laukonlahteen tulee kiinnittää myös tässä työssä erityistä huomiota.

Käsittely

10.10.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Palautusehdotus:

Mai Kivelä: Kaava palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten että jatkotyöstössä selvitetään seuraavien, rakentamisen ulkopuolelle kaavaehdotuksessa esitettyjen alueiden kaavamerkintöjen ja -määräyksien muuttaminen luonto- ja linnustoarvoja tehokkaammin suojaaviksi: Harjaluoto, Hattusaari, Hernesaaren MY-2-varaus, Huomenlahja, Itäinen Villaluoto, Itä-Villingin MY-2-varaus, Kutupaasi, Louesaaren itäosa, Läntinen Villaluoto, Pitkärivi, Pohjoinen Villaluoto, Tammaluoto, Tupsu ja Villingin keskiosan MU-1-alueet. Lisäksi tulee varmistaa se, että myös muut luontoarvoja omaavat alueet sekä linnustollisesti erityisen arvokkaat vesi- ja luotoalueet on huomioitu kaavassa riittävässä määrin.

Villingin osalta tulee lisäksi selvittää Helsingin saaren luoteisosassa sekä Kristallilahden itäpuolella omistamien palstojen sekä valtio-omistaisen itä-Villingin pohjoisosan rakentamattoman, yhtenäisen metsäisen alueen jättäminen rakentamisen ulkopuolelle.

Jatkotyöstössä yhtenä päämääränä tulee olla se, että kaava kokonaisuudessa saadaan mahdollisimman pian päätettäväksi.

Kannattaja: Mia Haglund

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Hyväksyessään asemakaava-esityksen lautakunta

edellyttää että sille tuodaan mahdollisimman pian kaava-alueen kaupungin maita koskeva hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa linjataan alueen luonnonsuojelun ja retkeilyn periaatteet, joissa varmistetaan metsäluonnon monimuotoisuuden ja lintujen pesintärauhan turvaaminen myös käytännössä. Villingin Laukonlahteen tulee kiinnittää myös tässä työssä erityistä huomiota.

Kannattaja: Risto Rautava

1 äänestys

JAA-ehdotus: Asian käsittelyä jatketaan

Ei-ehdotus: Kaava palautetaan uudelleen valmisteltavaksi siten että jatkotyöstössä selvitetään seuraavien, rakentamisen ulkopuolelle kaavaehdotuksessa esitettyjen alueiden kaavamerkintöjen ja -määräyksien muuttaminen luonto- ja linnustoarvoja tehokkaammin suojaaviksi: Harjaluoto, Hattusaari, Hernesaaren MY-2-varaus, Huomenlahja, Itäinen Villaluoto, Itä-Villingin MY-2-varaus, Kutupaasi, Louesaaren itäosa, Läntinen Villaluoto, Pitkärivi, Pohjoinen Villaluoto, Tammaluoto, Tupsu ja Villingin keskiosan MU-1-alueet. Lisäksi tulee varmistaa se, että myös muut luontoarvoja omaavat alueet sekä linnustollisesti erityisen arvokkaat vesi- ja luotoalueet on huomioitu kaavassa riittävässä määrin. Villingin osalta tulee lisäksi selvittää Helsingin saaren luoteisosassa sekä Kristallilahden itäpuolella omistamien palstojen sekä valtio-omistuksen itä-Villingin pohjoisosan rakentamattoman, yhtenäisen metsäisen alueen jättäminen rakentamisen ulkopuolelle. Jatkotyöstössä yhtenä päämääränä tulee olla se, että kaava kokonaisuudessa saadaan mahdollisimman pian päätettäväksi.

Jaa-äännet: 11

Sirpa Asko-Seljavaara, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Nuutti Hyttinen, Atte Kaleva, Jape Lovén, Amanda Pasanen, Risto Rautava, Laura Rissanen, Anni Sinnemäki, Mikko Särelä

Ei-äännet: 2

Mia Haglund, Mai Kivelä

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Kaupunkiympäristölautakunta päätti jatkaa asian käsittelyä äänin 11-2.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti Anni Sinnemäen vastaehdotuksesta yksimielisesti lisätä päätösehdotukseen uuden seuraavan sisältöisen viimeisen kappaleen:

Hyväksyessään asemakaava-esityksen lautakunta edellyttää että sille tuodaan mahdollisimman pian kaava-alueen kaupungin maita koskeva hoito- ja käyttösuunnitelma, jossa linjataan alueen luonnonsuojelun ja retkeilyn periaatteet, joissa varmistetaan metsäluonnon monimuotoisuuden ja lintujen pesintärauhan turvaaminen myös käytännössä. Villingin Laukonlahteen tulee kiinnittää myös tässä työssä erityistä huomiota.

03.10.2017 Pöydälle

26.09.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202
henrik.ahola(a)hel.fi
Mari Soini, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37479
mari.soini(a)hel.fi
Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217
sakari.mentu(a)hel.fi
Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251
jouni.kilpinen(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Palvelut ja luvat -palvelukokonaisuus Kaupunkimittauspalvelut Kartat ja paikkatiedot Yksikön päällikkö 23.08.2017 § 13

HEL 2012-001559 T 10 03 03

0752_1

Päätös

Yksikön päällikkö päätti hyväksyä asemakaavan 12300 Itäinen saaristo pohjakartan kaupunginosissa 48 Vartiosaari, 49 Laajasalo, 50 Villinki, 51 Santahamina, 53 Ulkosaaret, 54 Vuosaari. Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Päätöksen perustelut

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on valmistanut asemakaavan pohjakartan:

Asemakaavan numero: 12300 osat A-J, L

Kaupunginosat: 48 Vartiosaari, 49 Laajasalo, 50 Villinki, 51 Santahamina, 53 Ulkosaaret, 54 Vuosaari

03.06.2019

Kartoituksen työnumero: 4203/2010
Pohjakartta valmistunut: 10.12.2013
Tasokoordinaatisto: ETRS-GK25
Korkeusjärjestelmä: N2000

Asemakaava-alue on kooltaan noin 7x7 km saaristo- ja merialueella. Asemakaava ja sen pohjakartta esitetään kymmenellä osalehdellä (osat A-J) mittakaavassa 1:2000. Osa L on koko asemakaava-alueen kattava lehti 1:10000 mittakaavassa.

Pohjakartta täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) 54a §:n asettamat vaatimukset.

Kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden asiakkuusjohtaja on päätöksellä (4§/1.6.2017) siirtänyt hallintosäännön 16 luvun 8 § 2 momentin 7 kohdan toimivallan hyväksyä kaavoja varten valmistetut pohjakartat kaupunkiympäristön toimialan palvelut ja luvat -palvelukokonaisuuden kaupungingeodeetille sekä kartat ja paikkatiedot -yksikön päällikölle.

Lisätiedot

Timo Tolkki, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31883
timo.tolkki(a)hel.fi

Merja Kyyrö, vastaava kartoittaja, puhelin: 310 31911
merja.kyyro(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 07.03.2017 § 133

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Ksv 0752_1

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti

- asettaa 9.9.2014 päivätyn ja 7.3.2017 muutetun Itäisen saariston asemakaavaehdotuksen nro 12300 julkisesti uudelleen nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 32 §:n mukaisesti. Asemakaava koskee:

48. kaupunginosa Vartiosaari Läntinen Villaluoto, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Kotiluoto, kortteli 48010

49. kaupunginosa Laajasalo

50. kaupunginosa Villinki

Villinki, Pukkiluoto, Tulikallio, Itä-Villinki, Harjaluoto, Tupsu, Pitkä-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

paasi, Kutupaasi, Varviluoto, Sikosaari, Maununkari, korttelit 50001–50023

51. kaupunginosa Santahamina, Hernesaari, Neitsytsaari, Kuusiluoto, Louesaari, Hinholma, korttelit 51001–51005

53. kaupunginosa Ulkosaaret, Pitkärivi, Hyljepaadet, Tammaluoto, Tammaluodonkari, Tammaletto, Nuottakari, Pihlajaluoto, Pihlajaluodonkupu, Kuminapaasi, Välikarit, Hattusaari, Kärkipaasi, Tiirapaasi, Vikiaskivi, Kajuuttaluodot, Villinginluoto, kortteli 53001

54. kaupunginosa Vuosaari, Pikku Niinisaari, Niinisaarenkarit, Läntinen Neitsytsaari, Itäinen Neitsytsaari, Huomenlahja, Kalliosaari, Kalliosaarenluoto, Kallioluoto, Santinen, Iso Leikosaari, Pikku Leikosaari, Haapasaari, Kutusärkkä, Kivisaari, Kivisaarenluodot, Karhusaari, Iso Villasaari, Pieni Villasaari, Loppikari, Malkasaari, Läntinen liluoto, Itäinen liluoto, Iso liluoto, Satamasaari, Pikku Satamasaari, korttelit 54500–54517

Retkeily- ja ulkoilualue, Loma-asuntojen korttelialue, Kesämajojen korttelialue, Matkailua palvelevien rakennusten korttelialue, Yhteisötoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue, Venesatama, Luonnonsuojelualue, Puutarha- ja kasvihuonealue, Metsätalousalue, jolla on ulkoilun ohjaamistarve, Metsätalousalue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, Vesialue

- antaa vuorovaikutusraportista ilmenevät vastineet saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin. Päätösasiakirjat ja vuorovaikutusraportti ovat luettavissa kaupunkisuunnitteluviraston info- ja näyttelytila Laiturilla, Narinkka 2, sekä kaupunkisuunnitteluviraston internet-sivuilla kohdassa Päätöksenteko

www.hel.fi/ksv

- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

Lisäksi lautakunta päätti

- ilmoittaa päätöksestään ja vuorovaikutusraportista muodostuvan MRL 65 §:n mukaisen kunnan perustellun kannanoton niille kaavasta muistutuksen tehneille, jotka ovat ilmoittaneet osoitteensa.

28.02.2017 Pöydälle

07.10.2014 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

23.09.2014 Pöydälle

09.09.2014 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Henrik Ahola, arkkitehti, puhelin: 310 37202

henrik.ahola(a)hel.fi

Niina Strengell, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37458

niina.strengell(a)hel.fi

Sakari Mentu, arkkitehti, puhelin: 310 37217

sakari.mentu(a)hel.fi

Jouni Kilpinen, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37251

jouni.kilpinen(a)hel.fi

Liikuntalautakunta 05.03.2015 § 43

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Päätös

Liikuntalautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Itäinen saaristo on koko Helsingille tärkeä merellinen virkistysalue. Helsingin strategiaohjelmassa vuosille 2013 - 2016 merellisyys on nostettu yhdeksi kaupungin tärkeäksi vetovoimatekijäksi. Kaava mahdollistaa saariston virkistys- ja matkailupalveluiden, liikenneyhteyksien ja teknisen huollon kehittämisen, luonnon suojelutarpeet ja kasvattaa yrittäjien toimintamahdollisuuksia.

Saarille osoitettu rakennusoikeus ei ilman eri sopimusta oikeuta auto- eikä venepaikkoihin mantereella. Jatkossa on tärkeää, että näiden kaavoittamiseen varaudutaan myös mantereen puolella. Myös huoltolaitureiden ja -yhteyksien tarve tulee huomioida mantereen ranta-alueita kaavoittaessa.

Liikuntaviraston hallinnassa on kaava-alueelta kahdeksan saarta: Malakasaari, Pohjoinen Villaluoto, Itäinen Villaluoto, Läntinen Villaluoto, Kotiluoto, Läntinen Neitsytsaari, Pihlajaluoto ja Hattusaari. Saarten luonnonhoito kuuluu rakennusvirastolle. Kaava on poikkeuksellisen laaja. Siksi onkin ymmärrettävää, että aineistoon on jäänyt pieniä virheitä ja tarkennettavia kohtia.

Malkasaari

Malkasaaren pinta-ala on 3,5 ha. Saaren luonto on puistomaista kangasmetsää. Säännöllistä vesiliikennettä ei saarelle ole. Saarella on keittokatos, käymälä ja sauna, jonka varauksista vastaa Rastilan leirintäalue.

Pääosa saaresta on kaavassa merkinnällä VR-1, retkeily- ja ulkoilualue. Alueella saa rakentaa käyttötarkoitusta palvelevia pieniä rakennelmia. Lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Malkasaaren pohjoiskärki on kaavassa merkinnällä RM, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue. Rakennusoikeutta on RM-alueella 800 k-m². Olevista rakennuksista sauna on suojeltu merkinnällä sr, suojeltu rakennus.

Kotiluoto

Kotiluodon keskiosa on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (RM/s).

Kotiluodon päärakennus on vuokrattu Helsingin Navigaatioseuralle. Päärakennus on suojeltu kaavassa merkinnällä sr-1, rakennushistoriallisesti huomattavan arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä saa tehdä sellaisia korjaus-, muutos- tai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokkaiden sisätilojen rakennustaiteellisia, historiallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä. Korjaamisen lähtökohtana tulee olla rakennuksen alkuperäisten tai niihin verrattavien rakenteiden, rakennusosien, julkisivujen, vesikaton, ikkunoiden, ulko-ovien ja niiden yksityiskohtien materiaalien ja värien säilyttäminen. Mikäli alkuperäisiä rakennusosia joudutaan pakottavista syistä uusimaan, se tulee tehdä alkuperäistoteutuksen mukaisesti.

Päärakennuksen pihapiiri on merkitty puutarhakulttuurin ja kasvillisuuden kannalta arvokkaaksi osaksi (s-1). Aluetta on hoidettava siten, että sen merkitys puutarhakulttuurin erityiskohteena säilyy.

Kotiluodolle on merkitty kolme uutta rakennuspaikkaa RM/s-alueelle: 250 k-m², 150 k-m² ja 60 k-m².

Saaren pohjois- ja eteläosat on merkitty retkeily- ja ulkoilualueiksi (VR). Saarella merkintä lv, alue jolle saa rakentaa laitureita, tulisi ulottaa saaren pohjoiskärkeen asti.

Villaluodot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Villaluotoja on kolme; Itäinen, Läntinen ja Pohjoinen Villaluoto. Luotojen pinta-ala on yhteensä 5,5 ha. Kaavamerkintä kaikissa kolmessa on retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu (VR-1). Telttailua ei tulisi sallia Läntisellä Villaluodolla. Läntinen Villaluoto tulisi merkitä merkinnällä VR.

Läntinen Neitsytsaari

Läntisen Neitsytsaaren keskiosa on kaavassa merkinnällä RM, matkailua palvelevien rakennusten korttelialue. Kaavassa ei ole merkitty alueen rakennusoikeutta. Se tulisi lisätä ja kaavamerkinnällä turvata nykyisten rakennusten säilyminen sekä mahdollistaa lisärakentaminen.

Saaren päärakennus ja sauna on toistaiseksi vuokrattu Helsingin kaupungin ammatillisten oppilaitosten venekerho ry:lle. Päärakennus on merkitty suojeltavaksi merkinnällä sr-3, rakennushistoriallisesti arvokas rakennus. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa ilman pakottavia syitä. Rakennuksen keskeiset alkuperäiset ominaispiirteet tulee säilyttää ja niiden tulee olla korjaustöiden lähtökohtana. Rakennuksen ulkoasun korjaus- ja muutostyöt on toteutettava rakennuksen ominaispiirteisiin hyvin soveltuvalla tavalla.

Pohjoinen osa Läntisestä Neitsytsaaresta on retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu (VR-1). Eteläinen osa saaresta on retkeily- ja ulkoilualue, jossa telttailu ei ole sallittua (VR). Telttailua ei tulisi sallia myöskään saaren pohjoisosassa.

Maihinnousu veneellä tapahtuu saaren lounaiskulmasta käsin. Merkintä lv tulisi ulottaa saaren lounaiskulmaan.

Pihlajaluoto

Saaren pohjoiskärki on merkitty kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaaksi matkailua palvelevien rakennusten korttelialueeksi (RM/s).

Saaren rakennukset on toistaiseksi vuokrattu Suomenlahden uistelijat ry:lle. Päärakennus on merkitty suojeltavaksi merkinnällä sr-3, rakennushistoriallisesti arvokas rakennus. Olevien talousrakennusten osalta ei ole päädytty suojelumerkintään. Talousrakennuksia saa rakentaa 250 k-m2 kaavassa merkitylle alueelle.

Pihlajaluodon eteläinen osa on retkeily- ja ulkoilualue, jossa telttailu ei ole sallittua (VR). Merkinnän tulisi olla (VR-1), retkeily- ja ulkoilualue, jossa lyhytaikainen telttailu on sallittu.

Hattusaari

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Hattusaari on merkitty retkeily- ja ulkoilualueeksi, joka on maisemakuvallisesti arvokas. Alueella ei saa teltailla (VR/s). Hattusaarella on tähän asti sallittu lyhytaikainen telttailu.

Maihinnousu Hattusaareen tapahtuu saaren luoteiskulmasta käsin. Merkintä lv tulisi ulottaa saaren luoteiskulmaan.

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole tehnyt laskelmaa kaavan toteuttamiskustannuksista. Asemakaavan pohjalta tulee myöhemmin tehtäväksi saarikohtaisia hoito- ja kehittämissuunnitelmia, joiden avulla ohjelmoidaan tulevaa alueiden käyttöä, investointeja ja ylläpitoa. Liikuntavirastolle saattaa tulla kustannuksia muun muassa vastuualueidensa teknisen huollon, laitureiden, rantautumispaikkojen, opasteiden ja jätehuollon toteutuksesta ja ylläpidosta.

Liikuntalautakunta puoltaa asemakaavan hyväksymistä edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

liikuntajohtaja
Anssi Rauramo

Lisätiedot

Hanna Lehtiniemi, arkkitehti, puhelin: 310 87723
Turo Saarinen, osastopäällikkö, puhelin: 310 87801
turo.saarinen(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos 29.12.2014

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston valmistelussa olevasta otsikossa mainitusta asemakaavaehdotuksesta Helsingin Satama toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Kaupunkisuunnitteluvirastossa on valmisteilla Itäisen saariston asemakaava Helsingin 48. – 51. kaupunginosissa (Vartiosaari, Villinki, Santahamina) sekä 53. – 54. kaupunginosissa (Ulkosaaristo, Vuosaari) sijaitsevalle saaristoalueelle.

Kaava-alueeseen kuuluu 36 Helsingin itäisen saariston saarta ja 22 asumatonta pikkusaarta ja luotoa sekä näitä ympäröivät vesialueet. Asemakaava pohjautuu Helsingin yleiskaava 2002:een ja Helsingin saariston ja merialueen osayleiskaavaan vuodelta 1997. Kaavan tavoitteena on kehittää saariston monipuolisempaa, ympärivuotista käyttöä sekä lisätä virkistys- ja matkailun mahdollisuuksia. Saarien käyttömahdollisuuksien avoimuutta ja tavoitettavuutta parannetaan. Asemakaava mahdollistaa itäisen saariston kehittämisen Helsingin

oleellisena osana siten, että samalla otetaan huomioon sen merkittävät luonto- ja kulttuurihistorialliset arvot ja soveltuvuus erilaisiin käyttötarkoituksiin.

Asemakaavan suunnittelualue rajautuu koillisessa Vuosaaren sataman laivaliikenteen kääntö- eli liikennöntialueeseen, sekä koillisessa ja idässä Vuosaaren satamaan johtavaan meriväylään. Asemakaava-alueeseen kuuluvista saarista Pikku-Niinisaari sijaitsee lähinnä Vuosaaren satamaa sekä satamaan johtavia meriväyliä.

Helsingin Satama

Helsingin Satama on Suomen ulkomaankaupan tärkein satama, jonka kautta kulkee yli 10 miljoonaa tonnia rahtia vuosittain. Vuosaaren satama on osa Helsingin kaupungin omistaman Helsingin Satama-liikelaituksen toimintaa, ja vastaa pääosasta Helsingin Sataman tavaraliikennettä. Vuosaaren satama on suunniteltu ja rakennettu palvelemaan monipuolisesti nykyaikaisen tavaraliikenteen tarpeita Etelä-Suomen alueella sekä laajemminkin koko maata pääkaupunkiseudun logistiikkakeskusten kautta.

Vuosaaren sataman suunnittelussa ja rakentamisessa otettiin erityisesti huomioon sataman lähialueiden luonto, asutusalueet sekä loma-asutus siten, että satamatoiminnoista aiheutuu mahdollisimman vähän häiriötä ympäristölle. Satama otettiin käyttöön vuoden 2008 lopussa.

Sataman käyttöönoton jälkeen sen vaikutuksia ympäristöön on tarkkailtu, ja esim. melun leviämistä lähiympäristöön on sekä mitattu että mallinnettu. Mittaukset ja mallinnukset osoittavat, ettei melu nykyisillä toiminnoilla ja nykyisellä toiminta-aktiviteetilla leviä haitallisessa määrin satamaa ympäröiville asutus-, loma-asutus- ja virkistysalueille.

Vuosaaren sataman ympäristölupaan liittyy velvoite esittää suunnitelma satamatoimintojen melupäästöjen pienentämiseksi. Suunnitelma laadittiin Insinööritoimisto Akukon Oy:n toimesta vuonna 2010. Suunnitelman johtopäätös oli, että melun merkittävään vähentämiseen ei ole mahdollisuuksia tällä hetkellä tunnetulla tekniikalla.

Vuosaaren satamaan johtavat väylät

Satamaan johtaa kaksi meriväylää, toinen 11 metrin syväväylä, jonka syventämiselle on tulevaisuudessa tarvetta Vuosaaren sataman kilpailukyyn turvaamiseksi mm. Itämerellä liikennöivien alusten koon kasvaessa sekä Vuosaaren suunnitellun Helsingin Energian monipolttoainevoimalaitoksen polttoainekuljetuksissa käytetyn aluskoon vuoksi. Myös toinen väylä, jonka syvyys on 7,5 m on etenkin tulevaisuudessa

liikenteen kasvun myötä toiminnallisesti tärkeä Vuosaaren satamalle.

Molemmat väylät ovat merenkulun 1.luokan väyliä. Koska suunnittelualue rajautuu sataman vesiliikennealueeseen ja meriväyliin, on asemakaava laadittava siten, ettei ulkomaankaupan kannalta valtakunnallisesti tärkeän sataman ja satamaan johtavien meriväylien kehittäminen kasvavan liikenteen tarpeisiin vaaranna paikallisten kaavoitusratkaisuiden myötä.

Vuosaaren satamaan johtavat väylät on esitetty osassa Itäisen saariston asemakaavoja, mutta joidenkin osalta vesialue ei ulotu väyliin saakka eikä merkintää siksi ole. Erityisesti Pikku-Niinisaari, mutta myös osa muista Itäisen saariston saarista, sijoittuu kuitenkin kauppamerenkulun väylien vaikutusalueelle. Siitä syystä asemakaavojen karttalehtien rajausta tuleekin täsmentää siten, että Vuosaaren johtavat voidaan esittää asemakaavakartoissa sekä saarten pääkäyttötarkoitukset yhteenvetokartassa.

Asemakaavaselostus

Asemakaavaselostuksessa mainitaan, että ”Pikku Niinisaaren pohjoisosaan sijoitetun laskentapisteen päiväaikainen kokonaismelutaso, joka kattaa kaikki sataman melulähteet, on noin 49 dB. Tämä melutaso kuvaa Pikku Niinisaaren meluisinta pistettä ja melutaso saaren eteläkärjessä on siten huomattavasti alhaisempi. Sataman toiminta yöaikaan on siinä määrin vähäisempää, että päiväaikainen ohjearvo on arvioitu määrääväksi. Koska Pikku Niinisaaren voidaan katsoa sijaitsevan taajamassa tai sen välittömässä läheisyydessä, on siellä perusteltua soveltaa ohjearvoa 55 dB, joka siis alittuu selvästi.”

Ja että

”Vuosaaren sataman toiminnasta ei kohdistu Pikku Niinisaaren merkittävää meluhaittaa, minkä vuoksi alueen pienimuotoiselle täydennysrakentamiselle ei ole estettä.”

Lausunto

Edellä mainittuun viitaten Helsingin Satama katsoo kuitenkin erityisesti Pikku-Niinisaarta, mutta myös muita meriväylän vaikutuspiirissä olevia saaria koskien, että rakentamista loma-asutuksen tarpeisiin ei voida lisätä, vaan täydennysrakentamista ja rakennuspaikkoja on arvioitava asemakaavatyössä tarkemmin huomioiden Vuosaaren sataman läheisyys. Vuosaaren sataman tuleva kehittäminen painottuu lähelle Pikku-Niinisaarta, joten rakentamista Pikku-Niinisaaren pohjoisosaan ei tule osoittaa ja asemakaavan rakentamista koskevissa määräyksissä on

huomioitava tulevaisuudessa lisääntyvän satamatoiminnan ja laivaliikenteen vaikutukset mm. melun osalta.

Asemakaavaselostuksessa mainitaan myös, että ”Yleiskaavassa tul-
laan varautumaan paitsi Vuosaaren satamakeskuksen nykyisenkaltais-
en toiminnan jatkumiseen myös yritystoiminnan merkittävään lisään-
tymiseen ja sen vaatimien liikenneyhteyksien (metro, Jokeri) kehittämi-
seen. Lisäksi varaudutaan sataman tavaraliikenteen ja logistiikkatoi-
mintojen lisääntymiseen ja mahdolliseen uuteen matkustajaterminaaliin
ja sen vaatimiin liikenneyhteyksiin.”

Helsingin Satama katsoo, että Itäisen saariston asemakaavaselostuk-
sessa ei ole tarpeen ottaa kantaa valmisteilla olevan yleiskaavan lin-
jauksiin ja Vuosaaren sataman toiminnallisuuteen eri liikenteiden osal-
ta, mutta katsoo, että Pikku-Niinisaaren asemakaavaehdotuksessa esi-
tetyt kaavamääräykset laitureiden, rantarakenteiden ja rakennusten
yms. osalta ovat tarkoituksenmukaiset, ja ne on syytä sisällyttää Itäisen
saariston asemakaavaan olipa Vuosaaren satamassa matkustaja- ja/tai
tavaraliikenteen palveluja.

Itäisen saariston asemakaava on kokonaisuudessaan valmisteltava si-
ten, että sen toteuttaminen ei pitkälläkään tähtäimellä estä Suomen ul-
komaankaupan pääsataman toiminnan kehittämistä kasvavan liiken-
teen tarpeisiin.

12.6.2013 Lausunto annettu

4.4.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Satu Aatra, suunnittelupäällikkö, puhelin: +358931033527
satu.aatra(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 16.12.2014 § 497

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraav-
an lausunnon:

Helsingin strategiaohjelmassa vuosille 2013 - 2016 merellisyys on nos-
tettu yhdeksi kaupungin tärkeäksi vetovoimatekijäksi. Itäinen saaristo
on koko Helsingille tärkeä merellinen virkistysalue. Kaava mahdollistaa
saariston virkistys- ja matkailupalveluiden, liikenneyhteyksien ja tekni-
sen huollon kehittämisen ja kasvattaa yrittäjien toimintamahdollisuuk-

sia. Kaavassa on otettu hyvin huomioon myös alueen luonnon ja kulttuuriympäristön arvot ja suojelutarpeet. Asemakaavan valmistuminen luo puitteet eri toimijoiden yhteistyölle.

Kaavatyössä on edetty rakentavassa yhteistyössä. Kaavoittaja on neuvotellut erityisen perusteellisesti kulku- ja huoltoreittien asemakaavamerkinnöistä rakennusviraston ja kiinteistöviraston kanssa. Kaavan suojelumerkinnät ovat kattavia. Niiden laidinnassa on otettu hyvin huomioon rakennusviraston edustajien kommentit.

Kaavamerkinnöillä on virastojen työnjakoa ohjaava vaikutus. VR-merkinnällä osoitettujen retkeily- ja ulkoilualueiden palvelut kuuluvat pääsääntöisesti liikuntaviraston vastuulle lukuun ottamatta luonnonhoitoa, joka kuuluu rakennusvirastolle. Kaikki käytössä olevat katualueet ovat rakennusviraston vastuulla. Kaavamerkinnät eivät kuitenkaan estä sopimasta toimintaa tarkoituksenmukaisesti esimerkiksi saarikohtaisesti tai toiminnoittain. Saariston kehittämisessä tarvitaan eri virastojen ja kaupungin ulkoisten sidosryhmien välistä yhteistyötä ja sopimista alueiden hallinta- ja ylläpitovastuista ja palveluiden järjestämisestä. Asemakaavan pohjalta kannattaa yhteistyössä laatia saarikohtaisia hoito- ja kehittämissuunnitelmia, joiden avulla ohjelmoidaan alueiden käyttöä, investointeja ja ylläpitoa.

Kaava-alueella on merkitty katualueeksi ainoastaan Villingin pääpoluston muodostavat perinteiset saaristolaispolut piennaralueineen, ja niille on asetettu yksityiskohtaisia suojelumääräyksiä ja käyttörajoituksia. Kiinteistöjen kuljetustarpeet erityisesti uusien huviloiden rakentamisvaiheessa ja raskaampien kunnostustoimien yhteydessä on otettava huomioon tontteja lohkoessa. Suurikokoisia tai raskaita kuormia ei voi kuljettaa pitkin suojeltuja, paikoin kiviaidoin tiukasti rajattuja saaristolaisreittejä, vaan sisämaan tonteille tulee järjestää vaihtoehtoisia kulkuyhteyksiä esimerkiksi korttelialueiden kautta kulkevana rasiiteina rantaan.

Luonnonhoidon toimenpiteet kaupungin mailla saaristossa ovat olleet vähäisiä. Saaristossa painotetaan luonnon monimuotoisuuden turvaamista ja edistämistä. Tärkeiden yleisessä käytössä olevien kulkureittien, kesämaja-alueiden ja muiden aktiivisesti toiminnallisten kohteiden lähiympäristön turvallisuus ja kulttuurimaiseman vaaliminen edellyttävät luonnonhoitotoimia. Luonnon monimuotoisuutta uhkaavien haitallisten vieraslajien torjunta on tärkeää.

Suuri osa saaristoluonnosta on toistaiseksi ja ilmeisesti lähitulevaisuudessa valtion, yhteisöjen ja yksityisten omistuksessa. Kaava-alueen noin 400 hehtaarin maa-alueesta noin 180 hehtaaria on korttelialueita. Villingin saarella sijaitsevat metsäalueet, jotka omistaa Villinge Gård

& Trafik AB, on osoitettu metsätalousalueeksi, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU-1). Avohakkuu on tällä ympäristöllisesti arvokkaalla alueella asemakaavalla kielletty. Villingin saarella sijaitsevat, yksityisessä omistuksessa olevat metsäiset kallioalueet (Pukkiluoto ja Tulikalio) on osoitettu metsätalousalueeksi, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY-1). Alueet säilytetään luonnonmukaisena.

Saaristomaisemien ja -eliöstön, muun muassa lepakoiden, kannalta merkittävä rantavyöhyke on huomioitu kaavassa siten, että rannat säilyvät pääosin luonnonmukaisina. Villingin ja Itä-Villingin saarilla loma-asuntojen vähimmäisetäisyys rannasta on 20 metriä.

Saarille osoitettu rakennusoikeus ei ilman eri sopimusta oikeuta auto- eikä venepaikkoihin mantereella. Jatkossa on tärkeää, että näiden kaavoittamiseen varaudutaan myös mantereen puolella. Myös huoltolaitureiden ja -yhteyksien tarve tulee huomioida mantereen ranta-alueita kaavoittaessa.

Kaavan toteuttamiskustannukset

Kaupunkisuunnitteluvirasto ei ole tehnyt laskelmaa kaavan toteuttamiskustannuksista. Rakennusviraston osalle tulevia kustannuksia on vaikea arvioida etenkin, kun eri hallintokuntien ja yksityisten toimijoiden roolit ja laajaa aluetta koskevan kaavan toteutusaikataulu ovat vielä suurelta osaltaan avoimia.

Rakennusviraston vastuulla on jo ennestään ollut kaupungin omistamien saarten luonnonhoito. Luonnonhoidon kustannukset kasvavat nykyisestäään mahdollisten maahankintojen myötä sekä lisääntyvän virkistyskäytön aiheuttamien paineiden vuoksi. Haitallisten vieraslajien aktiiviseen torjuntaan on myös syytä panostaa.

Katualueiksi merkityillä Villingin saaristolaispoluilla on tehtävä paikoin pintavesijärjestelyjä ja muita pienehköjä kunnostustoimia. Kunnostustöiden kustannusarvio on noin 80 000 euroa. Vuotuisen ylläpitoon tarvittaneen 6 000 - 10 000 euroa. Ylläpidon kustannuksien arviointi on hankalaa, sillä kustannuksiin vaikuttavat muun muassa saariston ylläpidon järjestämisen tuotantotapa.

Rakennusviraston vastuulla olevien kesämajasaarten vesihuollon ratkaisuja on alustavasti selvitetty Siirtolapuutarhojen ja kesämaja-alueiden vesihuollon parantamisen tarveselvityksessä vuodelta 2007 (Helsingin kaupungin rakennusviraston julkaisut 2007:5). Satamasaarten vesihuollon parantamisen kustannuksiksi on tuolloin arvioitu toteutustasosta ja -tavasta riippuen 4 000 - 313 300 euroa.

Rakennusvirastolle saattaa tulla jonkin verran muita kustannuksia muun muassa vastualueidensa teknisen huollon, laitureiden, rantautumispaikkojen, käymälöiden, opasteiden ja jätehuollon toteutuksesta ja ylläpidosta, mutta niitä on tässä vaiheessa mahdotonta arvioida, koska eri toimijoiden vastuunjakoa ei ole sovittu.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan hyväksymistä.

09.12.2014 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Kaisu Ilonen, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38638
kaisu.ilonen(a)hel.fi
Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540
tuuli.ylikotila(a)hel.fi
Silja Hurskainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.hurskainen(a)hel.fi
Päivi Islander, projektipäällikkö, puhelin: 310 38649
paivi.islander(a)hel.fi
Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640
birgitta.rossing(a)hel.fi
Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi
Timo Virtanen, metsävastaava, puhelin: 310 38462
timo.virtanen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 16.12.2014 § 100

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Lausunto

Kaupunginmuseon johtokunta on päättänyt antoi seuraavan lausunnon Helsingin itäisen saariston asemakaavaehdotuksesta.

Alueen saarille kaavoitetaan virkistys-, loma-asumis- ja matkailukäyttöä, joillakin saarilla on yhteisötoimintaa palvelevia alueita. Lisäksi saarilla on puutarha- ja palstaviljelyyn tarkoitettuja alueita, metsätalousalueita ja luonnonsuojelualueita.

Itäisen saariston maisemalliset, kulttuurihistorialliset ja merelliset arvot on tunnistettu ja niitä on otettu huomioon asemakaavaa laadittaessa. Kaava-alueen rakennuksia, rakenteita ja ympäristöjä koskevat suojelumääräykset on laadittu tarkasti, siten että ne tukevat suojelullisten ta-

voitteiden toteutumista. Sen sijaan arkeologisen perinnön osalta suojelumerkinnöissä on joitakin puutteita.

Johtokunta huomauttaa, että arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä puutteita ei ole huomioitu asemakaavaehdotuksessa. Puolustusvarustukset ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä, jotka kaikki on lisättävä kaavakarttaan aluerajauksina ja merkittävä katkoviivalla ja sm-merkinnällä. Sm-kaavamääräyksen kohdalle on merkittävä ”neuvoteltava Museoviraston kanssa” museoviranomaisten sijasta. Vedenalaisia muinaisjäännöksiä ei ole merkitty myöskään kaavakarttaan kuten Museovirasto lausunnossaan on suositellut. Ne mainitaan kaavaselostuksessa virheellisin tiedoin.

Rakennustaiteellisesti merkittävin kaava-alueen rakennettu kulttuuriympäristö on huvilakulttuuria ilmentävä Villinki. Villingin osa-alueen rakennussuojelu on esitelty kohteittain selostuksessa. Villingin ja Itä-Villingin historialliset polut, tiet ja kiviaidat ovat kaavassa merkitty säilytettäväksi.

Rakennusten suojelumääräykset on laadittu yksityiskohtaisiksi, sr-1 ja sr-2 määräykset edellyttävät alkuperäistoteutuksen ja -materiaalien mukaisia ratkaisuja. Suojelun varmistamiseksi johtokunta kuitenkin esittää kaavakartan sr-1 määräykseen täydennystä: Museoviranomaisen kanssa on neuvoteltava korjaus- ja muutostöiden yhteydessä.

Kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaat korttelialueet ja virkistysalueet on merkitty lisämerkinnällä /s. Lisäksi kaava suojelee kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti merkittäviä pihapiirejä ja maisemakuvallisesti merkittäviä alueita s-1 ja s-2 -merkinnöin.

Asemakaavaehdotuksessa määrätään, että rannat säilytetään mahdollisimman luonnonmukaisina. Rakennusoikeuden sijoittaminen siten, ettei kulttuuriympäristön ja maiseman arvot vaarannu, on ohjattu kaavakartan sanallisin määräyksin. Uudet rakennukset pitää muotonsa ja sijoituksensa puolesta sovittaa olemassa oleviin rakennuksiin, maastoon ja kasvillisuuteen. Johtokunta korostaa, että herkässä saaristomaismassa uudisrakennukset tulee sijoittaa siten, etteivät maiseman ja kulttuuriympäristön arvot heikkene.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa asemakaavaehdotuksen hyväksymistä edellä mainituin huomautuksin.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483

03.06.2019

Asia/5

sari.saresto(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 09.12.2014 § 370

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Asemakaavan yleisissä tavoitteissa esitetty saariston avoimuuden ja virkistyskäytön lisääminen mm. julkista vesiliikennettä kehittämällä on kannatettavaa. Kaava avaa sille mahdollisuuksia, jotka toteutuvat vähitellen. Saarten käytön ja luonteen profiloimisessa on otettu huomioon luontoarvot. Luontotietojärjestelmän sisältämän tiedon lisäksi on hyödynnetty tuoreimpia saaristolinnuston laskentatietoja sekä tehty Natura-arviota varten erillisselvitys laituripaikkojen vaikutuksesta.

Luonnonsuojelualueita on varattu monipuolisesti ja virkistysalueilla sijaitsevat erityiset luontokohteet on otettu asianmukaisesti huomioon. Ympäristökeskuksen organisoimaa metsäluonnon arvojen inventointia (ns. METSO-inventointi) ei ulotettu saaristoon asti. Luonnonmetsän piirteiden ja lahoppuun osuus metsäisillä saarilla on suuri, ja huomattava osa metsäpinta-alasta täyttää joka tapauksessa METSO:n I tai II luokan kriteerit. Luontoarvojen säilyttämiseksi yleistä ohjetta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja edistämiseksi voi pitää riittävänä.

Kaavassa esitetty viemäriverkkoon liittymisvelvoite uusia vesikäymälöitä rakennettaessa on vesiensuojelun kannalta kestävä ratkaisu erityisesti itäisen saariston kallio- ja harjusaarten vaikeissa maaperäoloissa. Viemärintivelvoite on sekä Helsingin ympäristöpolitiikan että Itämerihaasteen tavoitteiden mukainen.

Asemakaava-alueen olemassa olevan luonnonsuojelualueet (8 aluetta) sekä 3 uutta ehdotettua luonnonsuojelualuetta on merkitty SL-merkinnoin. Uusista alueista Kajuuttaluodot on yleiskaavan ja luonnonsuojeluohjelman mukainen linnustonsuojelualue ja Kuminapaasi luonnonsuojeluohjelman mukainen linnuston- ja kasviston suojelukohde. Herneasaassa sijaitsee geologisesti ja kasvistollisesti arvokas alue, joka on merkitty suojelualueeksi luontotietojärjestelmän ja maastokäynnin perusteella.

Luonnonsuojelulain nojalla rajatut erityisesti suojellut luontotyypit on sekä muut erityiskohteet on otettu kaavamerkinnoissä huomioon.

Vaikutus Kallahdenharjun Natura-alueen vedenalaiseen osaan rajoittuu pienialaisiin laiturivarauksiin, jotka on asianmukaisesti inventoitu (Met-

sähallituksen luontopalvelut 18.10.2012, kaavan liiteaineisto). Pitkällä aikavälillä vesiensuojelun parannustoimet vaikuttavat Natura-alueeseen positiivisesti.

Tähän lausuntoon ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 25.11.2014 § 128

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautakunta antoi seuraavan lausunnon koskien itäisen saariston asemakaavaa

Pelastuslautakunta toteaa, että sillä ei ole huomautettavaa pelastustoimen osalta koskien itäisen saariston asemakaavaksi (nro.12300).

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91 §

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Katja Seppälä, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 310 31236
katja.seppala(a)hel.fi

Rakennusvirasto 18.6.2013

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Kaavatyöstä

Itäisen saariston kaavatyössä on edetty rakentavassa yhteistyössä, ja rakennusviraston aiemmin esittämiä mielipiteitä on otettu varsin paljon huomioon. Nyt nähtävillä olevassa asemakaavan luonnoksessa on esitetty ansiokkaasti saariston yleisten virkistysmahdollisuuksien lisäämis-

tä. Kulttuurihistoriallisia kohteita ja luonnonarvoja on määritelty ja suojeltu perustellusti ja laajasti.

Yhteistyöstä saariston virkistyskäytön järjestelyissä

Rakennusvirasto toivoi jo aiemmassa mielipiteessään virastojen välisen työnjaon ja yhteistyön linjaamista saaristossa. Tätä asiaa kannattaa pohtia kaupunkisuunnitteluviraston tai talous- ja suunnittelukeskuksen johdolla jo viimeisteltäessä Helsingin Itäisen saariston asemakaavaa. Yhteistyöneuvotteluilla toteutettaisiin osaltaan kaupunginvaltuuston hyväksymää vuosien 2013–2016 strategiaohjelmaa, jossa on asetettu tavoitteeksi muun muassa se, että Meri-Helsinki tarjoaa elämyksiä kaupunkilaisille ja matkailijoille sekä liiketoimintamahdollisuuksia yrityksille. Strategiaohjelmassa toimenpiteiksi esitetään, että kaupunki edistää yritystoiminnan, matkailun ja vapaa-ajan mahdollisuuksia ranta-alueilla ja saaristossa sekä vesiliikenteen kehittymistä. Toimenpiteenä on, että laaditaan poikkihallinnollinen Merellinen Helsinki -ohjelma Helsingin ranta-alueiden ja saarten virkistyskäytön lisäämiseksi sekä alueiden kehittämiseksi.

Kaupungin vastuulle tulevien yleisten alueiden hallinnointi, toteutus ja ylläpito tulee järjestää mahdollisimman vaivattomaksi ja myös taloudelliseksi. Kulku saaristoon on työlästä, joten saarten ylläpitotehtävät kannattaa keskittää rationaalisesti. Hallintokuntien on hyvä sopia työnjaosta alustavasti jo kaavoitusvaiheessa, koska kaavamerkinnoilla on vaikutusta vastuujakoon. Yksin asemakaavalla työnjakoa ei voida ratkaista jo siksi, että kaupungin virastojen organisaatorakenne ja työnjako saattaa muuttua, mutta asemakaavan laatimisvaiheen neuvotteluilla voidaan merkittävästi edistää yhteistyötä kaavan toteutusvaiheessa.

Helsingin itäisen saariston yleiset virkistyspalvelut ovat nykyisin valtaosaltaan liikuntaviraston vastuulla. Asemakaavoissa VR-merkinnällä olevien retkeily- ja ulkoilualueiden palvelut ovat Helsingissä pääsääntöisesti olleet liikuntaviraston vastuulla lukuun ottamatta puuston hoitoa. Katualueet, VL-merkinnällä varustetut lähiviheralueet ja VP-merkinnällä olevat puistot ovat pääsääntöisesti rakennusviraston vastuulla. Kaupungin omistamat tonttialueet ovat kiinteistöviraston vastuulla. Pelastuslaitos ei osallistu yleisten alueiden rakentamiseen ja ylläpitoon, mutta sen toimintamahdollisuudet on otettava huomioon muun muassa kopterikenttien, yhteyslaitureiden ja kulkureittien kohdalla. Saaristo ei nykyisin kuulu Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän HSY:n toiminta-alueeseen, mutta se saatetaan tulevaisuudessa liittää siihen. Vesiliikenteen järjestäminen merellisille virkistysalueille on myös erittäin tärkeää.

Suojelualueista ja -merkinnöistä

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Asemakaavaluonnoksessa on hyvä ja monipuolinen valikoima suojelumääräyksiä.

Asemakaavan kartta-aineistoa ei ollut verkossa nähtävillä kyllin suurena, jotta kaikkien suojelumääräysten osuvuutta olisi voinut tarkistaa riittävästi. Toivottavasti lopullinen kaava on yleisesti saatavissa riittävän tarkkana.

Rakennusvirasto esittää muutaman luonnonsuojelualueen merkintöjen tarkistamista. Leppikarin ympärillä sijaitsevat pikkuluodot ovat tärkeitä lintuluotoja, joiden merkinnäksi sopii SL. Kuminapaaden kaikki luodot ovat Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa ja nekin tulee merkitä merkinnällä SL.

Hattusaaren merkitsemistä VR/s-alueeksi on syytä harkita. Hattusaari on Helsingin saaristossa ainutlaatuinen, hiekkainen ja nummimainen alue, joka kuuluu Kallahdenniemen harjujaksoon. Saarella on muista saarista poikkeavaa kasvillisuutta. Sieltä on tavattu valtakunnallisesti erittäin uhanalaista kenttäorakkoa ja muita harvinaisuuksia. Melojien rantautumispaikkaa ei tule merkitä arvokkaan kasvillisuusalueen tuntumaan. Melontapaikan merkitseminen asemakaavaan ja sen vaikutuksesta esimerkiksi ulkoilukarttoihin todennäköisesti johtaisi alueen liikaan käyttöön.

Asemakaavaluonnoksessa on esitetty puutarhakulttuurin tai/ja puutarhakasvillisuuden kannalta arvokkaat alueen osat merkinnällä s-1. Jäänteitä arvokkaista puutarhoista on Villingissä, Itä Villingissä, Kivisaaresa, Kotiluodolla ja Pihlajaluodolla. Kaavaselostukseen kannattaa liittää mahdollisimman paljon tietoa kohteiden suojeltavista ominaispiirteistä, jotta merkinnällä olisi käytännössä vaikutusta.

Retkeily- ja ulkoilualueista (VR-alueet)

VR-merkintää on käytetty myös puolustusvoimien saarilla. Retkeily niissä on nykyisin kiellettyä ja ehkä myös jatkossa joko kiellettyä tai ainakin rajoitettua. Retkeilyrajoitusten tulisi ilmetä kaavamerkinnöissä samalla mahdollistaen näiden käyttörajoitusten poistamisen, mikäli rajoitukset aikanaan poistuvat.

Auto- ja venepaikat sekä jätehuoltopisteet saaristossa ja mantereen puolella

Asemakaavaluonnoksessa ei ole esitetty saariin huoltoalueita, joita tarvitaan jätehuoltopisteitä, käymälöitä ja mahdollisesti huollon tarvitsemia pienkonesuojia tai varastoja varten. Villinkiin ja muille saarille, joissa on yhteyslaituri, huoltoalue voidaan sijoittaa laiturin läheisyyteen satama-alueelle.

Saarten käytön lisääntyessä myös auto- ja venepaikkojen sekä jätehuollon vaatimien alueiden tarve mantereen puolella kasvaa. Rakennusvirasto esittää, että kaavaa laadittaessa tarkastellaan myös näitä tarpeita ja tehdään aluevarauksia auto- ja venepaikoille sekä jätehuoltopisteille. Ellei tätä asiaa pystytä ratkaisemaan asemakaavoituksessa, uuteen yleiskaavaan tulee liittää verkostotarkastelu saariston huoltoalueista niin saarissa kuin mantereella.

Kulku- ja huoltoreitit ja kunnallistekniikka

Itäisen saariston asemakaavaan liittyvässä teknisen huollon periaatesuunnitelmassa on esitetty suuri osa kaava-alueesta vesihuollon piirissä olevaksi "vesivessa-alueeksi". Asemakaavaluonnoksen merkinnöissä ja määräyksissä ei oteta kantaa kunnallistekniikan järjestelyihin. Asemakaavatyössä tulee vielä selvittää, voiko saariston miljöönsuojelun ja vesihuoltorakentamisen välille syntyä ristiriitaa ja pitääkö kunnallistekniikan rakentamista ohjeistaa asemakaavamääräyksillä.

Villinkiin muodostettu vesiosuuskunta on rakentanut yksityisen vesijohdon ja viemärin saareen. Johdot kulkevat maan pinnalla tai kevyesti peitettyinä ja ne eivät ole käytössä talviaikaan. Sijaintikartan mukaan osa johdoista jäisi asemakaavassa esitetylle saaristolaispolun katualueelle, osa kulkisi yksityisten tonttien kautta ja osa yhteismailla. Rakennusviraston mielestä vesihuoltoverkosto on syytä merkitä kaavakarttaan tai ainakin osaksi kaavaselistusta. Kaavassa tulee myös ottaa huomioon se, että asutuksen kaksinkertaistuessa ja vaatimustason kasvaessa saattaa nousta vaatimus ympärivuotisesta vesihuollosta tai kiinteistöjen omatoimisista käymäläjätteiden ja jätevesien käsittelyjärjestelyistä.

Katualueet esitetään asemakaavoissa yleensä valkoisina. Asemakaavaluonnoksessa katualue on väritetty vihreäksi.

Asemakaavaselistuksen kohtaan "kadut ja liikenne" rakennusvirasto ehdottaa lisättäväksi tarkemman selostuksen Villingin katualueesta. Siinä kannattaa mainita, että säilytettävän saaristolaispolun katualueen leveys on asemakaavassa pääsääntöisesti 7 metriä, ja siihen sisältyy käyttöleveydeltään vaihteleva, alueen perinteistä ilmettä noudattava saaristolaispolku sekä sen säilytettävät, pääosin luonnonmukaiset reuna-alueet, joiden puuston hoito on kaupungin vastuulla.

13.4.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Kaisu Ilonen, suunnitteluasiantuntija, puhelin: 310 38638
kaisu.ilonen(a)hel.fi

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi

03.06.2019

Birgitta Rossing, aluesuunnittelija, puhelin: 310 38640

birgitta.rossing(a)hel.fi

Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252

antti.siuruainen(a)hel.fi

Päivi Apajalahti, puistovastaava, puhelin: 310 38523

paivi.apajalahti(a)hel.fi

Päivi Islander, projektipäällikkö, puhelin: 310 38649

paivi.islander(a)hel.fi

Tuuli Ylikotila, luontoasiantuntija, puhelin: 310 38540

tuuli.ylikotila(a)hel.fi

Kiinteistövirasto Tilakeskus 12.6.2013

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Tilakeskuksen kannanotto itäisen saariston asemakaavaluonnokseen

Tilakeskuksen omistajahallinnossa on itäisen saariston asemakaavaluonnoksen alueella rakennuksia seuraavasti:

- Villingissä kuusi huvilaa tai rakennusta, yhteensä 890 htm²
- Iso-liluodon seitsemän rakennusta, yhteensä 400 htm²
- Pikku Niinisaari, 60 htm²

Näiden yhteinen huoneistoala on 1350 htm² ja bruttovuosivuokra noin 37 000 euroa.

Kohteet on vuokrattu yhdistyksille, kuten venekerhoille, sukellusseuroille ja kalastusyhdistyksille. Ainoastaan Iso-liluodon rakennukset on vuokrattu kaupungin omalle yksikölle, henkilöstökeskukselle.

Rakennukset on asemakaavaluonnoksessa merkitty korttelialueille, mikä sinänsä on hyvä asia. Kortteleiden käyttötarkoitus on määritelty joko yhteisötoimintaa palvelevaksi, matkailua palvelevaksi tai loma-asuntojen korttelialueeksi. Asemakaavan tultua aikanaan voimaan, on tilakeskuksen tarkoitus myydä kaupungin oman palvelutuotannon kannalta tarpeettomat kohteet ja siirtää näin mm. rakennusten korjaus- ja kunnostusinvestoinnit uusille omistajille. Tällöin olisi eduksi, että rakennusten käyttötarkoitus olisi mahdollisimman väljä eikä kaava ottaisi kantaa siihen, onko käyttäjä/omistaja yhteisö vai yksityishenkilö tai siihen, onko kyseessä matkailu vai vapaa-ajan vietto. Kortteleiden käyttötarkoitus voisikin olla RA/RM, kuten Villingin itärannalla olevassa villa Heimlidessä on esitetty.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Edelleen tilakeskus toteaa, että Satamasaaren huoltorakennus on HKR:n omistajahallinnossa sekä Kotiluodon, Pihlajaluodon, Malkasaaren ja läntisen Neitsytsaaren rakennukset ovat liikuntaviraston omistajahallinnossa.

Lisätiedot

Erik Nieminen, kehittämisinsinööri, puhelin: 310 40355
erik.nieminen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 6.6.2013

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta ja on päättänyt antaa seuraavan lausunnon.

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa Kallahdinselän keskellä sijaitsevat pienet saaret ja osa Vuosaaren kaakkoispuolisista saarista on merkitty virkistysalueiksi. Näistä Itä-Villinki on merkitty puolustusvoimien alueeksi, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta. Villinki ja Itä-Villinki on merkitty kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiksi alueiksi. Kallahdenniemen itäpuolella olevia Neitsytsaaria lukuun ottamatta koko asemakaava-alue sisältyy maakuntakaavan mukaiseen pääkaupunkiseudun rannikko- ja saaristovyöhykkeeseen.

Villinki ja Itä-Villinki ovat RKY 2009 kohteita, valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaa varten Uudenmaan maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt on kartoitettu. Villinki ja Itä-Villinki kuuluvat Uudenmaan merkittävään kulttuuriympäristöihin.

Kaava-alueesta Villinki ja Itä-Villinki sekä Satamasaari ovat Helsingin yleiskaava 2002:n mukaan kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäviä alueita. Alueita tulee yleiskaavan mukaan kehittää siten, että alueiden ominaispiirteet säilyvät.

Asemakaavan todetaan säilyttävän saariston luonto-, maisema- ja kulttuurihistorialliset arvot, saarten käyttötarkoituksen ja rakennuskannan pääosin ennallaan.

Helsingin itäinen saaristo on tiheä, kaavoitettavaan alueeseen kuuluu 36 saarta ja 22 asumatonta pikkusaarta ja luotoa. Aluekokonaisuus on erityislaatuinen ja harvinainen saaristoluonnon ilmentäjä. Pääkaupun-

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

kiin kuuluva saaristo on erikoisuus kansainvälisellä tasolla. Koko Itäisen saariston siluetti on ehjä ja se on säilynyt luonnontilaisena. Paikoin saariston kulttuurimaisemassa on nähtävillä säilyneitä merkkejä kesähuviloiden puutarhoista. Polut ja rakennelmat kertovat ihmisten toiminnasta saarilla.

Asemakaavan selostusluonnoksessa tuodaan itäisen saariston keskeisiä piirteitä esiin. Suurin osa itäisten saarten rakennuskannasta on alkuaan kesähuviloita tai kalastajamökkejä. Helsingin Itäisen saariston kulttuuriympäristöä leimallisimmin muokannut piirre on saarten kesähuvilakulttuuri. Kaava-alueen huvilasaarista rakennustaiteellisesti merkittävin on Villinki, joka on Itä-Helsingin laajin huvilayhdyskunta. Saareissa on yli 60 huvilaa, jotka ovat kulttuurihistoriallisesti arvokkaita. Villingin kartano ympäristöineen muodostaa saarella merkittävän ympäristökokonaisuuden.

Suojelu

Kaavaluonnokseen on merkitty luonnonsuojelualueet, Natura 2000 -alue ja muut arvokkaat luontokohteet. Suojeltavat rakennukset on merkitty suojelumerkinnöillä (sr-1, sr-2, sr-3). Arvokkaat huvilapuutarhat on suojeltu kaavamerkinnällä. Kulttuurihistoriallisesti ja/tai maisemallisesti arvokkaat korttelialueet ja virkistysalueet on merkitty lisämerkinnällä /s. Kaavaratkaisu sallii ranta-alueella lisärakentamisen, joka ei kaupunkisuunnitteluviraston arvion mukaan muuta oleellisesti alueen luonnetta. Rannat säilytetään luonnonmukaisina.

Itäisen saariston rakennetun ympäristön tärkeä osa ovat kesähuviloiden lisäksi erityisesti Villingissä rantamaisemaan kuluvat rantamuurit, saunat, laiturit, uimahuoneet ja huvilaympäristöön kuuluvat muut rakennelmat. Ne on huomioitu asemakaavakartassa sanallisin määräyksin.

Itäisen saariston asemakaava-alueella on Itä-Villingissä ensimmäisen maailmansodan aikana rakennettuja tykkiasemia, suojahuoneita, luolia, rakennuksia, teitä ja muita rakenteita. Itä-Villinki on ollut Krepost Sveaborgin eli Viaporin linnoituksen merilinnoitusketjun itäisin asema. Linnoitteet siirtyivät puolustusvoimille venäläisten vetäytymisen jälkeen. Itä-Villinki on ensimmäisen maailmansodan sotahistoriallisten kohteiden takia kokonaisuudessaan RKY 2009 -alue. Kohteet ovat muinaismuistolain perusteella suojeltavia samoin kuin meressä kaava-alueella olevat lukuisat vanhat hylt.

Itä-Villingissä on merkitty sm-alueiksi ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoitteita kuten tykkiasemia ja luolia. Suojelluiksi merkityt alueet

ovat kaupunginmuseon mielestä liian tiukasti rajattuja, sillä rajaukset noudattelevat lähinnä betonisia rakenteita. Useita suojeltavia kohteita on jäänyt merkitsemättä kuten panssarikomentotorni, miehistö- ja ammussuoja, valaisuasema, luola ja muita pienempiä kohteita. Asemakaavamääräyksissä mainitaan että Villingissä ja Itä-Villingissä olevat historialliset polut, tiet ja kiviaidat tulee säilyttää. Itä-Villingissä parempi tapa on merkitä sm-merkinnällä tarkasti ne tiet, jotka ovat suojeltavia.

Lisärakentaminen

Kaupunginmuseo pitää asemakaavaluonnosta rakennussuojelun osalta tavoitteiden mukaisena. Maisemallisesti ja puutarhataiteellisesti arvokkaat alueet on kartoitettu, ja ne ovat niin ikään asianmukaisesti merkitty suojeltaviksi. Kaupunginmuseo pitää kuitenkin Villinkiin esitettyä lisärakentamismahdollisuutta paikoin saaren maisemallisten arvojen kannalta ongelmallisena.

Kaavaratkaisu sallii maltillisen lisärakentamisen, joka mahdollistaa saarten loma- ja virkistyskäytön ja saaristomatka- ja palveluiden toiminnan kehittämisen. Merkittävin rakennusoikeuden lisäys on kuitenkin Villingin saarella. Kaavamääräyksissä todetaan, että uudisrakennusten enimmäiskerroskorkeus on kaksi. Kaksikerroksisen rakennuksen enimmäiskorkeus on määritelty 8 metriksi ja yksikerroksisen 4 metriksi. Tätä määräystä tulee kaupunginmuseon mielestä tarkistaa. Esitetty määräys mahdollistaisi kookkaiden rakennusten rakentamisen, jotka ovat erittäin vaikeita jos ei mahdollisuuksia sovittaisi herkkään saaristomaisemaan maisemallisia arvoja säilyttäen. Kaupunginmuseo esittääkin, että rakennuskorkeutta madallettaisiin.

Villingin osalta kaavakarttaan tulee lisätä, että alue on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009).

Kaupunginmuseo haluaa korostaa, että saariston erikoislaadun ja sen säilyneisyyden takia alueelle kohdistuvan rakentamisen tulee olla erityisen maltillista ja tarkkaan harkittua. Luontoarvoja, kulttuuriympäristön ja maiseman arvoja tulee kunnioittaa.

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavan muutosten osalta.

24.4.2012 Lausunto annettu

Lisätiedot

Sari Saresto, tutkija, puhelin: +358 9 310 36483
sari.saresto(a)hel.fi

Talous- ja suunnittelukeskus Kehittämisosasto 19.10.2012

HEL 2012-001559 T 10 03 03

Talous- ja suunnittelukeskuksen kehittämisosasto ei anna asiasta lausuntoa.

Lisätiedot

Merja Lehikoinen, suunnitteluasihteeri, puhelin: 310 36121
merja.lehikoinen(a)hel.fi

03.06.2019

Asia/6

§ 416

V 19.6.2019, Sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen valinta

HEL 2019-005381 T 00 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto

- myöntää Mari Rantaselle eron sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenen luottamustoimesta ja
- valitsee Alekski Niskasen jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuoden 2021 toukokuun lopussa päättyväksi toimikaudeksi.

Samalla kaupunginvaltuusto tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 3.5.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenyydestä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto valitsi Mari Rantasen (PS) 7.6.2017 § 276 jäseneksi sosiaali- ja terveyslautakuntaan vuonna 2017 alkavaksi toimikaudeksi. Mari Rantanen pyytää 3.5.2019 eroa sosiaali- ja terveyslautakunnasta.

kunnan jäsenen luottamustoimesta tultuaan valituksi kansanedustajan tehtävään.

Kuntalain (410/2015) 70 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Kesken toimikautta avoimeksi tulleeseen luottamustoimeen valitaan toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi uusi luottamushenkilö. Valittavan henkilön tulee olla vaalikelpoinen lautakuntaan kuntalain 74 §:n mukaisesti.

Kuntalain 70 §:n mukaan luottamustoimeen voidaan valita vain henkilö, joka on suostunut ottamaan toimen vastaan. Luottamushenkilön on valtuuston pyynnöstä esitettävä selvitys seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen vaalikelpoisuutensa arvioinnissa.

Esittelijä

hallintojohtaja
Juha Summanen

Lisätiedot

Jenni Björkstén, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Liitteet

1 Eronpyyntö 3.5.2019 sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenyydestä

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, valtuusto

Otteet

Ote

Päätöksessä mainitut

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, valtuusto

Tiedoksi

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Taloushallintopalveluliikelaitos

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 395

HEL 2019-005381 T 00 00 02

Päätös

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Asia/6

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Daniel Sazonovin ehdotuksesta.

20.05.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. hallintojohtaja
Antti Peltonen

Lisätiedot

Jenni Björksten, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36060
jenni.bjorksten(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Asia/7

§ 417

Suutarilasta Y-säätiölle varattua tonttia koskevat oikaisuvaatimukset

HEL 2018-009887 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus jätti tutkimatta sille osoitetut vaatimukset, jotka koskevat kaupunginhallituksen 8.4.2019, 245 § tekemää päätöstä tontin varaamisesta Suutarilasta Y-Säätiö ry:lle.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen päätös 8.4.2019 § 245
- 2 Päätöksen liite 1
- 3 Päätöksen liite 2
- 4 Kunnallisvalitus 23.4.2019
- 5 Oikaisuvaatimus 23.4.2019
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Vaatimusten esittäjät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitukselle osoitetut vaatimukset

Kaupunginhallitus on 8.4.2019, 245 § päättänyt varata tontin 40094/14 Suutarilasta Y-Säätiö ry:lle kumppanuuskaavoitusta ja tuetun asumisen asumisyksikön sekä valtion tukemien vuokra-asuntojen suunnittelua varten. Kaupunginhallituksen päätökseen on liitetty ilmoitus muutoksenhaakukiellosta, joka perustuu kuntalain 136 §:n mukaisesti siihen, että päätös koskee valmistelua.

Päätös liitteineen on liitteenä 1, 2 ja 3.

Helsingin kaupungin kirjaamoon on 23.4.2019 saapunut yksityishenkilön tekemä oikaisuvaatimus sekä valitus, joissa vaaditaan päätöksen oikaisua. Lisäksi kaupungin kirjaamoon on 9.5.2019 saapunut seitsemän yksityishenkilön tekemä yhteinen vaatimus, jossa vaaditaan päätöksen kumoamista ja palauttamista valmisteltavaksi.

Vaatimukset ovat liitteinä 4, 5 ja 6.

Päätöksen muutoksenhaakukelpoisuudesta ja vaatimusten tutkimatta jättäminen

Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän ja kunnallisvalitus 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Vaatimusten kohteena oleva päätös on pidetty nähtävänä kuntalain 140 §:n mukaisesti 16.4.2019. Päätökseen ei ole annettu ohjeita oikaisuvaatimuksen tekemiseksi, joten kaupunginhallitukselle osoitettujen vaatimusten saapumisen ajankohdalla ei ole niiden tutkimisen kannalta merkitystä.

Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta (kuntalaki 136 §). Jos valmistelu- tai täytäntöönpanopäätöksestä tehdään oikaisuvaatimus tai valitus, se jätetään tutkimatta.

Kuntalain 141.3 §:n mukaan päätökseen, josta ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, on liitettävä ilmoitus muutoksenhaakukiellosta. Ilmoituksessa on mainittava mihin säännökseen kielto perustuu.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, kaupunginhallitus päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat, joiden mukaan muu toimielin tai viranhaltija päättää, kaupungin maa- ja vesialueiden varaamisesta rakentamiseen.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 8.4.2019, 245 § päättänyt tontin varaamisesta päätöksestä tarkemmin ilmenevällä tavalla rakennus-

hankkeen suunnittelua varten. Tontin varauksessa on kyse kaupungin yksipuolisesta päätöksestä, että se ei varaa taikka luovuta tonttia varausaikana muille ja että kaupunki tulee vastaisuudessa luovuttamaan varatun tontin varauksensaajalle edellyttäen, että varaaja on noudattanut varausehtoja. Varaus tehdään ainoastaan suunnittelua varten, eikä se suoraan taikka nimenomaisesti oikeuta tontin saamiseen.

Kaupunginhallituksen päätöksellä ei ole lopullisesti ratkaistu asiaa, sillä varsinainen tontin luovutusta koskeva asia tulee myöhemmin lopullisesti ratkaistavaksi Helsingin kaupungin hallintosäännön mukaisesti määräytyvän toimivaltaisten viranomaisen toimesta sen itsenäisen harkittavallan rajoissa. Päätöstä, joka ei ole lopullinen on kunnallishallinnossa pidetty vakiintuneen tulkinnan mukaan vailla valituskelpoisuutta olevana.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kaupunginhallituksen päätös 8.4.2019 § 245
- 2 Päätöksen liite 1
- 3 Päätöksen liite 2
- 4 Kunnallisvalitus 23.4.2019
- 5 Oikaisuvaatimus 23.4.2019
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Vaatimusten esittäjät

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

§ 418

Asuntotonttien varaaminen asuntohankkeita varten

HEL 2019-000988 T 10 01 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Esteelliset: Anni Sinnemäki, Tuula Saxholm

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus varaa liitteenä 1 olevan taulukon mukaiset tontit asuntohankkeiden suunnittelua ja erillisiä tonttihakuja tai tonttikilpailuja varten liitteen 2 mukaisille tahoille liitteen 2 ja sen alaliitteiden mukaisin ehdoin 31.12.2021 saakka.

Kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään edellä mainitut erilliset tonttihaut ja kilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Kaupunginhallitus toteaa, etteivät liitteen 5 luettelosta ilmenevien hakijoiden hakemukset anna aihetta enempisiin toimenpiteisiin.

Tiivistelmä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 22.6.2016, 189 § Asumisen ja siihen liittyvän maankäytön toteutusohjelman 2016 (AM-ohjelma). Ohjelman mukaan Helsingin kaupungin asuntotuotannon määrällisenä tavoitteena on 6 000 asunnon vuotuinen asuntotuotanto, josta 4 320 asuntoa toteutetaan kaupungin luovuttamille tonteille. Lisäksi tavoittee-

na on luoda edellytykset asuntotuotannon määrä nostamiseen 7 000 asuntoon vuoteen 2019 mennessä. Aiemman asuntotuotantotoimiston (nykyisin Helsingin kaupunki, asuntotuotanto, jäljempänä Att) AM-ohjelman mukainen tuotantotavoite on 1 500 asuntoa vuodessa, josta puolet eli 750 asuntoa tulisi toteuttaa valtion tukemana vuokra-asuntotuotantona.

Kaupungilla on varattuna (tilanne 31.12.2018) tontteja eri rakennuttajille, rakentajille sekä kilpailuihin yhteensä noin 23 000 asunnon rakentamista varten, eli noin 1 730 000 k-m². Varauskanta vastaa laskennallisesti yli viiden vuoden kaupungin maalle toteutettavaa asuntotuotantotavoitetta (4 320 as/vuosi). Asuntoina laskettuna koko varauskannasta noin 21 % on varattu valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon, noin 31 % ns. välimuodon tuotantoon ja noin 48 % sääntelemättömään asuntotuotantoon.

Att:lle on varattuna tällä hetkellä (tilanne 31.12.2018) tontteja yhteensä noin 6 000 asunnon rakentamista varten. Tämä vastaa laskennallisesti Att:n neljän vuoden tuotantoa. Koko tontinvarauskannasta Att:lle on varattuna tällä hetkellä noin 26 %.

Tarkempi katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen on liitteenä 9.

Tontinvarausesitys koostuu yleisen tonttihaun perusteella yksityisille rakennusalan toimijoille ja ryhmärakennuttajille varattavaksi esitettävistä tonteista, Att:lle varattavaksi esitettävistä tonteista sekä tonteista, jotka esitetään luovutettavaksi erillisellä kilpailulla ja/tai ilmoittautumismenettelyllä.

Tontinvarausesitys käsittää tontteja yhteensä noin 2 230 asunnon rakentamista varten, eli noin 4 230 asukkaalle. Varattavaksi esitettävien tonttien rakennusoikeus on yhteensä noin 181 300 k-m². Varausesitys on hieman tavanomaista pienempi, mutta toisaalta uusi varauskierros on tarkoitus saattaa vireille vielä kuluvan vuoden aikana.

Asuntomäärin laskettuna kaikista tontinvarausesityksen tonteista noin 30 % esitetään varattavaksi valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon, noin 38 % välimuodon asuntotuotantoon ja noin 32 % sääntelemättömään asuntotuotantoon. Varausesityksen pääpaino on kohtuuhintaisessa säännellyssä tuotannossa. Säännellyn tuotannon osuus on noin 68 %. Lukema on asetettuja tavoitteita suurempi, sillä myös osa kilpailuihin varattavista tonteista tullaan luovuttamaan säänneltyyn tuotantoon.

Att:n tontinvarauksista 78 % olisi valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoa ja 22 % välimuodon asuntotuotantoa. Yleisen tonttihaun perusteella yksityisille sekä kilpailuilla ja/tai erillisillä tonttihaulla varattavaksi

esitettävistä tonteista säännellyn kohtuuhintaisen tuotannon osuus on noin 60 %.

Varattavaksi esitettävät tontit mahdollistavat laskennallisesti noin puolen vuoden tuotantotavoitteiden mukaisen asuntotuotannon. Asuntojen määrä alittaa siten vuotuisen asuntotuotantotavoitteen. Nyt käsiteltävien tontinvarausten jälkeen kaupungilla olisi kuitenkin varattuna tontteja yhteensä noin 25 200 asunnon rakentamista varten, eli noin 1,91 milj. k-m². Varauskanta mahdollistaisi tällöin lähes kuuden vuoden tuotantotavoitteiden mukaisen asuntotuotannon (4 320 as/vuosi) ja asuntoja noin 48 000 asukkaalle. AM-ohjelman mukaan tontinvarauksinnan on mahdollistettava vähintään neljän vuoden asuntorakentaminen, joten varauksinnan tilanne on edelleen hyvä.

Tontinvarausesitys ottaa huomioon AM-ohjelman mukaan määräytyvän rahoitus- ja hallintamuotojakauman prosenttisuhteilla 25-30-45. Asuntomäärien mukaan laskettuna varausesityksen jälkeen koko varauksennasta noin 22 % olisi varattu valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon, 32 % välimuodon asuntotuotantoon ja noin 46 % sääntelemättömään asuntotuotantoon. Valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon lasketaan mukaan myös opiskelija- ja nuorisoasuminen.

Tontinvarausesitys on valmisteltu yhteistyössä kaupunginkanslian alue- ja rakentamisprojektien ja asunto-ohjelmatiimin sekä asemakaavoituspalvelun alueyksiköiden tiimien kanssa. Tontinvarauksista on neuvoteltu kaikkien varauksensaajiksi esitettävien kanssa. Varausesitys tukee asuntotuotannolle asetettujen määrällisten ja muiden tavoitteiden toteutumista.

Esittelijän perustelut

Tontinvarausesitys pääpiirteissään

Tontteja esitetään varattavaksi seuraavista kaupunginosista ja alueilta:

- 10. Sörnäinen, Kalasatama
- 20. Länsisatama, Jätkäsaari
- 26. Koskela
- 33. Kaarela
- 43. Herttoniemi
- 49. Laajasalo, Kruunuvuorenranta

Tontinvarausesitys käsittää tontteja yhteensä noin 2 230 asunnon rakentamista varten, eli noin 4 230 asukkaalle. Varattavaksi esitettävien tonttien rakennusoikeus on yhteensä noin 181 300 k-m². Tonteista noin 870 asuntoa vastaava määrä (noin 69 600 k-m²) esitetään varattavaksi yksityisille rakennusalan toimijoille, noin 460 asuntoa vastaava määrä

(noin 37 000 k-m²) Att:lle ja noin 900 asuntoa vastaava määrä (noin 74 700 k-m²) luovutettavaksi erillisillä kilpailuilla ja/tai ilmoittautumismenettelyillä. Näin ollen asuntojen lukumäärän mukaan määritettynä varausesityksen tonteista 21 % varattaisiin kaupungin asuntotuotannolle ja 39 % yksityisille toimijoille sekä kilpailuihin 40 %.

Opiskelija- ja nuorisoasunnot

Valtion tukemaan opiskelija-asumiseen esitetään varattavaksi noin 70 asunnon tuotantoa vastaava määrä yhdelle toimijalle Kruunuvuorenrannasta. Valtion tukemaan nuorisoasumiseen esitetään varattavaksi noin 70 asunnon tuotantoa vastaava määrä yhdelle toimijalle Jätkäsaaresta.

Kehittyvä kerrostalo -hankkeet

Tällä varauskierroksella ei ole yhtään Kehittyvä kerrostalo -työryhmän sellaisenaan puoltamaa hanketta. Kehittyvä kerrostalo -työryhmässä että julkisuudessa yleisesti on kuitenkin herättänyt kiinnostusta osuuskuntamuotoisena toteutettava asuntotuotanto.

Hakemusten ja käytyjen neuvottelujen perusteella esitetään kahdelle asunto-osuuskuntamuotoisena asumisena toteutettavalle hankkeelle tontinvarausta. Jätkäsaareen Melkinlaiturin alueelle sijoittuvalle tontille esitetään tontinvarausta Lakea Oy:n "omaksi" -mallia soveltavalle hankkeelle. Toinen hanke sijoittuu Stansvikinkallioon Kruunuvuorenrantaan varattavaksi esitettävälle tontille. Molemmat hankkeet tullaan rahoittamaan osaksi valtion 20-vuotisella takauslainalla. Kaupungin on tarkoituksenmukaista edistää kyseisiä hankkeita, sillä näin saadaan tietoa ja kokemuksia tästä viime aikoina varsin vähän käytetystä rahoitus- ja hallintamuodosta.

Lisäksi varauskierroksella esitetään tontinvarauksia hankkeille, joissa tarkastellaan eri tyyppisiä kehittämisteemoja hakijoiden omasta aloitteesta. Tarkasteltavia teemoja ovat muun muassa esteettömyys, asuntojen yhdisteltävyys ja jaettavuus sekä energiatehokkaat ja luontoystävälliset energiaratkaisut.

Ryhmärakennuttaminen

Jätkäsaareen sijoittuvaa asunto-osuuskuntahanketta esitetään lisäksi toteutettavaksi rakennuttajakonsulttivetoina ryhmärakennuttamishankkeena hakemuksen mukaisesti.

Yhteenveto varausesityksestä

Esitys tonttien varauksensaajiksi ja tonttien varausehdoiksi on esityslistan liitteenä 2 olevassa tontinvarausmuistiossa. Muistio sisältää myös

erillisillä kilpailuilla ja/tai ilmoittautumismenettelyllä varattavaksi esitettävät tontit.

Taulukkomuotoinen yhteenveto varausesityksestä on liitteenä 1 ja yhteenvetokartta liitteenä 3. Varattavaksi esitettävien tonttien perustiedot ja arvioitu rakentamiskelpoisuuden ajankohta ilmenevät liitteen 1 yhteenvetotaulukosta.

Osalla varattavaksi esitettävistä tonteista ei ole vielä voimassa olevaa asemakaavaa, joten näiden tonttien rakentaminen edellyttää muun ohella asemakaavan voimaantumista. Valtaosa tonteista arvioidaan saatavan rakentamiskelpoisiksi vuoden 2020 loppuun mennessä tai viimeistään vuoden 2021 aikana, mistä syystä varauksia esitetään vuoden 2021 loppuun saakka.

Tonttien rahoitus- ja hallintamuotojakauma

Varausesitykseen sisältyvien tonttien rahoitus- ja hallintamuodon määrittelyn pohjana ovat toimineet AM-ohjelmassa koko kaupungin tasolle asetetut tavoitteet sekä ohjelmassa asetettu tavoite asuntokannan alueellisesta monimuotoisuudesta segregaaion ehkäisemiseksi. Varattavaksi esitettävien tonttien rahoitus- ja hallintamuoto on määritelty yhteistyössä kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien ja asunto-ohjelmatiimin kanssa. Tonteille esitettävästä rahoitus- ja hallintamuodosta on neuvoteltu ja sovittu tontinvaraajiksi esitettävien kanssa.

Tonteille esitettävää rahoitus- ja hallintamuotoa valittaessa on pyritty huomiomaan kunkin alueen nykyisen asuntokannan ja alueelta jo varattujen tonttien rahoitus- ja hallintamuotojakauma. Alueilla, joilla on jo runsaasti valtion tukemia vuokra-asuntoja, varausten painopiste on pyritty ohjaamaan muuhun kuin kyseiseen tuotantoon. Tontille soveltuvaa rahoitus- ja hallintamuotoa määritettäessä on lisäksi pyritty arvioimaan tonttien rakennettavuutta ja rakentamiskustannuksia. Tontteja, jotka ovat kaavaratkaisujen (esim. pysäköinti) tai muiden ominaisuuksien (esim. maaperä) vuoksi rakennettavuudeltaan erityisen vaikeita ja kalliita, ei ainakaan laajemmassa määrin ole järkevää osoittaa valtion tukemaan tuotantoon.

Tontinvarausesitystä laadittaessa on edelleen pyritty arvioimaan aluekohtaisesti asuntojen kysyntätilanne eri rahoitus- ja hallintamuotojen välillä. Att:lle varattavaksi esitettävät tontit esitetään kysyntään liittyvien epävarmuustekijöiden johdosta varattavaksi yleisemmin välimuodon tuotantoon, jolloin Att voi harkintansa mukaan toteuttaa nämä tontit Hitas-, osaomistus- tai asumisoikeusasuntoina. Tämä edistää tonttien rakentumista, kun hankkeen lopullinen rahoitus- ja hallintamuoto voidaan päättää kulloisenkin kysyntätilanteen mukaisena.

Kaikki sääntelemättömään asuntotuotantoon esitettävät tontit esitetään luovutettavaksi erillisellä kilpailulla ja/tai ilmoittautumismenettelyllä.

Eräillä esikaupunkialueilla tontteja esitetään varattavaksi omistusasuntotuotantoon siten, että vain asuntojen ensimyyntin hinta on säännelty (ns. hintakontrolloitu eli puolihitas asuntotuotanto). Tällöin hanke on kohteen toteuttajan kannalta verrattavissa säänneltyyn asuntotuotantoon, mutta asunnon ostajan kannalta kyse on sääntelemättömästä asuntotuotannosta, koska asuntoihin ei sisälly normaaliin Hitas-tuotantoon kuuluvaa jälleenmyyntihinnan sääntelyä. Kyseiset tontit sijoittuvat alueille, joilla ei asuntojen toteutuskustannuksiin perustuvan myyntihinnan ja alueen asuntojen markkinahinnan välillä ole todennäköisesti suurta eroa eikä näköpiirissä ole merkittävää asuntojen arvonnousua. Asuntojen jälleenmyyntihinnan sääntelystä luopuminen parantanee näillä alueilla asuntojen markkinoitavuutta ja myyntiä ja edistänee siten tonttien rakentumista. Ensimmäisen myyntihinnan sääntely puolestaan ehkäisee ylihinnittelun riskiä ensimyyntissä. Asuntojen ensimyyntin hinnan määrittelyssä sekä asuntojen myyntissä noudatettaisiin soveltuvin osin Hitas-tuotannon sääntöjä ja ohjeita, jolloin asuntojen ensimyyntin enimmäishinta perustuisi toteutuskustannuksiin ja asuntojen myyntissä noudatettaisiin arvontamenettelyä.

Hintakontrolloidun tuotannon hankkeet tulevat osaksi kaupungin alueryhmätyöskentelyä, jossa hankkeita valmistellaan yhteistyössä kaupungin eri tahojen kanssa. Menettelyn tarkoituksena on valvoa hankkeille asetettuja ehtoja sekä varmistaa mahdollisimman sujuva eteneminen muun muassa rakennuslupaprosessissa. Hintakontrolloituun omistusasuntotuotantoon varattavat tontit sisältyvät välimuodon asuntotuotannon osuuteen.

Tontinvarauskanta toteuttaa tällä hetkellä varsin hyvin AM-ohjelman mukaista tavoitetta rahoitus- ja hallintamuotojakauman osalta. Silti uusien tontinvarausten painottuminen säänneltyyn tuotantoon on perusteltua, koska erityisesti isoilla projektialueilla tullaan seuraavina vuosina luovuttamaan paljon sääntelemättömään tuotantoon

Varausesityksen kokonaisuus suhteellisin prosenttiosuuksin taulukkoina esitettynä on liitteenä 10.

Yleisen tonttihaun perusteella varattavaksi esitettävät tontit

Helsingin kaupunki luovuttaa yksityisille toimijoille asuntotontteja hakemusten ja kilpailujen perusteella. Tonttien suuresta määrästä johtuen valtaosa tonteista luovutetaan hakemusten perusteella suoravarauksin. Hakemusten perustella tehtävät tontinvaraukset valmistellaan pääasiallisesti keskitetysti joko yleisten tonttihakujen yhteydessä tai niitä täy-

dentävien, usein vain tietyn tyyppisille hankkeille suunnattavien niin sanotun ilmoittautumismenettelyjen yhteydessä.

Yleiset tonttihaut suunnataan ammattimaisille rakennuttajille ja rakentajille, mutta ne ovat kaikille avoimia. Tontinvarausesityksen valmistelun tavoitteena on muodostaa esitys, joka vastaa mahdollisimman hyvin kaupungin kulloinkin voimassa olevia asuntopoliittisia tavoitteita. Tontinvaraushakemusten käsittelyssä ja hakemuksia arvioitaessa noudatetaan mm. seuraavia AM-ohjelmaan sekä sitä edeltäviin asuntopoliittisiin ohjelmiin perustuvia vakiintuneita periaatteita ja käytäntöjä:

- Hakemuksessa esitetyn hankkeen tulee toteuttaa kaupungin asettamia asuntopoliittisia tavoitteita.
- Varauksensaajaksi ei esitetä tahoja, jotka on laiminlyönyt yhteiskuntavelvoitteiden hoitamisen.
- Varauksensaajaksi esitettävällä hakijalla tulee olla riittävä tekninen taito sekä rahoitus- ja muut resurssit varattavan tontin rakentamiseksi.
- Lisäksi hakemuksen mukaisen hankkeen tulee olla yleisesti uskottava. Hankkeen uskottavuus selvitetään mm. neuvotteluin.
- Rakennus- ja rakennuttaja-alan kilpailun edistämistä voidaan käyttää tontinvarausta puoltavana tekijänä uusien toimijoiden osalta.
- Etusijalle asetetaan pääsääntöisesti rakennuttajien ja rakennuttajakonsulttien hakemukset.
- Tontteja varataan hakemusten perusteella vain poikkeustapauksissa (esim. kehittämishankkeet) rakennusliikkeille.
- Etusijalle asetetaan lähtökohtaisesti hakemukset, joissa esitetään tonttia varattavaksi säänneltyyn tuotantoon.
- Vapaaehtoiseen sääntelemättömään tuotantoon luovutettavat tontit luovutetaan pääsääntöisesti kilpailuttamalla tai erillisellä ilmoittautumismenettelyllä.
- Kehittämishankkeiden osalta Kehittyvä kerrostalo -työryhmän puoltava kannanotto puoltaa tontinvaraushakemuksen hyväksymistä.

Edellä mainittuja periaatteita on noudatettu myös nyt käsiteltävänä olevan yleisen tonttihaun valmistelussa.

Yleisessä tonttihaussa saadut hakemukset ja neuvottelut

Kaupunkiympäristön toimialan maaomaisuuden kehittäminen ja tontit - palvelun tontit-yksikkö kartoitti vuoden 2018 aikana yhteistyössä kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien sekä asemakaavoituksen ja rakennusvalvontapalvelun kanssa varauskelpoiset asuntotontit. Varauskelpoisiksi arvioitiin pääsääntöisesti ne tontit, jotka arvioidaan saatavan rakentamiskelpoisiksi viimeistään noin kahden vuoden kuluessa varauspäätöksestä.

Varaukelpoiseksi arvioidut tontit kuulutettiin haettavaksi Helsingin Sanomissa, Rakennuslehdessä ja Hufvudstadsbladetissa 14.9.2018 sekä maaomaisuuden kehittäminen ja tontit -palvelun internet-sivuilla.

Yksityisille toimijoille suunnattujen tonttien yhteenlaskettu rakennusoi-keus oli noin 90 600 k-m², mikä vastaa noin 1 150 asunnon rakentamis-ta. Haettavat tontit olivat pääosin kerros- ja rivitalotontteja, jotka sovel-tuivat erityisesti tuottajamuotoiseen rakentamiseen.

Hakuaikaan mennessä (31.10.2018) tontinvaraushakemuksen jätti yh-teensä noin 80 toimijaa ja yhteenliittymää. Näiden lisäksi ennen hakua-ajan alkamista tontit -yksikköön saapuneita hakemuksia (tai hakemuk-siksi tulkittavia asiakirjoja) oli kaksi kappaletta.

Neuvotteluihin kutsuttaja hakijoita pyydettiin toimittamaan todistukset yhteiskuntavelvoitteiden hoitamisesta sekä luottokelpoisuustodistus. Hakemuksista saatujen tietojen perusteella tontti -yksikkö on neuvotel-lut 19 hakijan kanssa. Neuvotteluihin osallistui kaupungilta tarpeen mu-kaan kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien edustajat sekä ase-makaavoituksen edustajat. Neuvotteluissa tarkennettiin ja täydennettiin hakemuksissa annettuja tietoja. Osalta hakijoista pyydettiin lisäselvityk-siä ja hakemuksen täydennyksiä.

Lopullisen varausesityksen ulkopuolelle jätettiin haussa alun perin mu-kana olleet senioreiden hoiva- ja palveluasumiseen tarkoitetut tontit. Syynä tonttien pois jättämiseen olivat julkisuudessa esiin tuodut epä-kohdat, jotka liittyivät kyseisten tonttien palveluntarjoajien toimintaan. Ennen näiden tonttien varaamista on tarpeen käydä periaatteellinen keskustelu siitä, millainen toiminta on kaupungin tavoitteiden ja periaat-teiden mukaista.

Yksityisille toimijoille esitettävien tonttien sijainti- ja tonttikartat ovat liit-teenä 4.

Yleiset perustelut

Varausesitys perustuu hakijoiden hakemusasiakirjoissa esittämiin sekä neuvotteluissa saatuihin tietoihin ja selvityksiin. Hakemusten ja neuvot-teluiden perusteella varauksia esitetään hankkeille, jotka toteuttavat mahdollisimman hyvin rahoitus- ja hallintamuodoltaan sekä muulta si-sällöltään kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita sekä asemakaavoituk-sen yhteydessä alueiden rakentamiselle asetettuja maankäytöllisiä ta-voitteita.

Pääpaino on normaalissa asuntotuotannossa ja erityisesti säännellyssä asuntotuotannossa. Tontinvarauksissa noudatetun käytännön mukai-esti varausesityksen valmistelussa etusijalle on asetettu rakennutta-

jaorganisaatioiden hakemukset edellyttäen, että rakennuttajalla on arvioitu olevan riittävät taloudelliset ja muut resurssit hankkeen toteuttamiseksi.

Helsingin rakennusalan markkinoille on kaupunkiympäristön toimialan näkemyksen mukaan tunnusomaista pienten ja keskisuurten rakennusliikkeiden suhteellisen vähäinen määrä ja tuotantotapojen yksipuolisuus. Tämä on näkynyt kaupungin tontinluovutuksessa siinä, että pienemmille esikaupunkialueille sijoittuville tonteille on ollut usein vaikea löytää toteuttajia. Tilanteessa on kuitenkin tapahtunut muutosta viime vuosien aikana ja alalle saatujen uusien toimijoiden vaikutus alkaa näkyä.

Tontinvarauksissa noudatetun käytännön mukaan varauksia esitetään rakennusliikkeille vain erityisin perustein. Rakennusalan kilpailun edistämiseksi ja uusien rakennusalan toimijoiden saamiseksi Helsinkiin tontinvarausta esitetään kahdelle uudelle rakennusalan toimijalle Jätkäsaaresta ja Honkasuolta. Tällä tavoin uudet rakennusalan toimijat ja näiden toteutusorganisaatiot pääsevät mukaan Helsingin rakentamisen käytäntöihin ja prosesseihin. Lisäksi uudet toimijat voivat luoda omia alihankintaketjujaan sekä löytää Helsingin alueelta yhteistyökumppaneita tulevia hankkeita varten. Tämä alentaa puolestaan kynnystä osallistua jatkossa Att:n järjestämiin urakkatarjouskilpailuihin ja kaupungin tontinluovutuskilpailuihin. Lisäksi uusien Hitas-rakennuttajien saaminen Helsinkiin on hyvin toivottavaa vanhojen perinteisten Hitas-rakennuttajien keskittyessä nykyisellään pääasiassa muuhun asuntotuotantoon.

Myös uusille rakennusliikkeille ja rakennuttajille varattavaksi esitettävät tontit tullaan varaamaan pääasiassa säänneltyyn tuotantoon. Varausestityksen valmistelussa uusien toimijoiden osalta kiinnitetään erityistä huomiota varauksensaajan kykyyn ja resursseihin hankkeen toteuttamiseksi.

Helsingin kaupungin asuntokannasta noin 86 % sijoittuu kerrostaloihin ja vain noin 14 % pientaloihin. Suhdeluvun ei odoteta muuttuvan tulevaisuudessa. Kaupungin kilpailukyvyyn kannalta on tärkeää, että kaupunki huolehtii osaltaan kerrostaloasumisen ja -rakentamisen houkuttelevuudesta ja kehittämisestä. Varausestityksen valmistelussa painotetaan yleensä kehittämishankkeita, vaikka tällä varauskierroksella ei yhtään puollon saanutta hanketta ollutkaan mukana.

Hakemukset, jotka eivät anna aihetta toimenpiteisiin

Kaikille hakijoille ei hakemusten suuresta määrästä johtuen voida tällä varauskierroksella esittää varauksia. Samasta syystä ovat varattavat hankekokonaisuudet pääsääntöisesti varsin pieniä verrattuna hake-

muksissa esitettyyn. Tällä tavoin on pyritty osoittamaan tontteja mahdollisimman monelle eri hakijalle.

AM-ohjelman seurantaraportit vuosilta 2017-2018 ovat osoittaneet, että erityisesti säännellyn asuntotuotannon osuutta tulisi painottaa varauksia tehtäessä. Tästä syystä on varausesityksen valmistelussa pääpaino ollut kohtuuhintaisessa säännellyssä tuotannossa. Kaupunki varaa tontinvarauksissa noudatetun käytännön mukaan hakemusten perusteella tontteja sääntelemättömään omistus- tai vuokra-asuntotuotantoon vain poikkeustapauksissa. Hakemukset, joissa esitettiin tontin varaamista sääntelemättömään tuotantoon, eivät siten pääsääntöisesti antaneet aihetta tontinvarauksen esittämiseen.

Kaupungin kannalta on tärkeää varmistua siitä, että tontinvaraajalla on riittävä kyky sekä riittävät taloudelliset edellytykset ja muut resurssit usein hyvinkin vaativan rakennushankkeen toteuttamiseksi ilman viivytystä. Tämä korostuu erityisesti vaativilla kantakaupungin läheisyyteen sijoittuvilla alueilla, jossa tontin rakentamisen viivästyminen saattaa vaikuttaa myös muiden tonttien rakentamiseen. Osa hakijoista ei ole esittänyt riittävää tai uskottavaa selvitystä kyvystään ja resursseistaan hakemuksessa esitetyn hankkeen toteuttamiseksi. Samasta syystä tontteja ei esitetä varattavaksi yksityishenkilöille.

Lista hakijoista, joiden hakemusten perusteella ei esitetä tontinvarauksia ja jotka eivät anna aihetta toimenpiteisiin on liitteenä 5.

Att:lle esitettävät varaukset

AM-ohjelman täytäntöönpanoa koskevan päätöksen mukaan aiempien kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimen tulee huolehtia kaupungin oman asuntotuotannon toteuttamisedellytyksistä.

Tontit-yksikkö on kartoittanut Att:n kanssa sen tuotantoon soveltuvat asuntotontit. Tontinvarauksista on valmistelun yhteydessä neuvoteltu Att:n, kaupunginkanslian aluerakentamisprojektien ja asunto-ohjelma- tiimin sekä asemakaavoituksen alueprojektien kanssa.

Att:n tuotantotavoitteet huomioiden Att:n suhteellinen osuus tontinvarauksista tulisi olla noin 35 % kaikista varauksista. Att:lla on nykyisellään voimassa olevia tontinvarauksia suhteellisesti vähemmän (26 %) kuin muilla varaajilla, mutta asuntomäärin tarkasteltuna tilanne on hyvä. Att:n tuotantotavoitteiden saavuttaminen edellyttää, että Att:n tonttivaranto on turvattu myös pidemmällä aikavälillä. Se mahdollistaa toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun ja resursoinnin. Nyt varattavien tonttien on arvioitu olevan rakentamiskelpoisia jo varausaikana. Lähivuosina toteutettavissa oleviin tontteihin on kiinnitetty erityistä huomiota, sillä Att on ilmoittanut sillä olevan tarvetta juuri lähivuosina rakennettavien

asuntojen määrän lisäämiseen. Uusien varausten kohdentaminen Att:lle on siten perusteltua.

Att:n tuotantotavoitteiden tukemiseksi Att:lle esitetään nyt lisävarauksia yhteensä noin 460 asunnon rakentamista varten, eli noin 37 000 km². Varattava määrä ei vastaa Att:n tuotantotavoitteiden mukaista vuosituotantoa. Kuluvana vuonna tullaan kuitenkin järjestämään toinen tontinvarauskierros, jossa Att:lle tullaan varmistamaan riittävä määrä lisävarauksia. Lisäksi vuoden 2018 marraskuussa eli edellisellä tontinvarauskierroksella varattiin Att:lle tavallista suurempi määrä tontteja. Att:lle esitettävistä varauksista kohdistuu 78 % valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon ja noin 22 % välimuodon tuotantoon.

Att:lle varattavaksi esitettävien tonttien sijainti- ja tonttikartat ovat liitteenä 6.

Kilpailuilla ja/tai erillisillä tonttihauilla varattavaksi esitettävät tontit

Edellä esitettyjen hakemusten perusteella tehtävien ja Att:lle esitettävien tontinvarausten lisäksi esitetään varattavaksi tontteja luovutettavaksi erillisillä kilpailuilla ja/tai tonttihauilla (ilmoittautumis- ja neuvottelumenettely) yhteensä noin 900 asuntoa vastaava määrä, eli noin 74 700 k-m². Tontit sijoittuvat Länsisataman, Koskelan, Kruunuvuorenrannan Stansvikinkallion, Kuninkaantammen ja Verkkosaaren pohjoisosan alueille.

Uusien maapoliittisten linjausten (kaupunginhallitus 1.4.2019, 220 §) mukaisesti tonttien pääasiallinen luovutustapa on vuokraus. Näin ollen tällä varauskierroksella hintakilpailuja varten varattavat tontit tullaan lähtökohtaisesti kilpailuttamaan kynnysrahamenetelmää käyttäen, jossa kilpailun ratkaisuperusteena on pääsääntöisesti kilpailussa etukäteen tarjouspyynnössä määritetyn maanvuokran lisäksi kertasuoritusena maksettava maanvuokran lisäosuus ja luovuttamaan vuokraamalla.

Kaupunkiympäristölautakunta oikeutetaan päättämään tonttien tarkemmista varausehdoista sekä järjestämään ja ratkaisemaan kilpailut ja/tai tonttihaut.

Kilpailuihin ja muihin tontinluovutusmenettelyihin varattavaksi esitettävien tonttien sijainti- ja tonttikartat ovat liitteenä 7.

Tontti- ja hankekohtaiset perustelut

Edellä esitettyjä tontinvarausesityksen yleisiä perusteluja täydentävät tontti- ja hankekohtaiset perustelut on esitetty liitteenä 8 olevassa perustelumuihistiossa.

Keskeiset varausehdot

Tontinvarauksissa esitetään noudatettavaksi liitteen 2 mukaisen tontinvarausmuistion (ja sen liitteiden) tonttikohtaisia ehtoja sekä tontinvarauksissa tavanomaisesti noudatettavia yleisiä varausehtoja. Kaupunkiympäristölautakunta päättäisi erikseen erillisillä kilpailuilla ja tonttihauilla luovutettavien tonttien varausehdoista kilpailuohjelmien hyväksymisen sekä tonttien varaamisen yhteydessä.

Varausehtoihin on sisällytetty harmaan talouden torjuntaa koskevat ehdot sekä ehdot, jotka velvoittavat tontinvaraajaa aktiivisesti edistämään tontin suunnittelua ja rakentamista. Kaupungille varataan seuraamuksetta oikeus määrätä varaus päätymään kesken varausajan, jos on ilmeistä, ettei tontin rakentamista aloiteta varausaikana ja viivästys johtuu varauksensaajasta. Ehtojen mukaan varauksensaajalla on varauspäätöksen nojalla myös oikeus suorittaa maaperätutkimuksia. Tutkimusten tekemiseen liittyy kuitenkin ilmoitusvelvollisuus. Varauksiin esitetään sisällytettäväksi omistusasuntotuotannon osalta perheasuntojen toteuttamista koskevat AM-ohjelman mukaiset ehdot.

Tontinvarausehtoihin esitetään sisällytettäväksi aikaisempien varausesitysten tapaan rakentamisen energiatehokkuutta koskevat ehdot. AM-ohjelmassa linjattujen tavoitteiden mukaisesti Helsingissä asuntorakentamisen energiatehokkuusvaatimukset ovat olleet hieman tiukemmat kuin voimassa oleva lainsäädäntö on edellyttänyt, joten varausesityksessä on lähdetty siitä, että kaupunki edellyttää nytkin kerrostalotuotannossa tiukennettuja vaatimuksia. Varausesityksen mukaan rakennuksen tulee täyttää vähintään B2018 energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset siten, että E-luku alittaa tason 80 kWhE/(m²vuosi), kun sen voimassa olevien määräysten mukaan tulisi alittaa taso 90 kWhE/(m²vuosi).

Lisäksi Jätkäsaaren, Kalasataman ja Kruunuvuorenrannan alueilla esitetään noudatettavaksi alueellisia varausehtoja, jotka koskevat mm. tonttien pysäköintijärjestelyitä, alueellisiin palveluyhtiöihin liittymistä sekä suunnittelun ja rakentamisen ohjausta. Jätkäsaaren ja Kruunuvuorenrannan alueen tontinvaraukset tulisivat voimaan vasta, kun tontinvaraaja on allekirjoittanut alueellisten varausehtojen sisältämän sitoumuksen.

Tontinvarausesityksen vaikutus tontinvarauskantaan

Nyt käsiteltävien tontinvarausten jälkeen kaupungilla olisi varattuna tontteja yhteensä noin 25 200 asunnon rakentamista varten, eli noin 1,91 milj. k-m². Varauskanta mahdollistaisi tällöin lähes kuuden vuoden tuotantotavoitteiden mukaisen asuntotuotannon (4 320 as/vuosi) ja asuntoja noin 48 000 asukkaalle.

Tontinvarausesitys tasapainottaa nykyisen tontinvarauskannan rahoitus- ja hallintamuotojakaumaa. Asuntomäärien mukaan laskettuna varausesityksen jälkeen varauskannasta noin 22 % olisi varattu valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon, 32 % välimuodon asuntotuotantoon ja noin 46 % sääntelemättömään asuntotuotantoon.

Varausesityksen jälkeen kaupungilla olisi varattuna tontteja opiskelija- ja nuorisoasuntotuotantoon noin 1 300 asunnon rakentamista varten. Vuosittainen tuotantotavoite on AM-ohjelman mukaisesti 300 opiskelija-asuntoa ja 100 nuorisoasuntoa. Rakenteilla on tällä hetkellä noin 500 opiskelija- ja nuorisoasuntoa.

Att:lle olisi varattuna tontteja noin 6 460 asunnon rakentamista varten, mikä vastaa laskennallisesti yli 4 vuoden Att:n tuotantotavoitteiden mukaista tuotantoa. Att:n suhteellinen osuus kaikista tontinvarauksista on varausesityksen mukaisten varausten jälkeen noin 26 %. Valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon osuus kaikista Att:n tontinvarauksista on noin 49 %, mikä vastaa hyvin tavoitetasoa (50 %).

Tontinvarausesityksen vaikutus tontinvarauskantaan kaupungin tasolla, Att:n tontinvarauksiin sekä keskeisillä projektialueilla on esitetty liitteenä 11 olevissa taulukoissa.

Yhteenveto

Yhteenvetona voidaan todeta, että varausesityksen mukainen tontinvarauskanta noudattaa varsin hyvin asetettuja tavoitteita niin määrällisten tavoitteiden kuin rahoitus- ja hallintamuotojakaumankin suhteen. Tontinvarauksista iso osa kohdistuu kuitenkin erilaisiin kilpailuihin sekä erillisiin tonttihakuihin, joiden järjestämiseen tulee jatkossa osoittaa riittävät resurssit. Lisäksi Att:lle tulee huolehtia riittävä määrä tontinvarauksia seuraavilla varauskierröksillä.

Tulevien vuosien asemakaavoituksessa ja varauksia valmisteltaessa tulee edelleen huolehtia, että valtion tukemalle asuntotuotannolle luodaan riittävät edellytykset. Lisäksi tulee huolehtia siitä, että sääntelemättömälle asuntotuotannolle luodaan tontinvarauksin riittävät edellytykset erityisesti Jätkäsaarella, jossa varauksissa on painotettu tähän saakka säänneltyä kohtuuhintaista tuotantoa.

Lopuksi

Varattavaksi esitettävät tontit mahdollistavat laskennallisesti noin puolen vuoden tuotantotavoitteiden mukaisen asuntotuotannon ja asuntoja 4 230 asukkaalle. Toisaalta on kuitenkin syytä huomata, ettei osaa tonteista todennäköisesti saada rakentamiskelpoiseksi seuraavan kahden vuoden kuluessa ja varauksia jouduttaneen jatkamaan.

Seuraavan kerran uusia tontinvarauksia tullaan esittämään kaupunginhallitukselle arvion mukaan vuoden 2019 loppupuolella. Tällöin varattavaksi tulee todennäköisesti tontteja edelleen ainakin Jätkäsaaren, Kruunuvuorenrannan, Kalasataman sekä Honkasuon ja Kuninkaan-tammen alueilta. Näiden varausten yhteydessä tulee huolehtia siitä, että tontteja varataan riittävästi myös sääntelemättömään asuntotuotantoon. Edellä mainituilla alueilla on tähän hyvät edellytykset. Lisäksi Att:lle tulee jatkossa pyrkiä löytämään uusia tontteja erityisesti valtion tukemaan vuokra-asuntotuotantoon.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Yhteenvetotaulukko tontinvarausesityksestä
- 2 Tontinvarausmuistio 16.4.2019 päivitetty Kylk:n päätöksen 7.5.2019 mukaiseksi
- 3 Yhteenvetokartta tontinvarausesityksestä
- 4 Sijainti- ja tonttikartat (yksityiset)
- 5 Hakijat, joiden hakemuksen perusteella ei esitetä varausta
- 6 Sijainti- ja tonttikartat (Att)
- 7 Sijainti- ja tonttikartat (kilpailut)
- 8 Perustelumuistio 16.4.2019
- 9 Lyhyt katsaus asuntotonttien varaustilanteeseen
- 10 Varausesityksen kokonaisuus kaaviona esitettynä
- 11 Tontinvarausesityksen vaikutus tontinvarauskantaan kaaviona esitettynä

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Hakijat

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5
Liite 6

03.06.2019

Asia/8

Liite 7
Liite 8
Liite 9
Liite 10
Liite 11

Tiedoksi

Kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 07.05.2019 § 243

HEL 2019-000988 T 10 01 01 00

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle liitteenä 1 olevan taulukon mukaisten tonttien varaamista asuntohankkeiden suunnittelua ja erillisiä tonttihakuja tai tonttikilpailuja varten liitteestä 2 ilmeneville tahoille liitteen 2 ja sen alaliitteistä ilmenevin ehdoin 31.12.2021 saakka.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti lisäksi, että kaupunginhallitus oikeuttaa kaupunkiympäristölautakunnan järjestämään edellä mainitut erilliset tonttihaut ja kilpailut, päättämään niiden ehdoista sekä valitsemaan niiden perusteella tonteille varaajat ja toteuttajat.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti lopuksi, että kaupunginhallitus toteaa, etteivät liitteen 5 luettelosta ilmenevien hakijoiden hakemukset anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Käsittely

07.05.2019 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli tiimipäällikkö Miia Pasuri. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Silja Hyvärinen: Esityksen liitteenä 2 olevan tontinvarausmuistion osion B ”Tonttien yleiset varausehdot” 4. kohdan toiseksi viimeiseksi ja viimeiseksi kappaleeksi lisätään seuraava teksti:

Helsingin kaupunki kannustaa varaajia tonttien suunnittelussa ja toteutuksessa A2018 -energiatehokkuustasoon sekä muutoinkin kulloinkin voimassa olevaa viranomais määräysten tasoa korkeampaan energiatehokkuuteen sekä toteuttamaan hankkeissa asuntorakentamisen hiili-

neutraalisuutta edistäviä ratkaisuja. Varauksensaaja on velvollinen viimeistään ennen rakennusluvan hakemista tontin lyhytaikaisen vuokraamisen yhteydessä esittämään selvityksen rakennettavan rakennuksen energiatehokkuudesta sekä mahdollisista muista hiilineutraalisuutta edistävästä ratkaisusta. Mikäli varauksensaajan hankkeen todetaan mainittujen selvitysten perusteella edistävän merkittäväällä ja kunnianhimoisella tavalla rakentamisen energiatehokkuutta sekä kaupungin hiilineutraalisuutta koskevia tavoitteita, voidaan tämä ottaa tulevien yleisten asuntotonttihakujen valmistelussa huomioon yhtenä tontinvarausta puoltavana tekijänä.

Laatu- ja hintakilpailuun varattavien kerrostalotonttien osalta rakennusten tulee edellä mainitusta riippumatta täyttää vähintään A2018 -energiatehokkuusluokalle asetetut vaatimukset, ellei perustellusta syystä toisin päätetä.

Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esittelijän muutetun ehdotuksen.

16.04.2019 Pöydälle

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Miia Pasuri, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 34439
mii.pasuri(a)hel.fi

Pirjo-Liina Koivusaari, johtava tonttiasiamies, puhelin: 310 38800
pirjo-liina.koivusaari(a)hel.fi

Petra Santos, kiinteistöasiamies, puhelin: 09 310 31897
petra.santos(a)hel.fi

03.06.2019

Asia/9

§ 419

Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat

HEL 2019-005342 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan rakentamisen ja ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonaishinta on yhteensä 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 16.5.2019
- 2 Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan hankesuunnitelma
- 3 Atlantinkatu ja Länsiterminaali sähköistyksen hankesuunnitelma
- 4 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankkeen tarpeellisuus

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2009 § 143 Jätkäsaaren raitiotieverkon perustamissuunnitelman. Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 16.8.2016 § 324 Atlantinkadun katusuunnitelmat ja 16.8.2016 § 325 Atlantinsillan katusuunnitelmat.

Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitiotien rakentaminen täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa vastaamaan kehittyvän asuin-, työpaikka- sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Raitiotieverkosto täydentyy HSL:n hallituksen 10.2.2015 hyväksymän Helsingin kantakaupungin raitiotieliikenteen linjastosuunnitelman mukaisesti.

Raitiotie kasvattaa joukkoliikenteen osuutta liikenteestä kokonaismatkustajamäärällä mitattuna. Hankkeen toteuttamisen myötä raitiolinjasto laajenee Jätkäsaassa. Linjat 7, 8 ja 9 saavat uudet päätepysäkit, kun hankkeen viimeinen vaihe on toteutettu.

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää 16.5.2019 § 88 hyväksyttäväksi Atlantinkatu ja Länsisatama -raitioradan rakentamisen ja raitioradan ratasähkötöiden hankesuunnitelmat siten, että hankkeiden kokonais hinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt sekä lisä- ja muu- tostyöt on 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys on liitteenä 1. Hankesuunni- telmat ovat liitteinä 2 ja 3. Piirustus on liitteenä 4.

Hankkeen sisällöstä

Atlantinkadun ja Länsisataman raitioratahanke toteutetaan kolmessa vaiheessa alueen muiden rakennushankkeiden etenemisen mukaan. Ensimmäisessä vaiheessa rakennetaan raitiorata Atlantinkadulle. Ra- kennettava osuus rajoittuu pohjoispäässä Länsisatamankatuun ja ete- lässä Tyynenmerenkatuun. Toisessa ja kolmannessa vaiheessa toteu- tetaan kääntöympyrät Jätkäsaaren Bunkkerin tuntumaan sekä Atlantin- kadun varteen Tahitinkadun kohdalla. Nyt käsittelyssä olevat hanke- suunnitelmat koskevat koko hanketta.

Raitiotiekaistat rakennetaan Atlantinkadun keskelle ja pääosin korotet- tuna muusta liikenteestä. Atlantinkadun rataosuuden yhdistämiseksi nykyiseen rataverkkoon tehdään rataosuus ja vaihdejärjestelyjä Länsi- satamankadulla. Jätkäsaaren alueella olevat kaksi väliaikaista raitiotien kääntösilmukkaa säilyvät käytössä, kunnes ne voidaan hankkeen toi- sen ja kolmannen vaiheen toteutuksien myötä purkaa.

Radan lisäksi toteutetaan tarvittavat sähköistystyöt.

Tarkempi selostus hankkeista on liitteinä olevissa hankesuunnitelmis- sa.

Kustannukset ja rahoitus

Ratatöiden kokonaiskustannukset ovat 8,13 milj. euroa, joka sisältää rakennusurakan kustannusten lisäksi rataan liittyviä erillishankintoja sekä suunnittelun ja projektin kustannuksia. Ratasähkötöiden koko- naiskustannukset ovat 1,69 milj. euroa, joka koostuu pääosin hankitta- vista materiaaleista ja osista sekä niiden asennustöistä, suunnittelun ja projektin kustannuksista ja hankevarauksesta.

Hankkeesta (ratatyö ja sähköistys) aiheutuu 35 vuoden poistoajoilla käyttötalousvaikutuksia noin 0,28 milj. euroa vuodessa. Tarkempi selvitys kustannuksista ja käyttötalousvaikutuksista on liikenneliikelaitoksen esityksessä ja hankesuunnitelmissa.

Raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty vuonna 2019 noin 18 000 euroa. Raitioradan ja ratasähkötöiden hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 talousarvion investointisuunnitelmaan vuosille 2019-2020 budjetoitu yhteensä 1,91 milj. euroa, josta arvion mukaan tulee toteutumaan noin 1,15 milj. euroa. Vuosien 2020-2021 osalta hankkeen rahoitus otetaan huomioon laadittavassa talousarviossa.

Aikataulu

Hankkeen ensimmäisen vaiheen maanrakennustyöt käynnistyvät alkukesästä 2019. Bunkkerin edustan kääntöpaikka rakennetaan arviolta vuonna 2022 ja kääntöympyrä Atlantinkadun varteen arviolta vuonna 2023.

Raitioradan rakentaminen ja katusuunnitelmien mukaiset katurakennustyöt on ohjelmoitu toteutettavaksi osin yhteisenä kunnallisteknisenä (YKT) hankkeena. HKL on yksi YKT -hankkeen osapuolista.

Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata. Liikennöinnin on suunniteltu alkavan Atlantinkadun osuudella vuosien 2012-2022 vaihteessa. Bunkkerin kääntöpaikka otetaan käyttöön vuonna 2022 ja Atlantinkadun kääntöpaikka vuonna 2023.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteelle jäävät melko pieniksi. Suurimmat vaikutukset ovat vuoden 2020 loppupuolella, kun Atlantinkadun rataosuus yhdistetään Saukonpaaden ja Tyynenmerenkadun päissä osaksi rataverkkoa. Tällöin joudutaan raiteiden yhdistämisen ja uusien vaihteiden asentamisen ajaksi rajoittamaan raitioliikennettä kyseisillä rataosuuksilla. Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa liikennöintiä rajoitetaan uusien päätepyssäkkien rakentamisen aikana.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 2 momentin 2 kohdan mukaan ellei toimivalta ole muutoin säädetty tai määrätty, liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä. Kaupunginhallitus on 21.5.2019 § 364 hyväksynyt katu-, liikenneväylä-, rata- ja puistohankkeiden käsittelyohjeet, joiden mukaan kaupunginhallitus hyväksyy kustannusarvioltaan 5-10 milj. euron hankkeita koskevat hankesuunnitelmat.

03.06.2019

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Kristiina Matikainen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36035
kristiina.matikainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liikenneliikelaitoksen johtokunnan esitys 16.5.2019
- 2 Atlantinkatu ja Länsiterminaali -raitioradan hankesuunnitelma
- 3 Atlantinkatu ja Länsiterminaali sähköistyksen hankesuunnitelma
- 4 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Tiedoksi

HKL

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 16.05.2019 § 88

HEL 2019-005342 T 08 00 02

Päätös

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esitti kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 15.4.2019 ja
- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien ratasähköitöiden hankesuunnitelman 15.4.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 393637
otto.kyrklund(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

03.06.2019

Asia/9

Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 420

Valtuutettu Eva Biaudetin toivomusponsi pilottihankkeesta kaupungin samanarvoisten työtehtävien perusteettomien palkkaerojen tasaamiseksi naisten ja miesten välillä

HEL 2018-007315 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Marcus Rantalan ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi
Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 20.6.2018 hyväksymän toivomusponnen (Eva Biaudet) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Hyväksyessään arviointikertomuksen 20.6.2018 kaupunginvaltuusto edellytti hyväksymässään toivomusponnessa, että kaupunki selvittää, miten voidaan toteuttaa pilottihanke kaupungin samanarvoisten työtehtävien arvioimiseksi, jotta nais- ja miesvaltaisten töiden perusteettomia palkkaeroja voidaan tasata Islannin samapalkkaisuutta koskevan lainsäädännön mallin mukaisesti.

Ponnessa viitattiin Islannin malliin, jossa edellytetään samapalkkaisuutta sukupuolesta riippumatta yhtä vaativasta työstä. Yritysten pitää Islannissa todistaa, että samapalkkaisuus toteutuu.

Suomessa sukupuoleen perustuva syrjintä on kielletty laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (jatkossa ”tasa-arvolaki”). Tasa-arvolaisissa on säädetty, että kiellettyä syrjintää on mm. se, että palkka- tai muita palvelussuhteen ehtoja sovellettaisiin siten, että työntekijä tai työntekijät joutuisivat sukupuolen perusteella epäedullisempaan asemaan kuin yksi tai useampi muu työnantajan palveluksessa samassa tai samanarvoisessa työssä oleva työntekijä.

Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee lisäksi tasa-arvolaisissa säädetyn mukaisesti laatia vähintään joka toinen vuosi erityisesti palkkausta ja muita palvelussuhteen ehtoja koskeva tasa-arvosuunnitelma sisältäen palkkakartoituksen. Tasa-arvolain mukaisella palkkakartoituksella (6 b §) selvitetään, ettei saman työnantajan palveluksessa olevien samaa tai samanarvoista työtä tekevien naisten ja miesten välillä ole perusteettomia palkkaeroja. Helsingissä seurataan palkkatasa-arvon toteutumista lain edellyttämällä tavalla ja puututaan tilanteisiin, joissa mahdollisia epäkohtia ilmenee.

Lisäksi Työsopimuslaissa (2 luku 2 §) todetaan, että työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Helsingin kaupunki noudattaa valtakunnallisia virka- ja työehtosopimuksia, joiden puitteissa palkat määritellään tehtävien vaativuusarviointeihin perustuen. Tehtävien vaativuudet arvioidaan aina tehtävään, ei henkilöön perustuen, mikä tukee henkilöstön tasa-arvoista kohtelua samoissa tai yhtä vaativissa tehtävissä.

Edellä mainittuun lainsäädäntöön ja työehtosopimusten velvoitteisiin perustuen voidaan todeta, että kunta-alalla ja siten Helsingissä toteutetaan tasa-arvoista palkkapolitiikkaa pääosin samoin edellytyksin kuin ponnassa mainitussa Islannin mallissa.

Lisäksi Helsinki on painottanut vuoden 2019 palkkaratkaisuissaan naisvaltaisten alojen palkkakehitystä. Helsinki on suunnannut vuoden 2019 järjestelyeriä ja vuoden 2019 aikana toteutettavan palkkakehityssuunnitelman mukaisia palkankorotuksia erityisesti lastentarhanopettajille, lastenhoitajille, perhepäivähoitajille, varhaiskasvatuksen esimiehille sekä kotihoidon ja sosiaalityön erilaisiin tehtäviin.

Edellä todettuun viitaten toivomusponnessa ehdotettua pilottihanketta ei ole tarpeen toteuttaa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite
PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite
Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI0680001200062637
Alv.nro
FI02012566

Asta Enroos, va. henkilöstöjohtaja, puhelin: 310 36420
asta.enroos(a)hel.fi

Juha Rosvall, työmarkkina-asiantuntija, puhelin: 310 29143
juha.rosvall(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

§ 421

Valtuutettu Mai Kivelän toivomusponsi kaupungin ruokapalveluiden ruokalistan ilmastokuormituksen ja ruokahävikin vähentämisestä

HEL 2018-007089 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle siten, että se käsitellään samassa yhteydessä kuin valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä, jonka valtuusto palautti uudelleen valmisteltavaksi 13.2.2019.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta panna asian pöydälle siten, että se käsitellään samassa yhteydessä kuin valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä, jonka valtuusto palautti uudelleen valmisteltavaksi 13.2.2019.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi
Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi
Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi
Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi valtuutettu Mai Kivelän toivomusponnen johdosta tehdyn selvityksen sekä toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle ja muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Katsoessaan valtuutettu Mai Kivelän aloitteen kaupungin ateriatarjonnan muuttamisesta kasvispainotteisemmaksi loppuun käsitellyksi 13.6.2018 kaupunginvaltuusto edellytti selvitystä kaupungin ruokapalveluiden ruokalistan ilmastokuormituksen ja ruokahävikin vähentämismahdollisuuksista.

[Kaupunginvaltuuston päätös 13.6.2018](#)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava toivomusponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua sen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Helsingin kaupunkikonsernissa merkittävimmät toimijat toivomusponnen näkökulmasta ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, Palvelukeskus Helsinki ja Palmia Oy.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1 Ruokalistasuunnittelu ja raaka-aineet ympäristöystävällisyys huomioiden

Päiväkoti, koulu- ja opiskelijaruokailun suunnittelua ja toteutusta ohjaavat ravitsemus- ja ruokailusuositukset. Ruokalistassa, joka on suunniteltu suositusten mukaisesti, on jo lähtökohtaisesti huomioitu ruoan ympäristökuormituksen vähentäminen.

Palvelukuvauksia on kehitetty viime vuosina myös ilmastoystävällisyyden näkökulmasta. Ruokalistat käydään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ruokapalveluasiantuntijoiden sekä palveluntuottajien suunnittelijoiden kanssa läpi ruokalistapalaverissa ja maistatustilaisuuksissa, joissa varmistetaan ruokien maku ja laatu, ruokalistojen kokonaisuuden sopivuus asiakasryhmille sekä muut toteutettavat kehittämistoimenpiteet, kuten ympäristöasioiden ja asiakaspalautteiden huomioiminen.

Aterioissa on monipuolisesti viljavalmisteita, perunaa, juureksia, vihanneksia, hedelmiä ja marjoja ja kohtuullisesti liha- ja maitotuotteita. Toimialalla halutaan mahdollistaa kasvisruokien ja tuorekasvien monipuolinen ja lisääntyvä käyttö. Ilmastokuormitusta vähennetään ruokalistasuunnittelussa myös vaihtamalla punaista lihaa broileriin tai kalaan.

Ruokalistasuunnittelussa noudatetaan ravitsemussuositusten antamia ohjeita punaisen lihan, jauhelihan, siipikarjan, kalan, lihavalmisteiden ja kasviperäisten proteiininlähteiden esiintymistiheydestä ruokalistalla. Kalalajeja käytetään vaihdellen ja niiden käytössä huomioidaan WWF:n kalaoppaan suositukset. Suosimme myös suomalaisia järvikaloja esimerkiksi silakkaa, haukea, muikkua, kuhaa, ahventa ja siikaa. Palko-

kasveja ja muita kasviperäisiä proteiinin lähteitä käytetään vaihdellen ja soijaa on korvattu herneiden tai papujen käytöllä. Kasvisruokien lisäämisen tarvetta arvioidaan ruokalistasuunnittelussa kasvisruoan moneksi kasvaessa ja asiakaskyselyissä saatujen toiveiden mukaisesti, kuitenkin huomioiden asiakasryhmäkohtaiset tarpeet ja mieltymykset.

2 Hävikin vähentäminen

Palvelukuvauksissa on vaadittu, että palvelua tuotetaan kestävästi kehityksen, Helsingin kaupungin periaatteiden ja voimassa olevien viranomaishojjeiden ja lakien mukaan. Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentäminen, lajittelu ja kierrättäminen kuuluvat palveluntuottajien perustoimintaan. Palveluntuottajien tulee pyrkiä toiminnassaan mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin (keittiö-, jakelu- ja lautashävikki). Ylijäävää ruokaa voidaan osittain myös tarjota seuraavana päivänä ruokalistan mukaisten ruokien rinnalla.

Toimipaikoissa järjestetään kampanjoita ravintolan biojättemäärien ja lautashävikin vähentämiseksi. Toimiala toivoo palveluntuottajien toteuttavan vuosittain hävikkiviikon, jolloin ruokasaleissa on esillä ruokahävikkiin liittyvää somistemateriaalia. Tarkoituksena on lisätä tietoisuutta asiasta. Lapset oppivat näin havainnoimaan oman toimintansa vaikutuksia ja arvostamaan ruokaa.

Palveluntuottaja vastaa valmistetun ruoan tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan jälkikäsittelystä ja myynti- ja jakelutoiminnasta sekä niihin liittyvistä kustannuksista, käytännön toimenpiteistä ja turvallisuudesta. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti palveluntuottajien pilottiprojekteihin, joissa pohditaan ratkaisuja ylijäävän ruoan myymiseen tai toimittamiseen eteenpäin. Ylijäämäruoan myynnistä tai jakelusta ei saa kuitenkaan aiheutua turvallisuusriskiä tai haittaa toimipaikkojen toiminnalle, oppilaille tai muulle henkilökunnalle.

Sosiaali- ja terveystoimiala

1 Ruokalistasuunnittelu ja raaka-aineet ympäristöystävällisyys huomioiden

Sosiaali- ja terveystoimialan ruokalistojen suunnittelua ja toteutusta ohjaavat muun muassa seuraavat kansalliset ravitsemus- ja ruokailusuositukset: Ravitsemushoito, suositus sairaaloihin, terveyskeskuksiin, palvelu- ja hoitokoteihin sekä kuntoutuskeskuksiin 2010, Ravitsemussuositukset ikääntyneille 2010 sekä Terveyttä ruoasta, suomalaiset ravitsemussuositukset 2014. Ruoan ilmastovaikutuksia vähennettäessä keskeistä on ruokahävikin pienentäminen, energiatehokkuuden lisääminen sekä kauden mukaisten ja lähialueella tuotettujen raaka-aineiden huomioiminen ruokalistasuunnittelussa ja ruokapalvelujen toteutuksessa. Palvelukeskus Helsingin näiden periaatteiden mukaisesti laa-

timat ruokalistat hyväksytetään sosiaali- ja terveystoimialalla ennen niiden käyttöönottoa. Kilpailutettujen palveluiden tuottajat suunnittelevat ruokalistansa kilpailutuksissa käytettyjen ympäristökriteerien mukaan.

2 Hävikin vähentäminen

Sosiaali- ja terveystoimialan ravitsemushoidon neuvottelukunnan toimintasuunnitelmassa 2018 on yhdeksi tehtäväksi asetettu tähderuuan määrän vähentämisen pohtiminen ja hyötykäyttö. Hävikkiä pyritään vähentämään hyvällä viestinnällä tilaavan yksikön ja ruoan toimittavan keittiön välillä ja asiaan liittyvällä koulutuksella ja ohjeistuksella.

Sosiaali- ja terveystoimialan ruokapalvelutuottajien tulee pyrkiä toiminnassaan mahdollisimman pieneen ruokahävikkiin. Palveluntuottajat vastaavat ruoanvalmistuksesta, tarjoilusta ja mahdollisen ylijäävän ruoan jälkikäsittelystä ja myynti- ja jakelutoiminnasta sekä niihin liittyvistä kustannuksista, käytännön toimenpiteistä ja turvallisuudesta. Sosiaali- ja terveystoimiala suhtautuu myönteisesti ja pyrkii edistämään palveluntuottajien ylijäävän ruoan myyntiä tai sen toimittamista eteenpäin. Myynnistä tai jakelusta ei saa kuitenkaan aiheutua turvallisuusriskiä tai haittaa toimipaikkojen toiminnalle, asukkaille, asiakkaille, potilaille tai henkilökunnalle.

Palvelukeskus Helsinki

Palvelukeskus Helsinki toimii yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset joiden mukaan Palvelukeskus Helsinki tuottajana tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa huomioiden kaupungin, toimialojen ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute, ja asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Ympäristötyötä on ohjannut Palvelukeskuksen ympäristöohjelma ja ympäristösitoumus. Vuodesta 2019 toimintaamme ohjaa vastuullisuusohjelma 2019-2021, jonka yksi osa on ympäristöohjelma. Olemme myös sitoutuneet noudattamaan ympäristölainsäädännön vaatimuksia ja Helsingin kaupungin ympäristöpolitiikan linjauksia. Tämän hetken tärkeimmät ympäristötoimenpiteet liittyvät ilmastomuutoksen hillintään esimerkiksi kestäviä raaka-aineita käyttämällä, ruokahävikkiä ehkäisemällä ja autoilua vähentämällä.

Esimerkiksi vuonna 2018 kilpailutettu ruokapalveluiden logistiikka, johon kuuluvat muun muassa kotiateriakuljetukset, päiväkotij- ja koulu-ruokakuljetukset sekä toimipaikkojen väliset ruokakuljetukset, vähentää

kuljetuksista aiheutuneita päästöjä merkittävästi. Häkäpäästöt vähenevät laskennallisesti 22 %, typenoksidit 67 % ja hiukkaspäästöt 92 % aiempaan kuljetuskalustoon verrattuna. Samalla saadaan jopa 25 % kustannusten säästö verrattuna aikaisempiin sopimuksiin.

Sitoutuminen jatkuvaan ympäristötoimien parantamiseen toi Palvelukeskukselle Ekokompassi-sertifikaatin vuonna 2017. Sertifikaatilla ohjataan Palvelukeskuksen laajaa toimipaikkaverkkoa (noin 600 toimipistettä).

Toimintaamme ohjaavat:

1 Hiilineutraali Helsinki 2015 -toimenpideohjelma 2035

- Lisäämme kasvisruokien ja kasvisten/hedelmien osuutta ruokalistoilla vähentämällä vastaavasti punaista lihaa niiltä osin kuin on mahdollista huomioiden eri asiakassegmenteille laaditut ravitsemussuositukset.
- Vähennämme ruokahävikkiä yhtenäistämällä ruokalistoja pitäen kuitenkin myös huolta siitä, että ruokalistatuotteet ovat maistuvia ja vastaavat eri asiakasryhmiemme toiveita.
- Vähennämme hankintojen ympäristövaikutusta.
- Minimoimme logistiikan ja liikkumisen ympäristövaikutuksia.
- Kehitämme uusia ympäristöystävällisiä toimintamalleja yhdessä sidosryhmien kanssa.
- Lajittelu ja kiertotalouden hyödyntäminen ovat luonnollinen osa toimintaamme.

2 Helsingin ruokakulttuuristrategia (2015-2020)

- Painotamme hankinnoissa vastuullisia, eettisiä ja ympäristöystävällisiä valintoja.
- Valmistamme ja tarjoamme monipuolista, terveellistä, tuoretta, turvallista ja maistuvaa ruokaa.
- Arvostamme ruokaa ja vältämme hävikkiä ja tuhlaamista.
- Teemme vastuullisia, eettisiä ja ympäristöystävällisiä valintoja ja toimimme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.
- Teemme oheiskasvatusyhteistyötä toimialojen kanssa terveellisen, kestävän ja ruokaa arvostavan kulttuurin vahvistamiseksi. Tavoitteen toteuttamiseksi tähtäämme ruokasivistyksen lisäämiseen muun muassa kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa tehtävällä yhteissuunnittelulla ja johdon työpajoilla.

3 Palvelukeskuksen vastuullisuusohjelma 2019-2021

3.1 Ruokahävikin vähentämiseksi:

- Kehitämme sähköistä menekinseurantaa ja hyödynnämme seuranta-tietoja tehokkaammin, ohjeistamme hävikin ehkäisyyn.
- Kokeilemme Urban Food -hankkeessa kehitettävää sovellusta ylijäämäruoan jakoon.
- Kehitämme ylijäämäruoan myyntiä Lunchie-mobiilisovelluksella, (käyttönoton laajentaminen).
- Yhtenäistämme ylijäämäruoan myynnin ohjeistuksia ja tiedotusta/viestintää ruokasalissa.
- Suunnittelemme ja järjestämme hävikkiviikkotapahtumia yhdessä asiakkaan kanssa.

3.2 Kierrätyksen tehostamiseksi:

- Pilotoimme Kierrätyspäivät-toimintatapaa: toimipaikkojen/toimistojen ylimääräiset tavarat käyttöön ja ei-käyttökelpoisten haku pois toimipaikoista Sortti-asetille keskitetysti.
- Kartoitamme toimipisteiden lajittelumahdollisuuksia ja neuvottelemme tarvittaessa lajitteluastioiden lisäämisestä.
- Ohjaamme poistettavan irtaimiston uusiokäyttöön ja ohjeistamme toimintamallin käyttöön.

3.3 Jätteen vähentämiseksi:

- Vähennämme kertakäyttöastioiden käyttöä ja suosimme biohajoavia kertakäyttöasioita.
- Käytämme ympäristövastuullisia siivousmenetelmiä, siivousvälineitä sekä pesu- ja puhdistusaineita.

3.4 Kahden prosentin (2 %) energiasäästökseksi:

- Tarkennamme ja jalkautamme energiasäästösuunnitelman 2019, huomioimme myös laitehankinnat, laitteiden ylläpidon ja toimintatavat kouluissa, päiväkodeissa ja hoitoalan paikoissa.
- Uudistamme energiatehokkuuslomakkeen selkeämmäksi (kuvien käyttö).
- Olemme mukana varmistamassa ruokakuljetusten ympäristö- ja kustannustehokkuutta tilauserien ja toimituskertojen optimoinnilla ja ohjeistamalla vastuullisiin toimintatapoihin.

3.5 Päästöjen vähentäminen kuljetusten optimoinnilla ja etäpalveluita hyödyntämällä:

- Vähennämme päästöjä optimoimalla kuljetukset ja hyödyntämällä etäpalveluja.
- Lisäämme julkisten liikennevälineiden käyttöä, kimpakyytejä ja työmatkaliikuntaa.

3.6 Hankintojen osalta:

- Selkeytämme hankintaohjeistusta tarkentamalla toimipaikkatasoista raaka-ainehankinnan ohjeistusta, annamme ohjeita esimerkiksi sopimustuotteista ja ostomääristä.
- Huomioimme vastuullisuuskriteerit kilpailutuksissa ja liitämme niitä tarjouspyyntöihin, koskien esimerkiksi tuotantotapoja, pakkausmateriaaleja ja -kokoja, päästöjä jne.
- Lisäämme kestävien raaka-aineiden ja tuotteiden käyttöä ja neuvottelemme kasvis- ja kalaruokien lisäämisestä ja punaisen lihan käytön vähentämisestä yhdessä toimialojen kanssa huomioiden voimassa olevat, eri asiakassegmenteille laaditut ravitsemussuositukset.

Palmia Oy

Palmia Oy tuottaa Helsingin kaupungin kiinteistöissä sijaitsevissa henkilöstöravintoloissa ruokapalvelutoimintaa. Tämän lisäksi Palmialla on Helsingin kaupungin kilpailutuksissa voitettuja muutamia muita kohteita. Toimimme tarjouspyyntöasiakirjoissa ruokapalvelujen palveluvauksen ehtojen mukaisesti. Kyseisten kohteiden lisäksi Palmialla on sekä pääkaupunkiseudulla että muualla Etelä-Suomessa toimivia päiväkot-, koulu-, hoiva-, sairaala- ja henkilöstöravintolakohteita.

Palmia Oy toimii yhteistyössä kaupunginkanslian, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa. Toimiala määrittää kilpailutuksissa linjaukset, joiden mukaan Palmia kilpailutuksen voittaneena tuottajana tuottaa palvelut. Ruokalistoja kehitetään yhteistyössä toimialojen kanssa huomioiden kaupungin toimialojen kilpailutuksissa esitetyt vaatimukset ja Palmian strategiset tavoitteet sekä vastuullisuus. Lisäksi huomioidaan eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset. Tärkeässä roolissa on myös asiakkailta sekä kaupunkilaisilta saatu palaute. Asiakastyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti, ja tuloksien perusteella kehitetään ruokapalvelutoimintaa.

Vastuullisuus, ympäristön huomioiminen ja kestävä kehitys

Palmialla on ISO 9001 -standardin mukainen sertifioitu laadunhallintajärjestelmä, joka edellyttää systemaattista toimintaa laadun parantamiseksi, kuten toimivaa asiakaspalautejärjestelmää, toiminnan säännöllistä ulkoista ja sisäistä auditointia ja arvioimista, prosessiajattelua sekä jatkuvaa toiminnan kehittämistä. Laatuasioiden lisäksi myös ympäristö- ja turvallisuusasiat ovat osa toimintajärjestelmäämme.

Tuottamamme palvelut on sertifioitu niin ISO 9001 -laatustandardin kuin ISO 14001 -ympäristöstandardin mukaisesti. Ympäristötyön suuntaviivat on määritelty ympäristösitoumuksessa, jossa Palmia on sitou-

tunut tuottamaan ympäristövastuullisia palveluja ja hallitsemaan ympäristöasiansa määrätietoisella ympäristöjohtamisella. Seuraamme ympäristölainsäädännön muutoksia systemaattisesti lakiseurantapalvelun avulla sekä noudatamme lainsäädäntöä ja muita annettuja säädöksiä.

Avainlippu kertoo suomalaisesta palvelusta

Palmian palvelut tuotetaan Avainlippumerkin alla. Avainlippu on Suomalaisen Työn Liiton merkki, joka kertoo, että palvelu on tuotettu Suomessa ja työllistää Suomessa.

Palmian toiminnan kotimaisuusaste on vaadittujen laskelmien mukaan noin 80 % ja myös muut vaatimukset täyttyvät. Palmia on kokonaan suomalaisessa omistuksessa, ja olemme toimialueellamme merkittävä työllistäjä tarjoamalla työtä noin 1600 henkilölle. Meille on tärkeää, että maksamme veromme Suomeen ja rakennamme siltäkin tavoin suomalaista yhteiskuntaa. Avainlippumerkillä haluamme tuoda palveluidemme suomalaisen alkuperän näkyväksi.

Jotta palveluyritys saa käyttää avainlippua toimintansa yhteydessä, on sen toiminnan kotimaisuusasteen oltava vähintään 50 %. Yrityksellä on lisäksi oltava merkittävä kotimainen omistus, Suomessa toimiva johto ja yrityksen pääkonttorin on sijaittava Suomessa.

Ruokahävikki, jätteiden vähentäminen ja lajittelu

Ruokahävikkiä seurataan Palmian ravintoloissa aktiivisesti. Kunkin ruokapalvelun toimialapäällikön tuloskorttimittarina on hävikin seuranta. Esimerkiksi vuoden 2019 tavoitteena on vähentää hävikkiä 30 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pyrimme vähentämään ruokahävikkiä kaikessa ruokapalvelutoiminnan osissa, toisin sanoen ruokalistan suunnittelussa, hankinnoissa, kuljetuksissa, varastoinnissa, valmistuksessa sekä tarjoilussa.

Järjestimme syksyllä 2018 kaikissa Palmian henkilöstöravintoloissa hävikkiviikon, jolloin viestittiin hävikkiin liittyvistä asioista ja kiinnitettiin erityishuomiota asiakkaiden lautashävikkiin. Pyrimme ennakoimaan ruokailijamääriä mahdollisimman hyvin tekemällä asiakkaiden kanssa yhteistyötä sekä huomioimalla säätilan ja mahdollisten kilpailijoiden ateriatarjoaman. Pehdytyksellä ja ohjeistuksella olemme saaneet pienennettyä ruoan valmistuksen hävikkiä. Asiakaskunnalle korostamme, että ruokaa voi aina hakea lisää.

Teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja lahjoitamme ylijäämäruokaa. Lisäksi myymme linjastoon jäänyttä ruokaa, muun muassa ResQ-sovellutusta toimipaikoissamme hyödyntäen.

ResQ on kuluttajille suunnattu sovellus, jonka avulla voi ostaa ruoka-toimijoiden ylijäämäruokaa edullisesti.

Valitsemme ekologisia pakkausmateriaaleja ja pyrimme minimoimaan kertakäyttöastioiden käytön. Kaikki jätteet lajitellaan ohjeistusten mukaisesti.

Toimintaamme ohjaavat

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelma ja Helsingin ruokakulttuuristrategia (2015-2020) ohjaavat Palmian toimintaa muun muassa seuraavasti: Lisäämme kasvisruokia ruokalistoilla ja pyrimme vähentämään punaisen lihan käyttöä mahdollisuuksien mukaan asiakaskunnan tarpeet ja ravitsemussuositukset huomioiden. Vähennämme ruokahävikkiä ja hankintojen ympäristövaikutusta. Minimoimme myös logistiikan ja liikkumisen ympäristövaikutuksia. Painotamme hankinnossa vastuullisia, eettisiä ja ympäristöystävällisiä valintoja. Valmistamme ja tarjoamme monipuolista, terveellistä, tuoretta, turvallista ja maistuvaa ruokaa. Pyrimme minimoimaan hävikkiä. Teemme vastuullisia, eettisiä ja ympäristöystävällisiä valintoja ja toimimme kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti luoden asiakkaillemme herkullisia ruokailuhetkiä ja sosiaalista yhdessäoloa.

Päätelmä

Kaupunginhallitus toteaa, että kaupungin ruokapalveluiden ruokalistan ilmastokuormituksen ja ruokahävikin vähentämiseksi tehdään tällä hetkellä varsin paljon toimia. Edellä esitetyn mukaisesti pyritään erilaisilla suunnitelmilla ja ohjelmilla entisestään vähentämään ruokapalveluiden ympäristökuormitusta.

Esitys on valmisteltu kaupunginkanslian, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan, Palvelukeskus Helsingin ja Palmia Oy:n yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi
Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi
Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi
Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi

03.06.2019

Asia/11

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Kivelä Mai, toivomusponsi, Kvsto 13.6.2018 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 401

HEL 2018-007089 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Paavo Arhinmäen ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi

Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi

Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi

Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi

Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi

Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

§ 422

Valtuutettu Emma Karin toivomusponsi ruokakulttuuristrategian toteutumisen selvittämisestä

HEL 2018-007088 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle siten, että se käsitellään samassa yhteydessä kuin valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä, jonka valtuusto palautti uudelleen valmisteltavaksi 13.2.2019.

Käsittely

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti Paavo Arhinmäen ehdotuksesta panna asian pöydälle siten, että se käsitellään samassa yhteydessä kuin valtuutettu Atte Harjanteen aloite liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamiseksi vuoteen 2025 mennessä, jonka valtuusto palautti uudelleen valmisteltavaksi 13.2.2019.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi
Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi
Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi
Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee tiedoksi valtuutettu Emma Karin toivomusponnen johdosta tehdyn selvityksen sekä toimittaa selvityksen ponnien ehdottajalle ja muille valtuutetuille.

Esittelijän perustelut

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Katsoessaan valtuutettu Mai Kivelän aloitteen kaupungin ateriatarjonnan muuttamisesta kasvispainotteisemmaksi loppuun käsitellyksi 13.6.2018 kaupunginvaltuusto edellytti selvitystä kaupungin ruokakulttuurin kehittämistoimenpiteiden toteutumisesta.

[Kaupunginvaltuuston päätös 13.6.2018](#)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava toivomusponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua sen hyväksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Helsingin ruokakulttuuristrategiaa on viimeksi käsitelty teknisen palvelun lautakunnan kokouksessa 20.11.2014, § 177. Tällöin ruokakulttuuristrategiaa päivitettiin vuosiksi 2015-2020. Ruokakulttuuristrategian päivitys löytyy linkistä:

[Teknisen palvelun lautakunnan päätös 20.11.2014](#)

[Alkuperäinen ruokakulttuuristrategia](#)

Helsingin kaupunkikonsernissa merkittävimmät toimijat toivomusponnen näkökulmasta ovat kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, Palvelukeskus Helsinki ja Palmia Oy.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

1 Vastuullinen toiminta

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala edellyttää palveluntuottajilta vastuullista toimintaa raaka-ainehankinnoissa ja ruoanvalmistuksessa. Palvelukuvauksissa suositellaan, että ruoka valmistetaan mahdollisimman usein suomalaisista raaka-aineista. Lähiruoka määritellään Suomessa ja suomalaisista raaka-aineista valmistetuksi ruoaksi. Käytetyistä raaka-aineista noin 70–80 % on suomalaisia, lukema on pysynyt viimeisten vuosien aikana samana. Palvelukuvauksissa on kuvattu vuosittain viisipäiväisenä toteutettava luomu- ja lähiruokaviikko. Sesonkien tulee näkyä ruokalistalla etenkin salaattipöydässä ja teema- ja juhlapäivinä. Pääruoka, esimerkiksi kasvispihvi, voidaan myös vaihtaa ruokalistalla toiseen tuotteeseen vuodenajan raaka-aineiden mukaan. Käytettävät raaka-aineet ovat ravitsemussuosittelun mukaisia ja jäljitettävissä. Käytössä ei ole geenimanipuloituja raaka-aineita. Kalavalinnoissa noudatetaan WWF:n kalaoppaan suosituksia.

Päiväkodeissa on tarjolla luomutuotteita perusruokalistan mukaisesti. Päiväkotilasten ruoasta luomun osuus on edelleen noin 14,7 %. Monitoimitaloissa, joissa asiakkaina on sekä päiväkotilapsia että koululaisia,

myös koululaiset voivat juoda luomumaitoa tai -piimää lounaalla ruokajuomana. Ensisijaisena tavoitteena on ollut säilyttää luomuruoan osuus päiväkotiruokailussa. Luomuruoan käytön lisääminen lisääisi päiväkotiruokailun kustannuksia.

Palvelukuvauksissa on vaadittu, että palvelua tuotetaan kestävän kehityksen, Helsingin kaupungin periaatteiden ja voimassaolevien viranomaisohjeiden ja lakien mukaan. Lisäksi on vaadittu, että siivouksessa ja astiahuollossa käytetään ympäristöystävällisiä aineita ja menetelmiä. Jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentäminen, lajittelu ja kierrättäminen sekä energian säästäminen ovat myös tuottajan vastuutehtäviä. Toimipaikoissa järjestetään kampanjoita ravintolan ruokahävikin vähentämiseksi. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti palveluntuottajien pilottiprojekteihin liittyen ylijäävän ruoan myymiseen tai toimittamiseen eteenpäin.

2 Viestintä, tapahtumat ja vuorovaikutus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tehtävänä on turvata lapsille ja nuorille ravitseva ja miellyttävä ruoka ja ruokailutilanne ja tukea näin onnistunutta päiväkotitai koulupäivää. Onnistunut palvelu vaatii hyvää yhteistyötä eri osapuolten välillä. Toiminnassa näkyvät avoimuus, yhdessä tekeminen ja osallistaminen.

Lapset ja nuoret otetaan mukaan kehittämään ruokapalvelua ja vaikuttamaan ruokalistoihin kouluilla järjestettävissä ravintolatoimikunnissa ja makuraadeissa. Ravintolatoimikuntien avulla osallistujat voivat vaikuttaa ruokaan, ruoan esillelaittoon, ruokailutapahtumaan sekä ruokailuympäristön viihtyisyyteen. Päiväkodeissa toteutetaan ruokakasvatuksen tukena Sapere-menetelmää, jossa varhaiskasvatuksen henkilökunta tutustuu lasten kanssa yhdessä elintarvikkeisiin ja ruokaan. Kouluissa opetetaan erilaisten teemojen ja juhlaruokien avulla ruokakulttuuria nykyisten palvelukuvausten mukaisesti vähintään kymmenen kertaa vuodessa.

Asiakaspalautteet ja asiakastyytyväisyyskyselyjen tulokset käsitellään yhdessä tilaajan ja palveluntuottajien kanssa ja ruokalistoja kehitetään niiden pohjalta. Myös päiväkodeissa lapsille toteutetaan asiakastyytyväisyyskysely ensimmäistä kertaa keväällä 2019.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala viestii ruokapalveluihin liittyvästä toiminnastaan sekä ulkoisesti että sisäisesti ja jakaa tietoa avoimesti kuntalaisille, kouluille, ruokapalveluntuottajille, muille sidos- ja asiantuntijaryhmille sekä medialle. Kasvatuksen ja koulutuksen ruokapalveluasiantuntija on aktiivisesti vuorovaikutuksessa toimipisteisiin sekä palveluntuottajiin ruokapalvelun laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi.

Sosiaali- ja terveystoimiala

1 Vastuullinen toiminta

Sosiaali- ja terveystoimiala edellyttää palveluntuottajilta vastuullista toimintaa kaikessa toiminnassa. Käytettävien raaka-aineiden pitää olla ravitsemussuositusten mukaisia ja jäljitettävissä. Jätteiden määrän vähentäminen, lajittelu ja kierrättäminen sekä energian säästäminen ovat tuottajien vastuutehtäviä. Näihin on aktiivisesti pyritty vaikuttamaan koulutuksilla ja henkilöstön osaamisen kehittämisellä.

2 Viestintä, tapahtumat ja vuorovaikutus

Sosiaali- ja terveystoimialan palveluissa terveellisellä ja monipuolisella ravitsemuksella ja ravitsemusohjauksella on erittäin tärkeä merkitys potilaiden ja asukkaiden hyvinvoinnille ja terveydelle. Toimintaa ohjaavat eri toiminta-alueille laaditut asukas-, potilas-, vammaistyön ja kotiatarioiden ruokaoppaat sekä yksiköiden palvelukuvaukset.

Teemoja, kauden juhlia ja muita yhteisiä tapahtumia on kehitetty aktiivisessa yhteistyössä eri palveluntuottajien kanssa. Saadut asiakaspalautteet ja asiakastytyväisyyskyselyjen tulokset käsitellään vuosittain ja tarpeen mukaan yhdessä tilaajan ja palveluntuottajien kanssa. Ruokalista ja toimintaa kehitetään saatujen palautteiden pohjalta.

Sosiaali- ja terveystoimialan ravitsemushoidon neuvottelukunta, asukas- ja potilasruokailun työryhmät, toimialan ja tuottajien ravitsemusterapeutit, ravitsemusasiantuntijat ja ruokapalveluohjaajat ovat aktiivisesti vuorovaikutuksessa toimintayksiköihin sekä palveluntuottajiin ruokapalvelun laadun varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Yksiköille nimettyjen ravitsemusyhdyskuntien ja ravitsemusvastaavien osaamista on vahvistettu erilaisilla koulutuksilla.

Palvelukeskus Helsinki

1 Toimimme vastuullisesti, hankinnat

Kaikki Palvelukeskuksen hankintaprosessit ja kilpailutukset sisältävät ympäristökriteerejä. Hankintatiimi määrittelee optimaaliset hankintakriteerit, jotka ohjaavat tuotteiden kilpailutusta. Tilaamme raaka-aineet sopimustoimittajilta, ja toimipaikat tilaavat määritellyjä sopimustuotteita. Tuotteiden pakkauskoot on mietitty, ja raaka-aineet soveltuvat käytettyihin resepteihin.

Tarjoamme päiväkodeissa luomutuotteita kaupungin päätöksen mukaisesti. Syksystä 2018 alkaen ruokajuomana on ollut luomumaitoa. Tällä hetkellä luomua ovat myös hiutaleet, tofu, jogurtti sekä jälkiruokana tarjotut hedelmät. Päiväkodit ovat Portaattua luomuun -ohjelman tasolla nel-

jä. Kouluissa luomutuotteita tarjotaan syksyisellä lähiruoka- ja luomuvii-
kolla.

2 Toimimme vastuullisesti, suunnittelu ja valmistus

Palvelukeskus seuraa aktiivisesti ruoka- ja elintarviketoimialaa, ruokat-
rendejä ja alan kehitystyötä. Asiakastyytyväisyyskyselyt, pikapalaute ja
kaupungin palautejärjestelmä antavat runsaasti kehitysideoita päivittäi-
sen ruokapalvelun kehittämiseen. Erityisesti kouluruokailussa kehittä-
misimpulsseja tulee myös ruokaraadeilta ja ravintolatoimikunnilta. Hel-
singin nuorisoneuvoston kanssa on aloitettu osallistava yhteistyö, jossa
kuullaan nuoria ruokalistan ja palvelun kehittämisessä, mutta myös
kouluravintolatilan ja kokonaiskokemuksen osalta.

Palvelukeskus tarjoaa ruokapalveluissaan terveyttä edistäviä vaihtoeht-
toja. Suunnittelemme asiakasryhmien ateriat ravitsemussuositusten
mukaisesti (Terveyttä ruoasta, VRN 2014, Syödään ja opitaan yhdessä
-kouluruokasuositus, VRN 2017, Terveyttä ja iloa ruoasta - varhaiskas-
vatuksen ruokailusuositus, VRN 2018), joita kasvatuksellinen vuoro-
keskustelu tukee myös ilmiöoppimisen avulla. Ravitsemusasiantunti-
jamme on ollut mukana suosituksia laatineessa työryhmässä. Suunnit-
telemme ja kehitämme päiväkotien ja koulujen ruokalistat yhteistyössä
kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

Päiväkotien ruokalistalle on lisätty vuoden 2018 alusta yksi kasvisruo-
ka. Päiväkodeissa on näin kaikille lapsille viikoittainen kasvisruokapäi-
vä. Leikkeleiden määrää on vähennetty viime vuosina päiväkotien ruo-
kalistoilla, ja tammikuusta 2018 alkaen osa leikkeleistä on korvattu
kasvislevitteillä.

Tammikuussa 2018 päiväkotien vegaaniruokakokeilu laajeni siten, että
kaikissa päiväkodeissa on mahdollista saada vegaania ruokaa. Kou-
luissa vegaaniruokavaihtoehto on ollut mahdollinen jo vuodesta 2003.

Olemme kehittäneet uusia kalaruokia, joiden raaka-aineena ovat muun
muassa suomalainen lahna, ahven ja särki. Soijaa on korvattu resep-
teissä esimerkiksi härkäpavuilla.

Ravitsemussuositukset ikääntyneille ja ravitsemushoitosuositus ohjaa-
vat sairaaloiden, vanhustenkeskusten ja palvelutalojen ruokapalvelui-
den toteuttamista.

3 Toimimme vastuullisesti, ruokahävikki

Palvelukeskus on jo vuosia kehittänyt toimintatapoja, joilla ruokahävik-
kiä saataisiin vähentämään kaikissa ruokaketjun osissa, toisin sanoen
ruokalistan suunnittelussa, hankinnoissa, kuljetuksissa, varastoinnissa

sekä tarjoilussa. Teemme tiivistä yhteistyötä asiakkaidemme kanssa, jotta saamme tietoa ruokailijamääriin tai -aikoihin vaikuttavista tapahtumista. Kannustamme asiakkaitamme kiinnittämään huomiota ruokahävikkiin muun muassa osallistumalla hävikkiviikkoon tai keskustelemalla hävikistä ravintolatoimikunnissa. Pehdytyksellä ja ohjeistuksella olemme saaneet ruoan valmistuksen ja varastoinnin aiheuttaman ruokahävikin minimoiduksi lähes kokonaan. Suurin ruokahävikki syntyy linjastohävikistä. Myymme toimipaikoissamme ruokailun jälkeen linjastoon jäänyttä ruokaa edullisesti ja kehitämme jatkuvasti uusia tapoja ylijäämäruuan hyödyntämiseksi. Pakkalan tuotantolaitokselta ylijääneet ruokapakkaukset lahjoitetaan seurakunnalle jaettavaksi Myllypuron Liikuntamyyllyn päädyssä olevissa tiloissa.

4 Toimimme vastuullisesti, jätteiden vähentäminen, lajittelu, kiertotalous ja energiansäästö

Minimoimme pakkausmateriaalien ja kertakäyttöastioiden käytön. Valitsimme mahdollisuuksien mukaan ekologisia pakkausmateriaaleja. Henkilökuntamme lajittele jätteet kiinteistön ohjeistusten mukaan, ja tarvittaessa ehdotamme kiinteistön edustajalle esimerkiksi muovin tai metallinkeräyksen aloittamista kohteessa. Jokaisessa toimipaikassa on ympäristötehokas toimipaikkalomake, joka ohjaa toimipaikkamme henkilöä toimimaan vastuullisesti muun muassa lajittelussa, materiaalihokkuudessa ja laitteiden ympäristövastuullisessa käytössä. Keittiöiden toimintaa arvioidaan sisäisten auditointien yhteydessä.

5 Autamme ja mahdollistamme

Palvelukeskuksen tavoite omalta osaltaan on auttaa muita toimijoita onnistumaan omassa tehtävässään. Asiakkaiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden ja palvelujen laadun varmistaminen on osa Palvelukeskuksen sosiaalista vastuuta. Tavoittelemme yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä myös toimipaikkatasolla. Osallistumme toimipaikkatasolla muun muassa ravintolatoimikuntiin, ympäristöraateihin ja vanhempainiltoihin. Kuuntelemalla asiakkaiden toiveita ja tarpeita voimme tuottaa entistä toimivampia ja hyödyllisempiä palveluja.

6 Teemme yhdessä ja viestimme avoimesti

Palvelukeskus Helsinki on verkostoitunut ja tekee yhteistyötä sekä kaupungin toimijoiden että muiden ruoka-alan toimijoiden kanssa. Olemme mukana URBAN FOOD Smart & Clean -muutosprojektissa. Hanke yhdistää erilaiset kaupunkiruokatoimijat kehittämään yhdessä ratkaisuja muun muassa ruokahävikkiin. Pilotimme myös Lunchie-sovellutusta toimipaikoissamme. Lunchie on kuluttajat ja edullisen arki-ruoan yhdistävä sovellus, jonka avulla voi ostaa ruokatoimijoiden ylijäämäruokaa edullisesti.

Palvelukeskus on mukana omalta osaltaan Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Luontoaskel hyvinvointiin -hankkeessa. Hankkeessa edistetään kiertotaloutta tukevia toimia (monipuolinen ja runsas kasvisten käyttö, ruokahävikin väheneminen, viljelylaarien käyttö ja eloperäisen ruokajätteen kompostointi) yhteistyössä päiväkotien, ruokapalveluiden tuottajien ja kotien kanssa sekä analysoidaan toimien vaikuttavuutta. Tavoitteena on toimintamalli, jonka levittämisestä vastaa valtion ravitsemusneuvottelukunta ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitos osana ruokasuositusten jalkauttamista yhteistyössä ministeriöiden, kuntien, maakunnallisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.

Olemme työstäneet päiväkotien käyttöön ruokakasvatusmateriaalia, niin sanotun ruokakasvatuksen työkalupakin, josta löytyy työkaluja kasvatushenkilöstölle esimerkiksi ruokakulttuuriin tutustumiseen sekä kasvisten käytön lisäämiseen. Lapsilla on päivittäin ryhmissä mahdollisuus valmistaa itse esimerkiksi oma salaatti sekä pienimuotoisesti leipoa ja valmistaa ruokaa.

Palvelukeskus tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa, muun muassa ruokalistasuunnittelua ja erilaisten tapahtumien kuten hävikki- viikon suunnittelua. Yhdessä tilaaja-asiakkaan kanssa valitsemme jokaisen asiakastyytyväisyyskyselyn pohjalta kehittämiskohteet, esimerkiksi kasvisruoat tai salaattipöydät. Osallistamme oppilaita mukaan kehittämiseen ja teemme yhteistyötä myös Helsingin nuorisoneuvoston kanssa. Oppilaat voivat olla mukana myös arvioimassa uusia ruokia kuten kasvisruokia.

Sosiaali- ja terveystoimiala järjestää syksyisin monipuolisissa palvelukeskuksissa ja palvelutaloissa asiakkailleen Sadonkorjuusoppa-tapahtuman, jonka järjestelyissä olemme olleet mukana.

Suomi 100 -juhlavuosi näkyi Syödään yhdessä -teemana ruokapalveluissa esimerkiksi juhlalounaana kaikissa kohteissa, ja Suomi 100 -retkieväisiin sisällytettiin muun muassa lahnaburgerit ja täytetyt perunarieskat korostamaan suomalaisen ruokakulttuurin arvoja. Loimme juhlavuotta varten omat nettisivut, joissa kerrottiin suomalaisesta ruokaperinteestä ja tämän päivän ruokakulttuurista ja koottiin päiväkotien ja koulujen suosikkireseptejä vanhempien käyttöön. Toteutimme vuoden aikana useita helsinkiläisten toiveita yhteisöllisten ruokahetkien jakamisesta, esimerkiksi koululaisten ja ikääntyneiden yhdessä nauttiman kouluaterian.

Kesäkuun Helsinki-päivän korvaamme koululaisille koulujen alettua ”kouluruokapäivänä” tarjoamalla heille kauden marja- tai hedelmäsaaton pohjautuvan jälkiruoan. Kouluruokapäivää on vietetty syksystä

2017 alkaen. Kouluruokailun merkeissä on tehty yhteistyötä muun muassa Elosäätiön kanssa.

Helsingin 75-vuotista kouluruokailua juhlistimme syksyllä 2018, jolloin tarjosimme kouluissa ruokia eri vuosikymmeniltä. Palvelukeskus Helsinki oli mukana Helsinki Design Weekillä, jonka teemana oli Luottamus – Trust. Kouluruokailun merkkivuosi tuotiin mukaan Helsinki Design Weekin ohjelmistoon ja laajan yleisön tietoisuuteen, ja muun muassa Lasten Design Weekin avajaisissa maisteltiin tämän päivän kouluruokaa. Viikolla käsiteltiin Helsingin 75-vuotiasta maksutonta kouluruokaa kouluruokatyöpajoissa.

Maailman vegaanipäivänä 1.11.2018 tarjosimme päiväkodeissa vegaaniruokaa.

Palvelukeskus Helsinki on ollut aktiivisesti mukana erilaisissa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ja Helsingin yliopiston tutkimushankkeissa, joissa on selvitetty muun muassa erityisruokavalioiden toteuttamista, esimerkiksi ruoka-allergioihin liittyvässä Lilla-tutkimuksessa. Helsingin ruokapalveluiden toimintaa esitellään myös case-esimerkinä tulevassa World Food Programin raportissa, jonka laatimisesta Suomessa vastaa Opetushallitus.

Olemme mukana myös erilaissa kaupunkitason yhteistyöryhmissä kuten ravitsemushoidon neuvottelukunnassa sekä Sutjakka Stadi -toimintapohjan toteuttamisessa.

Svenska Ylen nuorisotoimitus vieraili tuotekehityskeittiöllämme tekemässä jutun suomalaisesta maksuttomasta kouluruoasta, ja Varhaiskasvatuksen ruokailusuositusten julkistamisen yhteydessä olimme mukana TV:ssä Huomenta Suomi -lähetyksessä.

Olemme lisänneet sisäistä viestintää omille työntekijöillemme sekä ulkoista viestintää lisäämällä muun muassa sosiaalisen median käyttöä ja sisällyttämällä ruokalistamme ravintosisältötietoineen koululaisten kehittämään Koulusafka-mobiilisovellukseen. Pyrimme osallistamaan työntekijämme toiminnan suunnitteluun ja rohkaisemaan heitä vuoropuheluun toimipaikan muiden toimijoiden kanssa päämääränä yhteinen työpaikka.

Vuoden 2019 aikana kuvataan Palvelukeskuksen palvelupolkuja erityisesti kouluruokailussa ja sähköisessä asiointissa, muun muassa etäpalveluissa.

7 Ekotukitoiminta, perehdytys ja koulutus

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Jokapäiväisen työn vastuullisuus- ja ympäristötavoitteiden toteutuminen on suurelta osin kiinni henkilöstön sitoutumisesta yhteisiin tavoitteisiin ja kestävämpiin toimintamalleihin. Henkilöstön sitoutuminen ja osaaminen on Palvelukeskuksessa erityisen tärkeää. Uusien, ympäristöystävällisten toimintatapojen omaksuminen varmistaa sen, että ympäristövastuu on osa Palvelukeskuksen arkea. Palvelukeskuksessa työskentelee tällä hetkellä 25 ekotukihenkilöä. Ekotukihenkilö on arjen ympäristötyön avustaja, joka edistää oman innostuksensa ja sitoutumisensa avulla työpaikkansa ympäristötyötä.

Huomioimme ja seuraamme toimintamme ympäristövaikutuksia. Ennaltaehkäisemme ja vähennämme haittavaikutuksia ja pyrimme ottamaan käyttöön ympäristöystävällisiä toimintatapoja. Sitoutuminen jatkuvaan ympäristötoimien parantamiseen toi Palvelukeskukselle Ekokompassisertifikaatin 2017, ja tämän piirissä on noin 600 toimipaikkaa.

Palmia Oy

Palmia Oy tuottaa Helsingin kaupungin kiinteistöissä sijaitsevista henkilöstöravintoloista ruokapalvelutoimintaa. Tämän lisäksi Palmialla on Helsingin kaupungin kilpailutuksissa voitettuja muutamia muita kohteita. Toimimme tarjouspyyntöasiakirjoissa ruokapalvelujen palveluvauksen ehtojen mukaisesti. Kyseisten kohteiden lisäksi Palmialla on sekä pääkaupunkiseudulla että muualla Etelä-Suomessa toimivia päiväkotia-, koulu-, hoiva-, sairaala- ja henkilöstöravintolakohteita.

Palmia pyrkii edistämään Helsingin kaupungin ruokakulttuurin jalkautumista helsinkiläisten arkeen lisäten näin arjen hyvinvointia, työssä ja koulussa jaksamista, viihtyvyyttä ja kaupunkimme vetovoimaa. Helsingin kaupungin ruokakulttuuristrategian toteutuminen näkyy Palmia toiminnassa seuraavasti:

1 Raaka-ainehankinnat, suunnittelu ja ruoanvalmistus

Kaikissa Palmian hankintaprosesseissa ja kilpailutuksissa painotetaan ympäristökriteerejä, jotka ohjaavat tuotteiden kilpailutusta. Tilaamme raaka-aineet sopimustoimittajilta, ja toimipaikat puolestaan tilaavat määritellyjä sopimustuotteita. Ravintoloissamme käytetään suomalaista lihaa. Ravintolamme ovat Luomun portaat -ohjelman ensimmäisellä tasolla.

Suunnittelemme ja kehitämme ruokapalvelukohteidemme ruokalistat ammattitaitoisten suunnittelijoidemme avulla. Koulujen ruokalistat suunnittelemme yhteistyössä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Sosiaali- ja terveystoimiala taas on mukana hyväksymässä hoivakohteiden ruokalistamme. Tarjoamme kouluissa luomutuotteita kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kilpailutusasiakirjojen vaatimus-

ten mukaisesti. Lisäksi kouluissa luomutuotteita tarjotaan syksyisellä lähiruoka- ja luomuviikolla.

Noin 15 000 asiakastamme on ladannut Palmian lounasravintola- sekä kouluruoka-mobiilisovelluksen, joiden kautta saamme merkittävät määrät palautteita päivittäin. Lisäksi asiakastytyväisyyskyselyt ja nettisivujemme palautejärjestelmä antavat kehitysideoita päivittäisen ruokapalvelun kehittämiseen.

Suunnittelemme kaikkien asiakasryhmiemme ateriat seuraavien ravitsemussuositusten mukaisesti: Terveyttä ruoasta (VRN 2014), Syödään ja opitaan yhdessä -kouluruokasuositus (VRN 2017), Terveyttä ja iloa ruoasta – varhaiskasvatuksen ruokailusuositus (VRN 2018).

Sairaaloiden, vanhustenkeskusten ja palvelutalojen ruokapalvelun toteuttamista taas ohjaavat ravitsemussuositukset ikääntyneille sekä Ravitsemushoito-suositus.

Palmian Helsingin kaupungin kouluissa on toisena vaihtoehtona päivittäin tarjolla kasvisruokaa ja kerran viikossa on kasvisruokapäivä, jolloin tarjoillaan kaksi kasvisruokavaihtoehtoa.

Palmian henkilöstöravintoloissa on päivittäin tarjolla useita ruokavaihtoehtoja, ja Palmia pyrkii kasvisten käytön lisäämiseen tarjoamalla maukkaita ja täysipainoisia kasvisruokia ja -lisäkkeitä. Palmian ravintoloiden ruokalistarungossa on joka päivälle määritelty kasvisruoka- ja vegaaninen vaihtoehto. Toimipaikka voi asiakaskuntansa mukaan valita, kumman vaihtoehdoista toteuttaa. Ravintoloiden kokoustuote- ja edustusmenuissa on valittavana vegaanivaihtoehtoja. Vegaanien osuus Palmian ravintoloissa ruokailevista on toistaiseksi vain noin 0,5 %. Kasvissyöjiä ruokailijoista on 7-8 %.

2 Ruokahävikki, jätteiden vähentäminen ja lajittelu

Ruokahävikkiä seurataan Palmian ravintoloissa aktiivisesti. Kunkin ruokapalvelun toimialapäällikön tuloskorttimittarina on hävikin seuranta. Esimerkiksi vuoden 2019 tavoitteena on vähentää hävikkiä 30 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Pyrimme vähentämään ruokahävikkiä kaikessa ruokapalvelutoiminnan osissa, toisin sanoen ruokalistan suunnittelussa, hankinnoissa, kuljetuksissa, varastoinnissa, valmistuksessa sekä tarjoilussa.

Järjestimme syksyllä 2018 kaikissa Palmian henkilöstöravintoloissa hävikkiviikon, jolloin viestittiin hävikkiin liittyvistä asioista ja kiinnitettiin erityishuomiota asiakkaiden lautashävikkiin. Pyrimme ennakoimaan ruokailijamääriä mahdollisimman hyvin tekemällä asiakkaiden kanssa yhteistyötä sekä huomioimalla säätilan ja mahdollisten kilpailijoiden ate-

riatarjooman. Pehdytyksellä ja ohjeistuksella olemme saaneet pienennettyä ruoan valmistuksen hävikkiä. Asiakaskunnalle korostamme, että ruokaa voi aina hakea lisää.

Teemme yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa ja lahjoitamme ylijäämäruokaa. Lisäksi myymme linjastoon jäänyttä ruokaa, muun muassa ResQ-sovellutusta toimipaikoissamme hyödyntäen. ResQ on kuluttajille suunnattu sovellus, jonka avulla voi ostaa ruoka-toimijoiden ylijäämäruokaa edullisesti.

Valitsemme ekologisia pakkausmateriaaleja ja pyrimme minimoimaan kertakäyttöastioiden käytön. Kaikki jätteet lajitellaan ohjeistusten mukaisesti.

3 Yhteistyö asiakkaiden kanssa

Edellä kerrotun lisäksi edistämme Helsingin kaupungin ruokakulttuurin keskeisiä teemoja yhdessä asiakkaiden kanssa. Asiakkaidemme hyvinvointi, lounashetkestä nauttiminen ja arjessa jaksaminen on meille tärkeää.

Palmia tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa, esimerkiksi ruokalistasuunnittelun tiimoilta. Asiakastytyväisyyskyselyjen pohjalta valitaan asiakkaan kanssa yhdessä kehittämiskohteita. Osallistamme oppilaita mukaan kehittämiseen muun muassa ruokaraatitoimintaan, jossa oppilaat ovat mukana valitsemassa uusia ruokavaihtoehtoja. Hämeenlinnan kaupungin kouluissa järjestetään ensimmäisen luokan oppilaiden vanhemmille mahdollisuus osallistua ruokailuun niin sanottuna kouluruokapäivänä, jolloin tarjoamme vanhemmillekin kouluaterian.

Me haluamme kehittää ruokailua vahvasti paitsi tilaaja-asiakkaan kanssa myös koululaisten, lasten ja lounasruokailijoiden antamaan palautteen pohjalta. Siksi olemme luoneet uusia houkuttelevia palautekanavia, muun muassa mobiilisovelluksena. Lisäksi lounas- ja kouluruokamobiilisovelluksemme kertovat viikon ruokalistasta sekä päivän aterian sisällön tuotetietoineen ja ravintosisältöineen. Myös Palmian nettisivut ja sosiaalinen media kertovat ruokalistasta ja ruokapalveluun liittyvistä ajankohtaisista asioista.

Päätelmä

Kaupunginhallitus toteaa, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, sosiaali- ja terveystoimiala, Palvelukeskus Helsinki ja Palmia Oy ovat edellä kuvatusti toteuttaneet Helsingin ruokakulttuuristrategian kehittämistoimenpiteitä varsin laajasti ja monipuolisesti.

Esitys on valmisteltu kaupunginkanslian, kasvatuksen ja koulutuksen toimialan, sosiaali- ja terveystoimialan, Palvelukeskus Helsingin ja Palmia Oy:n yhteistyönä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi
Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi
Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi
Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

Liitteet

1 Kari Emma, toivomusponsi 2, Kvsto 13.6.2018 asia 19

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 27.05.2019 § 402

HEL 2018-007088 T 00 00 03

Esitys

Kaupunginhallitus päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

27.05.2019 Pöydälle

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti panna asian pöydälle Kaisa Hernbergin ehdotuksesta.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Jorma Lamminmäki, hankintajohtaja, puhelin: 310 31500
jorma.lamminmaki(a)hel.fi
Katja Peränen, ruokapalveluasiantuntija (Kasko), puhelin: 310 22596
katja.peranen(a)hel.fi
Erja Turunen, ruokapalveluohjaaja (Sote), puhelin: 310 43030
erja.turunen(a)hel.fi
Eeva Saarinen, kehityspäällikkö (Palvelukeskus Helsinki), puhelin: 310 40836
eeva.saarinen(a)hel.fi
Jaana Kujala, liiketoimintajohtaja (Palmia Oy), puhelin: 050 4013880
jaana.kujala(a)palmia.fi
Marja Sarmela, hankintalakimies, puhelin: 310 31651
marja.sarmela(a)hel.fi

§ 423

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Päätös

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 22

kaupunginhallituksen jaostot

- konsernijaosto

- elinkeinojaosto 27.5.2019

tarkastuslautakunta yleishallinnon osalta 28.5.2019

lautakunnat ja niiden jaostot

kasvatus- ja koulutuslautakunta 28.5.2019

- suomenkielinen jaosto

- ruotsinkielinen jaosto

kaupunkiympäristölautakunta 28.5.2019

- ympäristö- ja lupajaosto

- rakennusten ja yleisten alueiden jaosto

pelastuslautakunta 28.5.2019

kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

- kulttuuri- ja kirjastojaosto 28.5.2019

- liikuntajaosto

- nuorisajaosto

sosiaali- ja terveyslautakunta

- sosiaali- ja terveysjaosto

johtokunnat

- palvelukeskusliikelaitos

- taloushallintopalveluliikelaitos

- työterveysliikelaitos

- rakentamispalveluliikelaitos

- liikenneliikelaitos

keskusvaalilautakunta yleishallinnon osalta

pormestari

apulaispormestarit

03.06.2019

Asia/13

- kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
- kaupunkiympäristön toimiala
- kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
- sosiaali- ja terveystoimiala

kaupunginkanslian viranhaltijat

henkilöstökassatoimikunta

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Victor Andersson, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36027
victor.andersson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

03.06.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 411, 412, 413, 414, 415, 416, 418, 420, 421, 422 ja 423 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 417 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

03.06.2019

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI

Faksinumero: 029 56 42079

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

03.06.2019

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus perii muutoksenhakuasian käsittelystä 260 euron oikeudenkäyntimaksun. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

3

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 419 §.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Postiosoite PL 1 00099 HELSINGIN KAUPUNKI helsinki.kirjaamo@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

03.06.2019

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupunginhallitus.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Y-tunnus	Tilinro
PL 1	Pohjoisesplanadi 11-13	+358 9 310 1641	0201256-6	F10680001200062637
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 17	Faksi		Alv.nro
helsinki.kirjaamo@hel.fi	http://www.hel.fi/kaupunginhallitus	+358 9 655 783		F102012566

03.06.2019

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

03.06.2019

Kaupunginhallitus

Jan Vapaavuori
puheenjohtaja

Jenni Björksten
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Wille Rydman

Tomi Sevander

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 12.06.2019.

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginhallitus>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566